

„Оги – Огненото Драконче“ – том 1 – Преодолей!

© Автор на текста: Маргарита Йорданова Дюлгерова

© Художник: Невена Колева Колева

В „Оги и Ламята“ кученцето Дан и гарванчето Охи се сприятеляват с Огненото драконче. Успяват ли да измамят Ламята? Надмогват ли страховете си? Овладеват ли вълшебството, скрито в окото на Ламята? Ако искаш да узнаеш – прочети:

1. „Оги и Ламята“

Съдържание

	Епизод №:
Герои	1
Кученцето Дан и гарванчето Охи намират кристално яйце	2
Първа среща на Дан и Охи с Ламята	3
Страшното зелено око	4
Битка с глиганорибите, летящите слонове и змиеликите ...	5
От какво се страхува Ламята?	6
Да надмогнеш страховете си, за да победиш	7
Какво научихме за враговете?	8

Речник	9
Ламя – из „Фолклорната енциклопедия“	10
Азбучен указател.....	11
Икона „Свети Георги и Ламята“.....	12
Въпроси към „Оги и Ламята“.....	13
Тайно оръжие – ФУ.....	14
Библиография към „Оги и Ламята“	15
Прочетѝ!	16

1-01-Герои

Първо – Оги – Огненото драконче!

Оги – появи ли се – очаквай приключения. И то какви!

Крушовото дърво – мама Йоли – винаги готова да те нахрани с нещо вкусно. А и да намери изход и от най-голямата каша, в която си се забъркал.

Крушката Оли – още недоузряла, но голям оптимист. Страхотна бизнес-дама ще излезе от нея!

Ох – великанът- магьосник – винаги заключен в образа на гарван.

Готов да разпердушини и най-добрата ти идея.

Охи – малкото гарванче – голям присмехулник. Не се перчи пред него – ще изхихика пред всички първата глупост, която изтърсиш.

Ели – чувствително цвете, наглед нежно и беззащитно омайниче, но често неговите решения „ще ти спасяват кожата“¹.

Ефу – пъргавата маймунка може и да е смешна, но не я подценявай!

Ска̀ла или Скала̀ – където и да сложиш ударението, все ще се препънеш в Нейно Височество – Информацията. Ако не се научиш да я набавяш и използваш, ако не я подчиниш... Охо-хо! Ще има да патиш!

Дан – бяло, рунтаво и много смело кученце. Излае ли – беж! Изръмжи ли – дръж! Нещо става. Не го пропускай!

Вековната Мура – Вемура е като всички дървета, но е и още нещо... И то кълни, расте, но дали ще върже плодове – от теб зависи.

Скакалецът Скокльо – скакалечище проклето, но без него трудно ще се научиш да прескачаш оградата, а кой знае – може там да е скрито съкровището...

¹ Изразът „ще ти спасява кожата“ означава, че ще ти помага, когато не можеш сам да се справиш.

Ото – дойде ли време за действие – той няма равен. Та нали е Порой – ще те повлече напред, от корена ще те изтръгне... Но накъде ли ще те запрати?

Ави – малка, изящна капка. Толкова е настойчива, че без да се усетиш, „вече ѝ играеш по гайдата“².

Мадмоазел Фу – пазителка и учителка на малкото Огнено драконче.

Вълшебни оръжия

Във всяко приключение на Оги-екипа можеш да си измислиш, нарисуваш, омагьосаш някое от оръжията.

Имай предвид – **употребата на сила може да ти навреди**, вместо да ти донесе победа. Затова хубавичко помисли, преди да тръгнеш да сечеш глави, да нанизваш и пронизваш или да дръпнеш един хубав тупаник на коварния враг – дори и да си го заслужава...

Може да имаш силата и уменията, за да го победиш по този начин, но все пак – потърси и друго решение.

Използвай някое от вълшебствата на Оги екипа:

Сито – наглед – нищо особено. С него майка ти пресява брашното, за да ти опече курабийки.

Какво е вълшебството му?

Ситото ще те предпази – да не затънеш в подвижните пясъци на фактите. Трябва бързо да отсееш златните зрънца. Да откриеш най-важното – това, което ще ти помогне да победиш.

Калейдоскоп – Вместо пъстри стъклъца в него се въртят фактите, от които зависи твоята победа. Калейдоскопът ще ти помогне да ги свържеш в една обща картина.

Кристална капка – може да ти покаже възможните пътища към победата – кои твои и чужди постъпки или решения те приближават към нея.

Шапка-невидимка – доста е по-различна от тази във вълшебните приказки. Ще скрие от врага мислите, целите, задачите, намеренията ти. Но запомни – действа само веднъж!

² Изразът „Вече ѝ играеш по гайдата“ означава, че изпълняваш всичко, което тя пожелае да сториш.

Ако смяташ, че никой не може да наднича в главата ти – грешиш. Дори и да мълчиш като риба, ти пак показваш чувствата си чрез мимиките и движенията на тялото си. Дори и да се преструваш на каменна статуя – пак чрез действията, чрез постъпките си, ти изразяваш отношение или издаваш намеренията си. Шапката-невидимка ще те направи напълно непроницаем и загадъчен, но...само веднъж!

Вълшебната лупа ще привлече вниманието ти първо към физическите, после към умствените части на предметите и явленията.

Огледало – Помниш ли: „Огледалце, огледалце от стената...“, е – ти няма да питаш: „Коя е най-хубавата на земята?“

Вълшебното огледало ще ти помага да откриваш приликите и разликите между нещата.

„Всеки гледа, но малцина виждат.“ – обича да казва Огледалото.

Инфоглед – С него ще търсиш нужната информация – дори и да е скрита сред ледено безмълвие или в огнени бездни.

Питанка – свирчица. Прилича на въпросителен знак. Засвири ли – превръща се в танцуващо змийче. Хипнотизира врага, кара го да изпее всичко, което замисля.

Чадър – и той само веднъж ще те опази от резултатите на неразумните ти решения.

Ето, че се запозна с екипа. Но дори и да не си се въоръжил още, можеш да научиш, как:

1_02_Кученцето Дан и гарванчето Охи намират кристално яйце

– Джаф! Тук има нещо вълшебно!

Бялото кученце Дан се шмугва в най-големия гъсталак. Там, където поточето хуква стремглаво надолу, нещо блещука, върти се, приближава брега. Щрак! Острите зъбки измъкват от водата нещо прозрачно, гладко, леко изпъкнало.

– Много е твърдо. Зъбките ми не са оставили дори драскотина върху него... Тежи не повече от пилешко крилце...Но мирише различно...На какво ли?... Джаф! На приключения! – Дан поглежда през Нещото към пътеката. – Знаех си! Ето – пристига Мравешкият великан. Носи цяла планина на плещите си.

Кученцето явно се чуди, дали да побегне. Бърза да скрие Нещото. Завива го с пухкавата си бяла опашка. Поглежда към пътеката, но великанът е изчезнал. Само една мравка търчи към мравуняка си трохичка – два пъти по-голяма от нея... Сграбчил Нещото, Дан търчи към полянката край поточето. Обедното слънце сърдито припича. Сигурно е огладняло, но първо трябва да сготви нектарна гозба за пчелите.

– Ей, Слънчо, внимавай да не запалиш гората! – подвиква Дан и разглежда лапичката си през Нещото. – Ой! – замириса на опърлена козина. – Слънчо, да не стане играчка-плачка!

Дан изтърва Нещото върху купчинка сухи листа и потопи лапа в поточето. После продължи да разглежда странното Нещо и да се чуди: „Какви ли вълшебства крие то?“

Изведнъж Нещото започна да расте и засия с всички цветове на дъгата. Под него алено драконче се извиваше и подскачаше. Тънко стълбче черен дим се издигна над сухите листа. Огнени езици плъзнаха във всички посоки.

Дан прегради пътя им с големи камъни. Отклони вода от поточето, тъй че да заобиколи импровизираното огнище. Така спокойно можеше да изучава Нещото – без опасност от пожар в гората.

– Знаех си, че си вълшебно! Не приличаш на яйце, но от теб се излюпи Огнено драконче. То променя формата и размерите си. Брей! Няма да ме уплашиш! Знам, знам че париш. Я, пламъците от дъха ти не са алени, а с всички цветове на дъгата. Нещото твой дом ли е? Или, може би, вълшебен вход към твоя свят? Така ли е, Оги? Ей! Опари ме. Добре де, разбрах – сега не ти се говори.

– Ох-и! Ох-и!

– Джаф, махай се от тук, Охи! Ще си опърлиш перушината.

Гарванчето трепери от страх.

– Ох-и-иде!

– Кой? Кой иде?

– Ламята! Ламята иде!

Какво се случи по-нататък, ще научиш от следващия епизод:

1_03_ Първа среща на Дан и Охи с Ламята

Ламята! Не може да те излъже... Ето я – подава глава иззад завоя на пътеката, рони крокодилски сълзи и се вайка:

– Отвлякоха детенцето ми! Къде си, момчето ми?!

Дан фокусира слънчевите лъчи и вниманието си върху Огненото драконче. Застанал е между огнището и Ламята, така че тя да не вижда Оги и въздушното Нещо. Сърцето на кученцето лудо препуска.

– Джаф! Ще стане! Трябва да стане! – ръмжи тихичко Дан и с все сила се старае да си представи образа на малкия пъстроок приятел, за когото толкова пъти си е мечтал...

В това време Охи – черна, рошава светкавица – се стрелва пред муцуната на Ламята. Тя опърля крилете на гарванчето, захапва и откъсва парченце от ухото на кученцето Дан, огненият ѝ език близва нослето му.

– Ау-у! Боли!

Ревът на Ламята разтърсва гората:

– Проклето кутре! Млъкни! Къде е Огненото драконче?

– Джаф! Дракони в нашата гора няма.

– С-с-съвсем за малко съм го изпуснала... А не видяхте ли едно твърдо, изпъкнало, прозрачно Нещо ?

– Джаф! Изгори ми лапичката. Запокитих го в реката – много е бърза и дълбока. Отнесе Нещото. Сигурно вече е стигнало до морето.

– Проклятие! Не ми се пречкайте!

Ламята се хвърля към огнището. Сграбчва пламъка. Повлича жаравата и се гмурва във вира. Превръща се в змия-усойница. Пълзи сред влажните камъни в най-дълбоките сенки край поточето.

Дан скимти, свит на кравайче. На полянката изскача зеленооко момченце с рижа коса.

– А, ето ви и вас! Дан, кой ти е сръфал ухото? Пак си се бил с някого...

– Джаф! – кученцето виновно се свива.

Усойницата е разочарована. Напразно се промъква между студените камъни. Нищо интересно не чу. Жалко че рискува – напъха се в това мокро, ледено, вечно тичащо чудо, което тук – в най-затънтения край на тая вселена – наричат „поток“.

Блясък. Усойницата-Ламя разперва криле, само с един замах се издига и изчезва в облаците край най-високия връх на планината.

Оги отново възвръща драконовия си вид. Охи разтърсва опърлената си перушина.

– Ох-и-изгорих си човката и перцата! Дан, ти все ги измисляш едни... На теб нищо ти няма. Все аз си патя от твоите измишльотини... Леле! Ти ли си това?!...

– Джаф! Аз съм, разбира се. Стига си се правил на клоун! И аз се изгорих, но не хленча. Виж! Нослето ми стана на въглен. Още кой знае колко време ще ме преследва вонята на Ламята...

– Дан, моля те, погледни се във вира!

– Защо?

– Пораснал си.

Дан се оглежда във водата. Стреснато отскача назад.

– Джаф! Аз ли съм това?!

– Ох-и! Как така само за миг порасна?

– Растем, когато пожертваме нещо заради някого...

– Джаф! Нещото проговори. Фу! Стресна ме.

– Вълшебникът, той... – подхвъркна уплашено Охи.

– Тя! Мадмоазел Фу. – Благодаря! – покланя се строгата суховата дама. – Не само че ни спасихте от Ламята, но и открихте едно от най-важните вълшебства.

– Аз съм Оги. – мъничето размахва криле, полита над гората. Засиява с всички цветове на дъгата.

– Ти да мълчиш! Наказан си.

– Леле, колко е строга... Ох-и!

– Откакто съществува Огнената вселена, не съм виждала толкова палаво драконово яйце – избяга и се роди чак тук – на Земята.

– Ох-и-хи-хи. Яйцата се мътят, от тях се излюпват, не се раждат... Ти птичарка ли си или люпилня със слънчево хранване?... Хи-хи-хи...

– Дракончетата се излюпват като птиците. Но успяват да разчупят драконовото яйце, само ако някой е готов да изстрада огненото им

приятелство... Благодаря ви, Дан, Охи. Но дали ще издържите това, което ви очаква?

Ами ти, драги читателю? Ако мислиш, че си подготвен за изпитанията, прочети или чуй следващия епизод. Искаш да се запознаеш с тайното оръжие? Потърси го в справочния апарат на книгата.³

1_04_Страшното зелено око

Но какво става? Дан наостря уши. Охи каца до него и пръв застава очи в очи с неизвестното. Е, няма да е по-страшно от онова, което си представя, я! Нали все очаква най-лошото...

А и на страха очите са големи. Хм... Дали чак толкова големи – като ужасното зелено око, което се изтърколи от храстите?...

– Ох-и! Ави, внимавай!

– Ах вие, момчета! Защо криете от мен тази изумрудена бална зала?!

Водната капка Ави танцува, върти се. Не забелязва, че започва да се смалява и... изчезва.

Дан, Охи и Оги дума не успяха да продумат.

Кой знае откъде долетя Свраката и се разкрещя, че ѝ откраднали изумруда.

Ави и Зеленото око ги нямаше. Плътна мъгла обгръщаше поляната. Слънцето едва прозираше през нея. Светът сякаш изчезваше или може би – появяваше се друг, различен свят:

С гора досущ като нашата, само че по-зелена;
С планина също като нашата, само че по-висока и по-сурова;
И с крепост – озъбила страшни стени над долината.

Какво се случи по-нататък, ще научиш от следващия епизод, със заглавие:

1_05_Битка с глиганорибите, летящите слонове и змиеликите

Пълзят към поляната змиелики чудовища..

³ з. Виж в речника, какво включва справочният апарат на книгата. Къде е тайното оръжие, ще разбереш от азбучния указател.

От вирчето изплуват глигански глави върху рибешки тела.
Над дърветата крилати слонове тръбят „Атака!“.
Чудовищните твари вирят зурли, ръгат с глиги, размахват опашни перки,
повалят вековните дървета край вирчето.

Замахваш с вълшебния си меч. Щом той ги докосне – глиганорибите се превръщат в пясък.

До тук – добре... Но как ще се справиш с летящите слонове? Те летят високо – не можеш да ги достигнеш. Засмукват блатясала вода и тиня и засипват с нея гората. А и змиеликите приближават – завземат долината... Сечеш наляво и надясно. Хвърчат хоботи и змийски глави. Трупат се край теб планини от пясък и бради от мъх.

Запалваш снопче стрели, изстрелваш ги ветрилообразно. Всички попадат право в целта. Слоновете изчезват, а между листата проблясват светулки. Глиганорибите не се плашат от пламтящите стрели. Угасят ги във водата, перват ги с опашка – пращат ги към озъбените крепостни стени, а те ги схрускват на една хапка.

Напредват и змиеликите. Змийска опашка улучва арбалета⁴ ти и той отхвърква отвъд планината. Разбираш – противникът побеждава.
Обкръжени сте.

– Не се забърквайте в междуособиците на Огнената вселена! – съска предводителят на змиеликите. – Кажете ни, къде е драконовото яйце!
Ще го вземем и ще си отидем.

Спокойно преценяваш обстановката – както са те учили твоите учители по бойни изкуства. Решаваш да използваш силата на враговете си срещу тях самите.

Подмамваш слоновете към нападащите змиелики и глиганорибите.

Ловко хващаш рибешка опашка, завърташ, замахваш, мяташ чудовището – тъй че глиганските му зъби да се забият в хобота на предводителя на слоновете.

После бързо увиваш едрото туловище на един змиелик около глиганската глава, щръкнала от вира.

Пъргаво се премяташ. Правиш няколко цигански колела. Толкова си бърз, че никой не успява да те види, когато се скриваш в клоните на Стария бор.

А битката? Не може да се разбере, кой, кого блъска, ръга, тъпче, разкъсва. Водачът на змиеликите единствен е успял да те проследи. Подло те напада в гръб. Ти първи здраво го притискаш. С огромното си туловище той се

⁴ Арбалетът е по-сложен от лъка, изстрелва стрелите по-точно, с по-голяма сила, по-далече.

опитва да те задуши – да обвие тялото ти. Пъргаво се премяташ. Тръшваш го на земята. Прекършваш змийския врат. Но какво става? Къде е змиеликият? Ти здраво стискаш брадатия мъх, който се спуска от клоните на Стария бор... Знаеш, че скоро тварите ще разкрият измамата. Тогава?...

Безспорно – ти достойно защити родния си край. Но победата е още безкрайно далече...

Във всяка от битките си научил нещо за врага. Спомни си, какво е то. Ако успееш да изброиш три неща – жизнено важни за теб и за врага – има надежда. Запиши своите отговори, а после... после ще чуеш или прочетеш следващия епизод със заглавие:

1_06_ От какво се страхува Ламята?

Открил си могъщ съюзник в битката с Ламята? Браво! Печелиш по 100 точки любознателност и наблюдателност. Запиши ги!

Моля те, кажи, къде има такива могъщи вълшебници?

Във фолклорната енциклопедия?! Ей, какви страхотни книги четеш! Явно – много е интересна тая „Фолклорна енциклопедия“...

Гарванчето Охи и кученцето Дан също са прочели откъса от фолклорната енциклопедия, но май не са доволни:

– Ох-и! Ще търсим змейове и светци? Как ли пък не! А в това време змиеликите ще довтасат...

– Джаф! Няма да поканим чумата⁵ на гости, я! Трябва да измислим нещо.

Мадмоазел Фу люлее лупата си многозначително и като че ли никак не се тревожи.

Разбираш, че нещо ти убягва, нали? ...Май вече се досети, как може да бъде сразено Окото на Ламята?

Смяташ, че всеки от вас трябва да осъзнае страховете си и да ги надмогне?

Мислиш, че Ламята има свои страхове и искаш да се превъплътиш⁶ в някой от тях?

⁵ Защо Дан говори за чумата? Запиши отговора си. Потърси справочния апарат на „Оги и Ламята“, за да разбереш, вярно ли си отговорил. Ако знаеш отговора, печелиш по 100 точки наблюдателност и любознателност.

⁶ Превъплъти се – означава да си представиш, че изпълняваш ролята на някой от героите, че мислиш, чувстваш и действаш като него.

1_07_Да надмогнеш страховете си, за да победиш

Искаш първо да разбереш, от какво се страхува кученцето?

– Моят най-голям страх...– колебае се Дан. – Джаф! Ще ви кажа, ама нали няма да разправяте на никого?

– Честна гарванска, няма!

– Честна драконска, няма!

– Страхувам се от зурлите, от глиганските им зъби. Веднъж едно разярено малко глиганче ме нападна. Изпатих си, макар че бях два пъти по-едър от него...

Мадмоазел Фу съчувствено поклаща глава:

– Зурлите са опасни, но не са непобедими... Нашият страх ги прави по-силни...

– Ох-и! Парализира ни. Съскат и поклащат глави, хипнотизират⁷ ни и ... хоп!

– Ти се страхуваш от змии?

– Да. И от летящи слонове.

– Джаф! Но летящи слонове няма.

– Ох-и! Знам. Но в една книжка видях много грозен летящ слон. И сега понякога сънувам тази рисунка. Кошмар!

Превъплътيل си се⁸ в образа на Огненото драконче. Мислиш си: “Да признаеш своя голям страх и да го надмогнеш, май е по-трудно и от най-лютата битка...”

– Мечка страх, мен не страх! – наричаш и изричаш: Страхувам се да остана съвсем сам...

– Джаф! Ти никога не си бил съвсем сам, Оги. Мадмоазел Фу е била с теб, а сега и ние...

⁷ Хипнотизирам – карам някого да заспи и насън да върши това, което му наредя. Когато се събуди, той няма да си спомня, какво е правил, докато е бил хипнотизиран. Гарванчето казва, че змиите с поглед смразяват от страх жертвите си, за да не могат да избягат, нито да се борят, за да се спасят.

⁸ Да се превъплътиш в образа на героя, означава да мислиш, да чувстваш, да постъпваш като него – да изиграеш неговата роля.

Потъваш в пухкавата прегръдка на кученцето.

– Никога няма да те изоставим!

Черно перце те погъделичкава – това май е най-ласкавият гарвански израз на чувства – съдържаният Охи срамежливо свежда глава.

– Апчхи! – Кихваш и засияваш с всички цветове на дъгата. Нещо в сърцето ти се е стопило. Крилата ти се разтварят. Искат ти се да полетиш...

– Пак си настинал, Оги. Тая планета май е твърде студена за теб...

– Ще му направя билкова отвара. – засиява Ави, кацнала в чашката на едно алено цвете.

– Джаф! Ави, откъде се взе?!

– Тук съм си. Танцувах. Уморих се. Май съм пропуснала нещо интересно...

Капчицата учудено гледа слисаните лица. Накрая не издържа и прихва. Гръмкият смях на Оги, Дан, Охи и Ави оглася поляната. “Май всички чудовища успя да прогони той...” – мисли си мадмоазел Фу и се радва на смеха им.

1_08_Какво научихме за враговете?

– Какво научихте за враговете? – пита Мадмоазел Фу.

– Ох-и! Докосне ли ги огнена стрела, слоновете проблясват и изчезват. Вместо тях наоколо летят светулки.

– Джаф! Посече ли ги вълшебен меч, глиганорибите се превръщат в пясък.

– Убитите змиелики са омагьосан брадат мъх.

– Ави и Окото на страха се бяха превърнали в омагьосана мъгла.

Още много въпроси останаха без отговор, нали?

Кой може да преследва едно драконово яйце чак до земята? И защо? Засега не знаеш. Но едно е ясно: Който и да е приел образа на Ламята, принуден е да се придържа към фолклора⁹. Припомни си това, което научи за Ламята от фолклорната енциклопедия.¹⁰

⁹ Думата „фолклор“ означава „устно народно творчество“.

¹⁰ Виж съдържанието на „Оги и Ламята“, за да откриеш по-бързо откъса от „Фолклорната енциклопедия“.

После разгледай хубаво иконата: „Свети Георги и Ламята“¹¹.

Съсредоточи се! Представи си, че яздиш кон като този на иконата, че носиш блестящи доспехи, вдигаш копието...

Където и да се намира Ламята, сигурно вече се е разтреперала. За окото ѝ да не говорим – вкаменява се от страх.

– Кр-р-кар! Ето го изумруда ми. Пак се е скрил там, където го намерих сутринта.

– Щом си го намерила, значи не е твой.

– Кр-р-кар! Да не би да е твой, Ави?

– Не. Това е Окото на Ламята.

– Ох-и! Да го затрупаме с камъни...

– Джаф! В дъното на най-дълбоката пещера.

Речено-сторено. Дано поне за известно време страхът да държи Ламята надалеч. Е, поне докато Оги порасне малко...

Какви са Вълшебствата на Зеленото око? Опитай се сам да отговориш!

1_09_Речник

В речника са подредени думи по азбучен ред, обяснено е, какво означават.

Азбучен указател – (показалец или индекс) - Подредени по азбучен ред думи, а срещу тях – цифри. Това са страниците, на които можем да намерим думата.

Ако цифрите са изписани с по-тъмен шрифт – на тези страници има повече информация за съответното понятие.

Ако искаш да ползваш азбучния указател в тази книга иди на епизод №1-11.

Арбалет - Арбалетът е по-сложен от лъка, изстрелва стрелите по-точно, с по-голяма сила, по-далече.

Бележки под линия – Видиш ли цифра след някоя дума, погледни в долната част на страницата. Винаги чети тези обяснения на автора, преводача или редактора на книгата. Това, което ще научиш от тях, може да ти спаси живота...

¹¹ Къде се намира иконата? Ще разбереш от съдържанието на тази книжка. В Интернет може да разгледаш още икони от различни манастири, където иконописците са изобразили битката на Свети Георги и Ламята.

Индекс – виж „Азбучен указател“.

Ламя – виж „Фолклорна енциклопедия“.

Показалец – виж „Азбучен указател“.

Потурчат – пет века България била поробена. Османските поробители принуждавали поробените народи да се откажат от своята християнска вяра и да приемат исляма.

Превъплъти се – означава да си представиш, че изпълняваш ролята на някой от героите, че мислиш, чувстваш и действаш като него.

Препратка – Улеснява ползването на азбучния указател и речника.

Например: Индекс – виж „Азбучен указател“.

Така учените и писателите ни препращат към книги, статии или към други части на своята книга.

Справочен апарат на книгата – Помага ти по-лесно да намериш това, което търсиш в текста. Допълва знанията ти. Насочва те към други материали по темата.

Справочният апарат на „Оги и Ламята“ включва:

Съдържание

Речник

Бележки под линия

Азбучен указател

Препратки

Библиография

Съдържание – Списък от заглавия на части от книгата, с упътване, как най-лесно да ги намерим в текста.

Фолклор – Думата „фолклор“ означава устно народно творчество.

Фолклорна енциклопедия – Обяснява традициите, обичаите и вярванията на народа ни. Например:

1_10_ЛАМЯ

1. Как изглежда?

Има кучешка глава, с големи остри зъби и нокти на четирите крака. Тяло на змия с големи алени и жълти люспи. На края на опашката ѝ – завита на колело, стои сраснал рог.

2. Как се появява на тоя свят?

Змия, която е живяла 12, 40 или 100 години може да се превърне в ламя, ако главата ѝ бъде отсечена близо до рог на вол или бивол.

3. Според фолклора, какво прави Ламята?

Лакома и кръвожадна, тя унищожавя реколтата. Ламите са господари на изворите и пазят тяхната сила.

4. Кой може да я победи?

Човек не може да убие ламята. Само **змейовете** могат.

Змеят пази реколтата. Лятно време, задуха ли силен вятър, който изскубва дърветата от корен, старите хора казват: „Ламята се е разлютила.“ Загърми ли, затреши ли – значи змейовете вече са излезли да се бият с разлютената ламя. Много от тях намират смъртта си в тази люта схватка.

По-силни от Ламята са Свети Георги, Змеят и **Чумата**.

5. Може ли Ламята да бъде добра?

Разказват, че край родопското село Момчиловци живеела Добрата Ламя. Имала 9 глави и 9 опашки. Пазела селото, когато искали да го ограбят или потурчат¹². Накрая се превърнала на буково дърво, което веднъж в годината ставало пак Ламя. Дървото – стопанин на селото – било почитано и пазено.

Хипнотизирам – карам някого да заспи и насън да върши това, което му наредя. Когато се събуди, той няма да си спомня, какво е правил, докато е бил хипнотизиран. Гарванчето казва, че змиите с поглед смразяват от страх жертвите си, за да не могат да избягат, нито да се борят, за да се спасят.

Чума – Страховита, смъртоносна болест, върлувала преди столетия.

Според фолклора тя била по-силна и коварна от Ламята.

1_11_Азбучен указател

Епизод: №

¹² Да принудят българите да се откажат от вярата си – да приемат исляма. Да ги накарат завинаги да бъдат „рая“ – бедни и безропотни. Да забравят, че са българи, че са живели свободни, че са побеждавали в битките, че са създатели на древна култура.

Герои.....	1 – 1
Речник	1 – 9
Тайно оръжие	1 – 14
Форклорна енциклопедия – ЛАМЯ.....	1 – 10

1_12_Икона „Свети Георги и Ламята“

1_13_Въпроси към „Оги и Ламята“

Кога огнените дракончета успяват да разчупят драконовото яйце?
Кое е по-трудно от най-лютата битка?

Ако си чел внимателно, притежаваш ценна информация. Тя може да ти помогне да победиш.

Свери отговорите си. Къде се намират те? Виж „Съдържанието“ на „Оги и Градушката“.

За всеки верен отговор печелиш по 100 точки информация.

1_14_Тайно оръжие – ФУ – 1

В „Оги и Ламята“ тайното оръжие е ФУ – един от инструментите за мислене, създаден от Едуард де Боно¹³.

ФУ означава – физически и умствени части на предмета или явлението, които опознаваш.

Физически части на предмет

1. Форма, размери, тегло.
2. Температура
3. Цвят, мирис, вкус.
4. От какво е направен?
5. Променя ли се?

Умствени части на предмет

1. Взаимодействие
2. Харесва ли ти?
3. Вреди ли?

¹³ Виж библиографията на „Оги и Ламята“.

4. Използване

5. Как ще ти помогне в битките?

Ето, как Дан използва ФУ:

До този момент кученцето Дан успя да забележи следните **физически** особености на Нещото:

1. Форма – леко изпъкнала – като лупа.

Размери – променливи. В началото кученцето го ухапва или го държи с лапа – значи това е едно малко Нещо. И то расте. Колко? До кога? – не се знае.

Тегло – „Тежи колкото пилешко крилце.“

2. Температурата му е близка до тази на тялото – щом кученцето Дан го държи и ухапва.

3. Цвят – Блещука във водата, прозрачно и безцветно е. Когато се появява Огненото драконче, Нещото засиява с всички цветове на дъгата.

Вкус – Няма данни.

Мирис – „Мирише на приключения“ – както казва кученцето Дан.

4. Нещото е направено от много твърдо вещество – зъбките на Дан не оставят следи по него.

5. Променя се – расте от преките слънчеви лъчи. Оцелява във водата.

Умствени особености на Нещото, изследвани от Дан:

1. При взаимодействие с:

А/ Други предмети

Зъбките на кученцето не оставят нито една драскотина върху Нещото.

Расте от слънчевите лъчи, фокусира¹⁴ ги – изсъхналите листа и клонки се запалиха. Може да предизвика пожар.

¹⁴ Фокусира, означава че събира слънчевите лъчи в една точка.

Б/ Не се поврежда от водата – Дан го намира в поточето. Вероятно би могло да я затопли или дори да я изпари, ако фокусира върху нея слънчевите лъчи.

В/ Нещото може да запали огън, но не знаем, как той би му повлиял.

Г/ Животни и хора - Може да ги опари, щом можа да парне лапичката на Дан.

Д/ Вълшебни същества – привлича ги.

2. Харесва ли ти Нещото? – Сигурно. Особено ако обичаш предизвикателствата, тайнствеността и вълшебството.

3. Нещото може да навреди, ако попадне в неопитни ръце, ако невежество, злина или алчност си служат с него... Може да предизвика пожар, да те опари.

4. Можеш да запалиш огън. Да затоплиш вода.

5. Как ще ти помогне в битките?

Овладей инструмента за мислене ФУ – неговото вълшебство ще бъде винаги с теб.

Първо трябва да се научиш да прилагаш тайното оръжие за предмети, после за явления.

1-14-ФУ-2

Физически части на явление

1. Какво? 2. Къде? 3. Кога се случва?
4. Какво причинява на природата?
5. Какво причинява на хората?

Умствени части на явление

1. Защо се случва?
2. Как да се предотврати?
3. Как да се предпазим?
4. Как да го използваме?

5. В битките с Ламята ще ти помогне ли?

Опитай се да приложиш сам ФУ за мъглата. Запиши размислите си в дневника на приключението. После сравни отговорите си с тези на Дан. За всеки основен признак получаваш по една точка сила. Ще ти потрябва! В отговорите на Дан всяка подчертана дума ти носи по една точка сила.

Физически части на мъглата

Какво се случва?

1. Много ситни водни капчици се спускат над земята.

Къде?

2. Обикновено в котловини, долини, в равнините – по течението на реките.

Кога?

3 Рано сутрин или привечер.

Какво причинява на природата?

4. Овлажняват тревите, листата на дърветата, перата на птиците, козината на бозайниците.

Какво причинява на хората?

5. Влошава се видимостта по пътищата. Хората трудно се придвижват. Има опасност от катастрофи.

Овлажняват косите и дрехите. Затруднява се дишането. Хората настиват. Разболяват се.

Би могъл да получиш максимум 14 точки сила.

Умствени части на мъглата

1. Защо се случва?

Изпаренията, срещнали по-хладен въздух се превръщат в ситни капчици. Атмосферното налягане притиска мъглата към земята. Въздушните течения я носят покрай реките, свличат я в долините и котловините. По-често се образува мъгла там, където заводите замърсяват въздуха. Частичите – замърсители поемат влагата и се превръщат в гъста мъгла, наречена:”смог”.

2. Как да се предотврати?

Смогът може да бъде предотвратен, като се поставят пречиствателни инсталации на заводските комини, на двигателите: в леките коли, камионите, автобусите. В градовете е по-добре да има трелеи или трамваи – те се движат с електричество. В бъдеще слънчевата енергия ще ни помогне да опазим природата.

Мъглата е природно явление. Тя е необходима – прочиства въздуха, отнема излишната влага от него и я дарява на растенията, които имат нужда от нея.

3. Как да се предпазим от мъглата?

С шапка и шалче, през което да дишаме. С водоустойчиво яке. В мъгливо време ще пресичаме улиците по-безопасно, ако имаме свето-отражателни знаци върху дрехите и обувките си. Ако шофираме с включени фарове по време на мъгла, ще осигурим безопасността си и ще предпазим пешеходците.

4. Как да използваме мъглата?

Ако се улавят веществата, замърсяващи въздуха, ще се спестяват суровини и енергия.

Е, може да използваш мъглата и като предлог да си постигнеш още малко... Или като извинение, ако закъснееш...

Още 36 точки сила би могъл да добавиш, ако си отговорил на всички въпроси за умствените части на мъглата.

Максималният брой точки – сила е 51, но и 10 са отличен резултат. Стига да играеш честно...

Искаш ли да видиш, как Дан прилага ФУ към вълшебствата на Зеленото око?

Вълшебството на Зеленото око:

Физически части на Вълшебството на Зеленото око

1. Какво се случва?

Ави и Окото на Страхата изчезват.

Вълшебната мъгла прави гората по-зелена, планината по-висока и по-сурова.

Появява се крепостта с озъбените стени.

Нападат ни змиеликите чудовища, глиганорибите и летящите слонове.

2. Къде се случва?

Може би в свят паралелен на нашия.

3. Кога?

Когато Ави капва върху Окото и помислила го за бална зала, започва да се върти – да танцува.

1-14-ФУ-3

Какво причинява на природата?

Мъхът – висящ от клоните на Стария Бор, се превръща в змиелики чудовища.

Пясъкът във вирчето – в глиганорибешки твари, а светулките в летящи слонове.

4. Какво причинява на хората?

Не е известно. Героите виждат страховете си и трябва да воюват с тях. Само така биха могли да развалят магията.

5. Да. Ако надмогнеш страха си. Ако с вълшебството на Зеленото око пробудиш страховете на врага си.

Умствени части на Вълшебството на Зеленото око

1. Защо се случва?

Защото Ламята е заложила клопка. Вероятно окото е нейно.

2. Как да се предотврати?

Героите трябва да разберат от какво и защо се страхуват.

3. Как да се предпазят?

Най-сигурната защита е да преодолеят страха си. Познанието за собствените им страхове ще им помогне.

4. Как да използват вълшебството?

Да обърнат срещу врага собственото му оръжие.

5. Ще ни помогне ли Вълшебството на Зеленото око в битката с Ламята?

Може би. Нужна ни е информация: От КОГО и от КАКВО се страхува една Ламя?

Ще ти помогне „Детската фолклорна енциклопедия“¹⁵.

1_15_ Библиография

За родители и учители

ДЕ БОНО, Едуард. Научете детето си как да мисли : Ръководство за творческо мислене. – София : Кибеа, 2001. – 376 с.

ДЕ БОНО, Едуард. Практическото мислене : 4 начина да бъдем прави, 5 начина да грешим, 5 начина да разбираме. – София : Кибеа, 1999. – 199 с.

ДЕ БОНО, Едуард. Шест мислещи шапки : Синтезиран подход за бизнес-управление. – София : Princesps, 2000. – 216 с.

За читателите – деца

ВРЕМЕ и климат. – София : ПРЕС, 2003, – 32 с.

- Мъгла, смог – с. 22-23.

СТАРЕВА, Лилия и др. Детска фолклорна енциклопедия. : Т. 2. – София : „Листа“, 1998. – 144 с. – (Искам всичко да знам)

- Ламя – с. 49-54.

СТАРЕВА, Лилия и Пламен Бочков. Детска фолклорна енциклопедия. : Т. 4. – София : „Листа“, 2003. – 144 с.

- Герман (Джерман) – с. 61-63.
- Свети Илия – с. 81-99.
- Свети Георги – с. 51-60.

1_16_ Прочети „Оги и Градушката“, за да научиш:

Как Старият вълшебник – гарванът Ох и Карталът се борят с вековния враг на орлите.

Как спасяват гората и планината от черния лед?

Как надмогват магията на Ламята?

Още много приключения те очакват в:

¹⁵ Ако нямаш такава, ако библиотеката е далече – прочети епизод 1-10.

2. Оги и Градушката

Съдържание

	Епизод №:
Орлето	2-01
Първата буря	2-02
Какво замисля Ламята?	2-03
Военният съвет на Оги-екипа	2-04
В гнездото	2-05
Карталът се завръща	2-06
Военният съвет продължава.....	2-07
Сражението с Градушката	2-08
Магията на Ох	2-09
Отново в гнездото	2-10
Страданията на Картала.....	2-11
Хитрината успя!	2-12
Планът на Оги-екипа в действие	2-13
Днес	2-14
Фолклорна енциклопедия – Градушка	2-15
Карталът.....	2-16
Речник – непознати думи	2-17
Азбучен указател към „Оги и Градушката“.....	2-18
Отговори на въпросите към „Оги и Ламята“	2-19
Тайното оръжие ПМИ.....	2-20
Прочетѝ!	2-21

2_01_Орлето

Дан, Охи и Оги стигнаха до пещерата. Седнаха да си починат. Разказаха на приятелите си за спасяването на Оги.

– **Ламята е далече.** – Отдъхна си Огненото драконче.

– Дано там да си остане!

– Джаф! Няма да е за дълго. Ще се досети...

– Трябва да се подготвим! Да се организираме! Да я сразим! – развихри се Пороят Ото.

Буреносните облаци вряха и кипяха над долината.

– Скрийте се! Дъждът е опасен за Оги. Още е съвсем мъничък.

„Права е мама Йоли.“ – мислиш си и кацаш пред пещерата. Превъплътيل си се в образа на Охи.

Скрихте се в пещерата. Изчакахте да отmine бурята и изскочихте навън. Убедихте мама Йоли, че на тъмно и влажно Оги линее. Нужно му е слънце, за да порасне и заякне. Тичахте из гората. Изкатерихте се по скалите, за да покажете на Оги орловото гнездо.

– Ох-и! Искам да видя, дали са се излюпили орлетата.

Знаеш, че не бива да безпокоиш майката, когато мъти, но любопитството те гложди. Надникваш в гнездото.

– Ох-и! Изчезнала е. Орлицата я няма. Дани, тичай, извикай татко!

Сам няма да мога да опазя яйцата. Изстинат ли – орлетата няма да се излюпят.

Стремително се спускаш към гнездото. Кръстатите орли са най-смелите птици във вашата планина и най-преданите родители. Орлицата никога не би изоставила децата си... Значи нещо лошо се е случило. Опитваш се да затоплиш яйцата. Напразно. Крилете ти са още малки. Плаче ти се. Няма да успееш да спасиш орлетата.

Над гнездото се надвесват Оги и мадмоазел Фу. Лъчите на слънцето преминават през нея, пронизват крилете на дракончето, събират се точно над двете орлови яйца.

– Ох-и! Да не сте решили да ги опечете?!

– Мадмоазел Фу така ме топлеше. – успокоява те Оги.

– Но ти си огнено драконче!!!

– Да, затова аз поемам фокусираните¹⁶ слънчеви лъчи. Не бой се!

Топлината ласкаво обгръща яйцата. Те се размърдват. Упорита човчица започва да чука. Яйцето лекичко се пропуква. Любопитно оценце надниква от пукнатината. Краче с остри нокти силно натиска. Черупката се разделя на две. Голишарчето ядосано тупва на дъното на гнездото. Тъничък писък ти напомня, че мъничето е гладно.

За щастие, старият вълшебник Ох долита с храна в човката и нахранва орлето. После, разтревожен отлита към долината.

– Дали... Ох-и! Дали не е отвлякла Орлицата?

– Джаф! За какво ѝ е тя на Ламята?

– За да сплaши Картàла¹⁷, за да го накара да поведе насам градоносните облаци.

¹⁶ “Фокусиране” означава съсредоточаване в една точка.

¹⁷ Картàл е народното наименование на кръстатите или царските орли. Учените ги наричат с латинското име: **Aquila heliaca**. Виж сайта: <http://btourism.com/read.php?id=94>

– Е, и? – не разбира Оги.

– Ох-и! И да те унищожи! Щом поточето и дъждът са опасни за теб, градушката е много по-страшна.

– Ако Ламята разчита градушката да ми навреди, значи не може да дойде.

Тревожиш се за Огненото драконче?

Спомняш си, как внезапно се разразяват бурите – светкавици разсичат небето, страшно тътнат гръмотевиците ... Да! Още много опасности крие планината. Ще се справи ли Оги-екипът? Ще разбереш от следващия епизод:

2_02_ Първата буря

Мира не ти дава мисълта: „Ламята знае, че Огненото драконче е тук. Какво ли ще измисли, за да се добере до него?“

Оглеждаш се внимателно. Няма нито едно облаче. Всичко е тихо и спокойно. Орел се рее високо в небето. Май е тръгнал на лов. Спуска се с шеметна скорост.¹⁸ Започва да се премята. Извива се. Дърпа се. Сякаш се бори с невидим враг. После се сковава за миг с разперени криле. Прави задно салто и полита към Самодивското езеро.

Странно... В книгите пише, че самодивите танцуват нощем, а не по пладне. Слънцето припича немилостиво. Изгаря нежните им лица, а те сякаш не усещат. Не виждат и не чуват нищо наоколо. С танца си събуждат Градушката.¹⁹

Явно, Ламята е омагьосала самодивите, а може би и Кръстатия орел. Ледените зърна събрани в езерото потропват в такт с танца на самодивите. Издигат се в небето. Образува се плътно облачно покривало. Орелът повежда облаците. *Накъде?*

Приемаш образа на Пороя Ото. Преди да тръгнеш след градоносните облаци, си мислиш:

„Щом водата на поточето убива новородените дракончета, то поройният дъжд и Градушката сигурно са опасни и за по-възрастните обитатели на Огнената вселена...“

¹⁸ Виж Фолклорната енциклопедия към „Оги и Градушката“, ако искаш да научиш повече за кръстатия орел. Епизод: 2-16.

¹⁹ Прочети откъса от фолклорната енциклопедия – Епизод: 2-15.

Градоносните облаци ручат страховито. Светкавици проблясват, гръмотевици трясват – едновременно. Бурята е точно над теб. Виждаш, как орелът се мята. Иска да се освободи, но сякаш се блъска в невидими стени.

Къде се е чуло и видяло, Карталът да води Градушката към гнездото си?! Та нали там, където гнездат орли, градушка не пада?! В нашия роден край тачат и пазят орлите. Никой няма да посегне – орлово гнездо никой няма да развали.

Карталът се съпротивлява. Смело! Извива криле.

Ще успее ли? Не можеш да се намесиш – не искаш да обидиш Картала – горда птица е той, сигурен си, че иска сам да се пребори с врага си.

Страхуваш се, защото знаеш:

Поведението на Градушката ще бъде непредвидимо, ако я насочва разумът на вълшебното същество от Огнената вселена.

Бурята приближаваше пропастта.

Орелът сви криле и като камък полетя към дъното. Градушката се изсипа над него. Ледени яйца удряха с такава сила скалите, че те се разцепваха. Една скална козирка спаси Картала. Той кацна. Вкопчи се с все сила в пукнатината. Ветровете свистяха. Опитваха се да го отскубнат и да го запратят на дъното. Градушката барабанеше оглушително. Ехото подемаше звука, умножаваше го, разносяше тътена. Ледените ѝ снаряди явно привършваха. Вятърът стихна. Дъждът спря. Орелът се откъсна от скалата. Полетя несигурно. Бавно се спусна.

Гледаш струпания лед и си мислиш:

„Зърната са като хълмове за скакалеца Скокльо и малкото Огнено драконче. Градушката е най-опасна за тях.“

2_03_Какво замисля Ламята?

Как ще използва Градушката? Разбираш, че това е само началото. Проверка на силите. Решителният сблъсък предстои.

Дочуваш слухове: В близкото градче, в подножието на планината строят завод с високи комини. Природозащитниците се опитват да спрат изграждането му, защото е близо до резервата. Замърсяването ще унищожи много растения и животни, които не се срещат никъде другаде по света. Решаваш да се превъплътиш в образа на скакалеца Скок, за да провериш, дали в завода ще има пречиствателни инсталации. Чуваш:

– Видях го! Взе парите. Подписа документите. Уж всичко било наред!
А това са стари, повредени машини. Купили са ги на безценица²⁰.
Никаква работа няма да вършат. Всичко ще потъне в сажди. Къщите,
гората и планината ще почернеят. Попаднат ли в езерата и реките – ще
отровят питейната вода, плодовете, зеленчуците, а накрая – децата ни!

Разглеждаш мъжа, който говори. Млад. Силен. Явно е и умен. Питаш се
„Защо се примирява?“

– А ти подписа ли? – пита го жена му.

– Да. Щели да... – гласът му заглъхва.

Шепне на ухото на жена си ужасните заплахи, с които са прекършили
волята му. Не чуваш думите му, но виждаш, как майката пребледнява.
Очите ѝ уплашено се стрелкат. Хуква да търси децата си. Прибира ги в
къщи. Заклучва вратата.

Мислиш си: „Странни са хората... Та има ли по-страшно от това – да бъде
отровна и унищожена природата?“

2_04_Военният съвет на Оги-екипа

Разказваш всичко на мама Йоли. Крушовото дърво потреперва от ужас.
Мама Йоли ти обяснява, че алчността и страхът често стават господари на
хората. Ламята ще ги използва, за да унищожи Оги и неговите приятели.

– Замислила е да направи Черна градушка. – тревожи се Ох.

– Черна? – подскачаш изненадано (Не забравяй, приел си образа на
скакалеца Скок). – Чувал съм за черен сняг. Валял е в Хималаите, но
черна градушка...?

– Ламята знае, че Оги все още не е пораснал достатъчно и не може сам
да се предпази от Градушката.

– Бяла или Черна – Градушката е опасна за Оги. – съгласява се
Старият вълшебник Ох.

– Трябва да решим, какво да правим! – навъсва се Пороят Ото.

Военният съвет на Оги-екипа започва.

– Трябва да неутрализирам магията на Ламята. Но още не знам как...

– Ох-и! Тате, не може ли да се обърне посоката на магията ѝ?

– Джаф! Спомнете си, от какво се страхува всяка Ламя?!

– Тази Ламя не е обикновена... – тихичко се обажда омайничето Ели.

²⁰ „На безценица“ – означава, че са купени много евтино.

- Но и тя се страхува. – добавя маймунката Ефу.
- Да, бои се от това, че Оги ще порасне по-умен и по-силен от нея. – казва мама Йоли.
- Щом го преследва толкова упорито... – мъдрува малката круша Оли.
- Ами ако използваме вълшебството на зеленото око? – прекъсва я нетърпеливо скакалецът.
- Скок, ти ще примамиш ли Ламята? – пита мама Йоли – После ще се скриеш в хралупата под най-дебелия ми клон.
- Може и да се получи... – мадомоазел Фу се превръща на вълшебна лупа.
- Ефу, ще успееш ли здраво да държиш лупата? – пита Ох.

Вълшебникът вече се е досетил, какво сте измислили. Идеята явно му харесва.

Ще проработи ли тя? Ще научиш след малко.

2_05_В гнездото

Трябва първо да разбереш, какво става в гнездото на орела. Превъплъти се в образа на гарванчето Охи! Действай!

- **Знаем, как да се справим с Градушката.** – Уверено казва Ох и отлита да търси храна за голишарчето. А то любопитно се оглежда. Подскача и се вкопчва в ръба на гнездото.
- Чакай! Още си твърде малък, за да летиш.

Орлето те поглежда и най-невъзмутимо скача от гнездото. Като камък пада надолу.

— Ох-и! Ще се разбие в скалите!

За щастие, татко ти – старият вълшебник, гарванът Ох е все още наблизко. Сграбчва орлето и го връща в гнездото.

– Пазете го! – строго ви заръчва.

Засрамени, двамата с Оги здраво хващате непослушното голишарче. Скоро то се затопля и задрямва. Вие с Оги също задряхте.

Събуди ви гневен кръсък. Голяма сянка скри слънцето. Остри нокти се спуснаха към вас. Сграбчиха те. Болезнено се забиха в крилото ти. Изпод него се измъкна голишарчето с отворена човка. Орлицата видя гладната си

рожба, отпусна криле. Под теб яйцето изпука. Подаде се още едно гладниче. Орлицата ги нахрани.

Оги нежно обгърна нараненото ти крило. Болката сякаш утихна, а после – изчезна.²¹

В това време се върна Ох с бръмбарчета и мушици за малките гладници. Орлицата благодари. Разказа, че Картълът²² от три дни не се е завръщал. Тя решила да рискува, за да не умре от глад и жажда – без нея и орлетата биха загинали. По обяд, когато слънцето е най-силно, отлетяла – да пийне водица. Наложило се да остави за малко яйцата сами в гнездото. Надявала се, че няма да изстинат, докато се върне.

– А вие, как попаднахте тук?

Не се налага да разказвате за това. Старият гарван – вълшебникът Ох, се завръща и отговаря на въпроса на Орлицата:

– Синът ми и кученцето често играят край поточето. Там намериха лупата – мадмоазел Фу, която Охи крие под крилото си.²³

– Лупата, с която сврачетата подпалиха гнездото си?! Да не ни сполети същото... – разтревожи се Орлицата.

– Ох-и! Мадмоазел Фу и Оги спасиха Орлетата! – възмушава се гарванчето.

– Благодаря! – Орлицата поглежда с уважение Оги. – Значи ти си дракончето от Огнената вселена?

– Тази Сврака! Разказала е на всички... – мръщи се Ох.

– Значи и Ламята вече е разбрала, че съм тук. – въздъхна Оги.

– Ох-и! Ще се справим с нея! Не се тревожи.

– Къде ли се бави Картълът?

– Кой ли идва насам? Лети бавно и неуверено...

Вълшебникът Ох закръжи над гнездото. *Какво видя той в далечината? Ще разбереш от следващия епизод:*

²¹ Запиши в дневника на приключението новото вълшебство на Оги. Ще ти потрябва. За това, че четеш внимателно – заслужи по 100 точки наблюдателност, вълшебство и сила.

²² Виж епизод № 2-16 от „Оги и Градушката“.

²³ Ако искаш да узнаеш, как се е появило Огненото драконче, прочети „Оги и Ламята“.

2_06_Карталът се завръща

Карталът се завръщаше. Летеше бавно, трудно размахваше криле.

– Карталът! Ранен е! – Орлицата се стрелна надолу.

Орелът лъкатушеше ниско над скалите. Ох направи заклинание – блесна синя светлина и обгърна Картала. Той размаха по-енергично криле.

Орлицата летеше под него, готова да го подкрепи, ако пак загуби сили.

Достигнаха гнездото. Орелът нежно докосна спящите голишарчета.

Орлицата му донесе вода и храна.

Охи му разказа, как орлетата са се излюпили, как любознателното малчуганче е скочило от гнездото, как Ох го е спасил.

Карталът мълчаливо благодари. После приюти гарванчето и дракончето под крилето си.

– Това означава, че вече сте побратими с орлетата. – прошепна Ох. – Побратими на най-силните и горди птици, които летят най-високо и виждат най-далече!

– Но сме безсилни пред магията на Ламята... – въздъхна Карталът.

– Ако Градушката ни нападне, няма да оцелеем нито ние, нито орлетата. – натъжи се Оги.

– Ох-и! Градушката поне е от нашия свят. Познаваме я. Знаем, как да се предпазим.

Всички са разтревожени, мислят, как заедно да победят.

Сигурен си, че: Карталът също ще помогне, защото обича и пази гората и планината – та нали тук е неговият дом...

2_07_Военният съвет продължава

– Нужна ни е нова стратегия!²⁴ – горещи се скакалецът.

– Стратегията не е скакалечишка работа! – навъси се Пороят.

– Нека да помислим – заедно! Всички! – Омайничето строго изгледа Ото.

– Нужно е време, за да порасне Оги. – казва Вековната мура – Вемура.

– Трябват ни нови, решения, нов план за действие. – подскача Скок. – Ако само се защитаваме, никога няма да се справим.

²⁴ Виж значението на тази дума в речника към „Оги и Градушката“.

– Ох! Знаем твърде малко за Ламята. Трябва да спечелим време – Оги да опознае и развие способностите си. – навежда глава Стариат вълшебник.

– А ние защо не използваме нашите способности? Джаф! Да видим, какво знаем за градушката!²⁵

– Ако Ламята е изпратила Градушката, трябва да разберем, как разсъждават съществата от Огнената вселена. По какво мисленето им прилича на нашето? – разсъждава Вемура.

Ако вече си ползвал фолклорната енциклопедия, отговори:

Кое е полезно и кое вредно за твоите приятели от Оги-екипа? Има ли нещо, което ти се струва интересно, но още не можеш да прецениш, дали ще помогне или ще попречи на героите в борбата им с Ламята?

Запиши отговорите си!

Постарай се, по-добре да оцениш положителните и отрицателни страни на дадено събитие. Помисли и за интересните неща, които може да се случат... Кой знае, колко нови идеи и интересни решения ще ти хрумнат²⁶. Сложно ли ти се вижда? Спокойно! Не е трудно, опитай!

2_08_Сражението на Пороя Ото и Картала с Градушката

Пороят Ото наблюдаваше черните облаци и се чудеше:

„Интересно, уязвима ли е Ламята за поройния дъжд? Градушката може ли да я прогони?“

Черните облаци идваха все по-близо. Пороят Ото се втурна срещу тях. Градушката го нападна. Удари го право в лицето. Той не трепна. Улавяше ледените яйца и с все сила ги запращаше в комините на фабриката. Но силата на Черната градушка не намаляваше. Ото се опита да я отклони към пропастта, но не успя. Видя Картала сред най-черните облаци. Пороят се питаше: „Карталът може ли да поведе градоносните облаци срещу Ламята?“

Орелът летеше в кръг около фабриката. Трудно му бе да се противопостави на магията на Ламята. От време навреме крилете му сякаш се прекършваха. Карталът падаше като камък и почти докосваше

²⁵ За да научиш повече за градушката – прочети епизод № 2-15.

²⁶ Ако се затрудниш, прегледай отново епизодите. Ще видиш текст, който е отпечатан с по-тъмни букви. Използвай го. Ако сам си се досетил за това – заслужи по 10 точки наблюдателност и предвидливост.

фабричните комини. След него се втурваше и Градушката. Черният лед се сипеше и затрупваше фабриката.

Пороят Ото притискаше градоносните облаци в гръб. Помагаше на Картала, да ги поведе към комините.

Какво се случи после, ще научиш от следващия епизод:

2_09_Магията на Ох

Но Карталът летеше все по-бавно. Все по-слабо се съпротивляваше на магията. Ламята приспиваше волята му. Вълшебникът Ох отскубна едно от перата си. Зашепна му нещо. После затананика странна мелодия. Перото се стрелна към Картала. Плъзна се над крилете му и ...

– Изчезна! Карталът изчезна! Татко успя! Успя! – развикаха се орлетата.

Перото поведе Черната градушка към прозорците на фабриката. След миг наоколо се посипаха счупени стъкла. Градушката влетя вътре. Развъртя се, заудря бясно стените и се срути на пода. Черният лед се сипеше ли сипеше. Изпълни всички помещения.

Какво се случи по-нататък ще научиш от следващия епизод:

2_10_Отново в гнездото

Превъплътил си се в образа на Огненото драконче. Опитваш се да разтървеш орлетата. Омръзна им да стоят в пещерата и започнаха да се боричкат. Постепенно ударите с човка станаха по-силни, крилцата се размахваха все по-свирепо.

– Играчка-плачка! – Ами ако се нараните? Какво ще си помисли татко ви?! – строго ги поглеждаш.

– Той ще победи! – гордо се провиква първото орле.

– Ще спаси гората и планината! – накукушини се второто.

– А твоят татко защо не те защити? – пита първото.

– Ламята теб ли дебне? – кокори се второто.

Не можеш да им отговориш. Не знаеш нищо за своите родители. Но си сигурен в едно: Те те обичат!

Орлетата чувстват мъката ти. Сгушват се до теб – да те успокоят.

Орлицата пристига – да ги нахрани. В далечината тътнат градоносните облаци. Карталът води смъртоносна битка.

Орлицата гали дечицата си. „Може би ще останат сирачета...“ – мислиш си и тъжно ги поглеждаш. Майка им ти прави знак: Тихо!

Свистене. Нещо тупва в дъното на пещерата. Орлетата стреснато се отдръпват. Притискат се в майка си.

– Това са прилепи. Кривят се от светлината. – Орлицата те поглежда многозначително.

– Искате ли да ги уплашим? Да видим, кой ще крещи най-силно?

Орлетата това и чакат. Новата игра им харесва. Крещят пронизително и пляскаят с малките си крилца.

– А сега, тихо! Нито звук! – шепне им Орлицата.

Орлетата се взират в тъмнината. Стгушват се под майчините криле. Заспиват.

Оги, ти видя, кой се строполи в дъното на пещерата. Чудиш се: „Защо Орлицата не се втурна да му помогне?“ Той се размърдва неспокойно. Простенва. Орлицата ти прави знак да мълчиш и да не мърдаш. Вглеждаш се напрегнато в тъмнината. Изведнъж усещаш, как ти олеква. Сякаш злокобна чужда воля се отдалечава.

Запиши, че си открил ново драконово вълишебство: Усещаш присъствието на чужда воля, наложена с черна магия. Виждаш в тъмнината.

Получаваш 10 точки вълишебство.

Какво се е случило? Ще узнаеш след като се превъплътиш в образа на Картала!

2_11_Страданията на Картала

Превъплътил си се в образа на Картала. Чувстваш, как малко по малко Ламята прекършва волята ти. Губиш сили...

Срам! Сам да причиниш гибелта на родната гора...

Сам да доведеш Черната градушка над гнездото си...

Срамът ти дава сили. Напрягаш волята си. Повеждаш облаците към комините. Летиш около тях. Все повече стесняваш кръговете. Но чуждата воля се вкопчва в съзнанието ти. Миг преди да те пречупи, прибираш криле и падаш като камък. Свистене. Удар.

„Мъртъв ли съм?“ О, не! В гнездото си. Орлетата крещат от ужас.

Орлицата се опитва да ги предпази от ледените късове.

Изсипват се тонове черен лед. Но още по-черна е мъката, която те поглъща. Гласчетата на орлетата замлъкват. Живи ли са?

„Ние бяхме последните орли-градушкари в нашата планина... Убих дечицата си. Опозорих рода си. Ламята пречупи волята ми. Доведох Черната градушка. Позволих ѝ да унищожи гората. Аз, най-недостойният, най-страхливият, най-слабият картал!“

Така ли е, наистина? Скоро ще разбереш.

Ламята злорадо ти се надсмива. Гледа през очите ти. Вижда: разрушеното ти гнездо, премазаните ти рожби, мъртвата орлица, окършените клони, извора – затрупан с черен лед. Чувстваш злобната ѝ радост. Възприемаш надеждата ѝ – „Дано Огненото драконче да лежи затрупано някъде там!“

Какво се случи после? Ще разбереш от следващия епизод:

2_12_Хитрината успя!

Изведнъж ти олеква. Ламята прекъсва връзката. Изчезва в алено сияние. Идваш на себе си. В пещерата си – тъй, както каза Ох: „Ако вълшебството ми успее, ще се озовеш в пещерата, но в никакъв случай не мисли за това, за да не узнае Ламята.“

Виждаш Орлицата и дечицата си – живи и здрави. Спомняш си заръката на стария вълшебник: „Ламята трябва да повярва, че ни е победила. Представи си всичко най-страшно, което може да се случи, ако тя пречупи волята ти! Трябва да бъдеш много убедителен – мъката ти трябва да бъде истинска. Щом Ламята прекъсне връзката – бързайте двамата с Оги. Елате при мен. Без вас няма да мога да завърша магията, с която да спра разтопяването на черния лед.“

Силите ти се възвръщат. Обясняваш на Оги и Орлицата, какво се е случило. Ти – в ролята на Картала – отлиташ с Оги. Кацате на високата скала до Стария гарван. Вълшебникът Ох се нуждае от помощта ви. *Отбележи в дневника на приключението, че даряваш 50 точки вълшебство и 30 точки сила.*

– Ще обединим силата и вълшебството си. – казва Ох.

Започва да нашепва и припява тихичко. Облита огромната камара черен лед.

Изведнъж ледените късчета потрепват, разтърсват се, струпват се едно върху друго. Издигат се все по-високо и по-високо. На мястото на фабриката се извисява черна скала с остри върхове – назъбени и страшни.

– Ох-и! Черна перла!

– Не, сине, перлите се раждат от страданието и саможертвата на бисерните миди, които искат да ни дарят с красота. А Черната скала е грозна и опасна. Вълшебството засега ни предпазва.

– Черната скала ще ни напомня, че трябва да пазим чистотата и красотата. – казва Оги.

Старият вълшебник явно е доволен от отговора на Огненото драконче.

2_13_ Планът на Оги-екипа в действие

Скрихте орлетата и Оги в пещерата. Оставихте Орлицата да ги пази. Скакалецът Скок подскочи и зае позиция върху най-дебелия клон на крушата. Дани се притаи в храстите под него, заедно с мадмоазел Фу. Ох се притули сред клоните на мама Йоли.

Гората внезапно притихна – Ламята пристигаше. Щом излезе на поляната се задейства вълшебството на зеленото око²⁷. Ламята се озърна. Видя „Оги“, кацнал върху най-дебелия клон на крушата. Той разпери криле и полетя.

– Няма да ми избягаш! – гневно кресна Ламята и се хвърли след него.

Дани здраво захапа дръжката на Лупата. Стисна я с все сила. Отвори се портал към Огнената вселена и погълна Ламята.

Мислиш си:

„Какво ли ще стане, ако и Градушката премине през портала?“ Старият гарван изрича някакви тайнствени думи.

Чудиш се:

„Дали ще бъде достатъчно вълшебството на Ох, за да заключи портала към Огнената вселена?“

– Успяхме ли? – наднича скакалецът Скок от хралупата.

– Може би... – Ох умело прикрива тревогата си и отлита към долината.

2_14_ Днес

Ако минете край нашата планина ще видите чисти потоци, кристални езера, вековни дървета и прекрасни цветя. Високо в небето Оги и орлетата

²⁷ Променя света – оживяват страховете на героите. Припомни си „Оги и Ламята“.

се учат да летят. Висш пилотаж! Всичко е тихо и спокойно, но ние знаем, че Ламята ще се върне. Готвим се. Оги и Охи учат вълшебните заклинания. Ох е доволен от тях. Черният лед още не се е разтопил, но кой знае... Карталът пак води Градушката...

Какво научихме за нея? Опитай се сам да отговориш. Свери отговорите си. Ползвай Епизоди № 2-15 и „Ами ако Ламята е изпратила Градушката“ – Епизод № 2-20 от „Оги и Градушката“.

Питай: Как се образува градушката според науката? Ще разбереш от епизод № 2-15: Как се образува градушката според науката? Фолклорна енциклопедия към „Оги и Градушката“.

2_15_Градушка

Как се образува градушката според науката?

При кръговрата на водата изпаренията се издигат високо във въздуха. Там се охлаждат и образуват облаци. Когато миниатюрните водни капчици и ледените кристалчета нараснат и натезат достатъчно, те падат към земната повърхност. Образуват се валежи – най-често дъжд, сняг или градушка.

Диаметърът на средно голяма дъждовна капка е 100 пъти по-голям от диаметъра на водна капка от облак. Капчиците и кристалчетата от облаци се уголемяват по два начина. Единият – чрез сливане на водните капчици или слепване на кристалчетата при сблъскването им. Другият начин – водните пари направо се превръщат в ледени кристалчета, които се слепват – образуват се снежинки. Започва снеговалеж.

Град (градушка)²⁸ се нарича валеж от ледени късчета. Образува се само в големи купесто-дъждовни облаци – дебели над 10 километра. Мощни въздушни вихри носят ледените кристали из облака. Към кристалите полепват водни капки, които също замръзват, наслояват се и образуват ледени зърна. Щом те натезат достатъчно – падат на земята – вали град.

Градушки най-често има в райони, където местността е силно насечена – хълмиста или планинска. При мощна купесто-дъждовна облачност, ако влажният и топъл въздух се сблъска с друго въздушно течение с много ниска температура – тогава се образуват градушки. Това става високо в

²⁸ Виж на страница 24-26 от книгата ВРЕМЕТО. – София : Фют, 2003. – 64 с. – (Енциклопедия Знание)

небето. Затова метеоролозите²⁹ наричат градушката “висок валеж” от ледени зърна с различни размери и форма. Ледените късове са с големина от грахово зърно до яйце. Градоносните облаци се разбиват с ракети. Това помага да не са толкова опустошителни градушките.

Фолклорна енциклопедия към „Оги и Градушката“

Как изглежда Градушката? – Буреносен облак с ледени зърна.

Къде живее? – В езеро или гьол. Самодивите струпват в него ледени зърна. После ги вдигат в облаците.

Кой води Градушката? Кръстат орел – Градушкар или Картал, както го наричат из някои краища на България. Той отива там, където са събрани ледените зърна. Започва да крещи и да обикаля. Градушката тръгва след него. Отива там, където я отведе.

Как да я спрем? – Хората, които живеят близо до мястото, дето се сбира Градушката, запущват изхода към него.

Мъжете стрелят с пушки, целят се в облаците – за да изплашат орела, който води Градушката.

Кой може да отклони Градушката? Според народните вярвания – орелът, светците: Вартоломей, Герман или Джерман, Марко Градобия или Свети Илия.

Ако стопаните са давали милостиня – храна, жито, ръж, царевица – на сираци, вдовици и сиромаси – Градушката ще заобикаля нивите им.

2_16_ Карталът

Как изглежда Карталът?

Най-често е оприличаван на скалния или на кръстатия (царски) орел.

Наричан е орел-градушкар, кръстач или картал.

Свещена птица – символ на небе, слънце и светлина. Олицетворява³⁰ небесните стихии – ветрове и градоносни облаци.

Как се е появил на тоя свят?

²⁹ Учени, които изучават промените във времето и климата.

³⁰ Виж значението на думата в речника към „Оги и Градушката“

Най-смелата и горда птица Зевс избрал за свой пратеник.

Орелът-градушкар лети във висините. Стига накрай света. Пие от езерото жива вода – подмладява се. Никога не остарява.

Там, където мътят орли, не бие град и няма суша.

Според фолклора, какво прави?

Води Градушката. Лети пред облака и го насочва към мястото, където ще се изсипят ледените зърна.

Кой може да го победи?

Орелът не се побеждава, а се почита и умилюстивява.

Гнездото му не се разваля, не се пипа. Малките му не се убиват. Иначе – над селото надвисва опасност от градушка.

Овчарите му носят агнешка плешка на Гергьовден. Поставят я близо до гнездото на орела-градушкар. При суша пускат в реката сламки и клечки от гнездото – за да завали.

Предците ни вярвали, че орелът може да достигне отвъдния свят – света на мъртвите и този на боговете.

Когато буря приближавала землището на селото, мъжете стреляли с пушки – да изплашат птицата – водач на градоносния облак.

Обърнете внимание – да я изплашат, не да я убият!

Може ли Карталът да бъде добър?

Да. Ако го почитат, ако пазят гнездото и орлетата му.

2_17_Речник към „Оги и Градушката“

Азбучен указател – (показалец или индекс) - Подредени по азбучен ред думи, а срещу тях – цифри. Това са страниците, на които можем да намерим думата.

Ако цифрите са изписани с по-тъмен шрифт – на тези страници има повече информация за съответното понятие.

Бележки под линия – Има ли цифра след някоя дума, погледни в долната част на страницата. Винаги чети тези обяснения на автора, преводача или редактора на книгата. Може много да ти помогнат.

Индекс – виж „Азбучен указател“

Информация е това, което възприемаш – виждаш, чуваш, усещаш, осмисляш и разбираш. Тя помага да вземаш верни решения – да действаш, да постъпваш правилно.

Олицетворява – представя човешко качество в образ на живо същество. Например в народните приказки Кума Лиса олицетворява хитростта, Вълкът – глупостта.

Показалец – виж „Азбучен указател“

Превъплътил си се – Да се превъплътиш ще рече – да започнеш да действаш като някой от героите. Да изпълняваш неговата роля. Да притежаваш неговите умения. Най често актьорите се превъплъщават на сцената – изпълняват съответната роля.

Тук често ще имаш възможност да решаваш и действаш вместо някой от героите – да се превъплъщаваш в неговия образ. И разбира се – да понасяш последиците – резултатите от своите действия. Така най-добре ще оцениш своите решения.

Препратка – Улеснява ползването на азбучния указател. Например: „Индекс“ – Виж: „Азбучен указател“

Така учените и писателите ни препращат към книги, статии или към други части на своята книга.

Символ – предмет, образ, който е знак на някакво понятие, на някаква идея.

Например лъвчетата на българския герб са символ на борбата за свободата на България. Мартеничката е символично пожелание за здраве и дълголетие. Четирилистната детелина е символ на късмета и щастието.

Справочен апарат на книгата – Помага ти по-лесно да намериш това, което търсиш в текста. Допълва знанията ти. Насочва те към други материали по темата.

Справочният апарат на „Огненото драконче“ включва: Съдържание; Речник; Бележки под линия; Азбучен указател; Препратки; Библиография.

Стратегия – умение да се ръководи, да се планират действията, за да се постигне някаква цел или да се победи някакъв противник.

Съдържание – Списък от заглавия – части на книгата, с упътване, как най-лесно да ги намерим в текста.

Фолклорна енциклопедия – Обяснява традициите, обичаите и вярванията на народа ни. Потърси в „Азбучния указател“, ако искаш да разбереш, как дедите ни са обяснявали пораждането на градушката и ролята на скалния орел в това природно явление.

2_18_ Азбучен указател към „Оги и Градушката“

Градушка..... епизод № – 2-15

Орел – Картал..... епизод № – 2-16

Свери отговорите си:

2_19_ Отговори на въпросите към „Оги и Ламята“:

Свери отговорите си.

За всеки верен отговор печелиш по 100 точки информация.

Кога дракончетата успяват да счупят драконовото яйце?

Когато срещнат истински приятели, достойни за огненото им приятелство.

Мадмоазел Фу превръща Огненото драконче в момченце, когато някой е готов да изстрада приятелството му.

Да опознаеш и надмогнеш своя най-голям страх е по-трудно и от най-трудната битка.

Готов ли си за играта „Оги и Дъг“?

Записа ли всяко ново вълишебство, което откри?

Отговори ли на въпросите?

Записа ли броя на заслужените или загубени точки?

Ако си се справил с всичко това – готов си да чуеш следващата история за Оги – малкото огнено драконче.

2_20_ Тайното оръжие ПМИ

Тайното оръжие в „Оги и Градушката“ е: ПМИ – плюс, минус, интересно.

Този инструмент за мислене ще ти помогне по-добре да оцениш

положителните и отрицателни страни на дадено събитие. Ако помислиш и за интересните неща, които може да се случат... Кой знае, колко нови идеи и интересни решения ще ти хрумнат.

Сложно ли ти се вижда? Спокойно! Не е трудно. Да опитаме заедно!
Представи си, че имаш вълшебна обувка. Ритнеш ли топката с нея, мигом вкарваш гол.

Първо ще изброим това, което ти харесва, което е плюс за теб. Например:

+ ПЛЮС:

- Ще вкарвам много голове за моя отбор.
- Ще стана център-нападател.
- Отборът на моя клас (спортен клуб, град, държава) – винаги ще побеждава.
- Ще пътувам навсякъде по света.
- Ще имам много пари.

Тоя списък може да бъде много, много дълъг, нали? Сега да видим, има ли отрицателни страни това вълшебство.

- МИНУС:

- Бързо ще забележат, че вкарвам голове, само когато ритам с тази обувка.
- Ще се опитват да ми я откраднат.
- Заради обувката, по-голям ще е рискът да ме причакват, нападат, бият.
- Дори и да не разберат за обувката, ще се опитват по време на мача да ме контузят и така да ме отстранят от играта.
- А и не е честно да лъжа и да побеждавам не със спортни умения, а с вълшебството на футболната си обувка...

Май и списъкът с минусите може да бъде много дълъг, нали?

Да се опитаме да видим и интересните страни на това вълшебство.

ИНТЕРЕСНО:

- Как ли ще се почувствам, ако винаги успявам да вкарвам гол?
- Ще ме харесват ли повече момичетата?
- Ще имам ли повече приятели?
- Учителката ще ми прощава ли по-често, че не съм си написал домашното?
- Вълшебната футболна обувка ще расте ли заедно с мен? Ще се износва ли? Ще се скъса ли някога?

И тъй – до безкрай можем да изброяваме плюс, минус, интересно.

2-20- А - Опитай се

Ако искаш да опитаи сам, отговори:

Как оценяваш идеята: „Когато някой те напада несправедливо, да ставаши три пъти по-силен от него по време на битката?“ Запиши отговорите си в дневника на приключението. Играй честно, не надничай!

Отговори:

+ ПЛЮС:

1. Ще мога да напердаша всички побойници, дето ме тормозят. П³¹
2. Те вече ще трябва да се замислят, преди да нападнат по-слабите от тях. П
3. Бързо ще се разбира, кой крив, кой прав. Р
4. Ако искам да побеждавам, ще трябва да постъпвам правилно. П
5. По-силните няма да могат да налагат волята си с юмруци. П
6. Ако не съм сигурен дали постъпвам правилно, ще трябва да се боря не със сила, а с ум и с хитрост. Т
7. Няма да се страхувам да вървя сам по улиците. Р
8. Побойниците няма да ми ограбват джобните пари. П
9. Възрастните няма да могат да ни “възпитават” с юмруци и плесници. П
10. Ще намалееят сбиванията. П
11. Ще има по-малко ранени и контузени. П
12. Ще намалееят разходите за лечение. П
13. Ще има по-малко войни, в които по-силните и по-богатите поробват по-слабите и по-бедните. Т
14. Животът ще стане по-спокоен. Т
15. Справедливостта ще възтържествува по-често. Т
16. Не със сила, а с ум и трудолюбие ще преуспяват хората. Р
17. Все по-важно ще бъде това, че зная и мога повече от другите. Р
18. Учителската професия ще стане по-престижна, защото който има по-добри учители – ще преуспява, ще побеждава. П
19. Да мислиш и твориш – това ще е най-важно. П
20. Умението ни да измисляме и създаваме нови неща ще се оценява като по-важно от силата и бойните ни подвизи. Творческите ни способности ще трябва да се развиват, защото ще бъдат решаващи за успеха ни в живота. Т

- МИНУС:

1. Няма да мога да напердаша досадните слабаци, които все се закачат и ме предизвикват да ги натупам здравата. П
2. Ще трябва да се замисля, преди да ударя по-слаб от мен. Р
3. Ако разрешим спора с юмруци и ако аз не съм прав – ще пострадам, дори да съм по-силен. П

³¹ За всеки твой отговор, който е близък по смисъл до изброените тук, печелиш по 1 точка: П – предвидливост, Р – решителност или Т – творчество. Внимателно преброй буквите и запиши, колко точки си спечелил.

4. Не постъпвам ли правилно – ще си изпатя. Ама че скука – винаги да бъдеш послушен! П
5. Ще трябва да измисля, как да налагам волята си без юмруци и ритници. Трудно решение. Т
6. Когато зная, че не съм прав – ще трябва да хитрувам. Ех, къде по-достойно е в честен бой да победиш... Т
7. Ще трябва да бъда нащрек – да разбере кой, кога хитрува. Май с побойниците бе по-лесно... П
8. А те – побойниците – ще се изхитрят и пак ще ни прибират парите – за разни „благородни“ каузи³²... Т
9. „Възпитанието“ с „бодливи“ думички боли повече и от най-силната плесница. Р
10. Ще се увеличат словесните престрелки. П
11. Ще има повече обидени и огорчени П
12. Ще се увеличат разходите за лечение на психически травми. Какво е психическа травма? – Това е рана, която не се вижда, защото се намира в мислите и чувствата на хората. Обидите нараняват душата повече от ударите на побойниците. Затова психическите травми ги лекуват психолози и лекари-психиатри. П
13. Психическото напрежение ще се увеличи. Животът ще стане по-сложен. П
14. И без войни ще поробват народите – ще продават по-евтини и некачествени стоки, за да разорят местните производители и да заграбят на безценица заводите им. Т
15. Кой ще решава, кое е справедливо? Т
16. Ако хитреците, слаботелесните подлещи и страхливци определят, кое е справедливо, горко ни! П
17. Ще трябва повече да се упражнявам и уча, а кога ще играя? П
18. Който няма пари да плати на добри учители, ще трябва сам да се справя.... П
19. Ще трябва да се науча да хитрувам... Р
20. Все повече ще се крадат не пари и вещи, а творчески идеи. П

ИНТЕРЕСНО

1. Кое е правилно и справедливо? Чие мнение ще се приеме за вярно? Т
2. Интересно, кой ще решава? Р
3. Вълшебството ли ще решава спора? Т
4. То ще важи ли за вълшебните същества: самодиви, змейове, хали? П
5. Вълшебството ще действа ли на Ламята и на други същества от Огнената вселена? П

³² Кауза – причина, дело, обща работа. Думата е взета от латински – езика, на който са говорели древните римляни.

6. Ако нападнем Оги, това ще увеличи силата му, но докога ще действа вълшебството? П
7. Ще се запази ли тройно по-голямата сила след схватката? П
8. Дали слабакът ще става все по-силен и по-силен, докато сам стане побойник? П
9. Вълшебството ще може ли да се използва, за да се увеличава и развива силата на спортистите? Т
10. Как ще действа вълшебството при спортове като борба, бокс, бойни изкуства? Р
11. Ще може ли да бъде спирано вълшебството, ако това е необходимо? Р
12. Доброволно ли ще приемаме да ни закриля вълшебството? Р
13. Как ще се задейства вълшебството? С магическа дума, предмет, жест? Р
14. Ще има ли противоположно вълшебство? Т
15. Как вълшебството ще промени часовете по физическо възпитание? Р
16. Вълшебството ще се променя ли? П
17. Когато едно умение се използва, човек го усъвършенства и то му служи все по-добре. Това важи ли за вълшебството?³³ П
18. Когато един предмет се използва дълго, той се износва, поврежда, чупи. Това важи ли за Вълшебството? П
19. Вълшебството ще се влияе ли от модата? Р
20. Ще мога ли преди битка да усетя, на моя страна ли действа вълшебството? Р

Видя ли, колко много отговори може да има? Но ако си написал по 5 отговора за плюс, минус, интересно – справил си се отлично.

Казваш, че може да има и други отговори? Браво! Получаваш 10 точки кураж. Знаем! Знаем, че смелост не ти липсва. Но понякога е нужно да имаш и малко вълшебен кураж в резерв... Особено ако искаш да мислиш самостоятелно и да отстояваш своето...

Ако попълваш дневник на приключението, изчисли колко точки творчество, предвидливост и решителност си заслужил.

2-20- Б

Питаеш се: „Ами ако Ламята е изпратила Градушката?“ Опитай се да приложиш ПМИ.

После виж, как Оги екипът прилага този инструмент за мислене:

³³ Приложи ПМИ: „Ако Ламята е изпратила Градушката?“ Свери отговорите си с тези на Оги екипа.

+ ПЛЮС

1. Ламята е далече.
2. Разчита градушката да ни навреди, значи тя – Ламята не може да дойде.
3. Знаем, как да се справим с Градушката.
4. Градушката поне е от нашия свят. Познаваме я. Знаем, как да се предпазим.
5. Карталът ще ни помогне. Той обича гората и планината. Тук е неговият дом.

- МИНУС

1. Ламята знае, че Огненото драконче е тук.
2. Ламята знае, че Оги все още не е пораснал достатъчно и не може сам да се предпази от градушката.
3. Зърната са като хълмове за Скок и Оги. За тях е най-опасна градушката.
4. Щом водата на поточето убива новородените дракончета, то поройният дъжд и Градушката сигурно са опасни и за много по-големите обитатели на Огнената вселена.
5. Поведението на Градушката ще бъде непредвидимо, ако я насочва разумът на вълшебно същество от Огнената вселена.

ИНТЕРЕСНО

1. Как разсъждават съществата от Огнената вселена? По какво мисленето им прилича на нашето? По какво се различава?
2. Уязвима ли е Ламята? Поройният дъжд и Градушката могат ли да я наранят? Да я прогонят?
3. Карталът може ли да поведе градоносните облаци срещу Ламята?
4. Какво ще стане, ако Градушката премине през портала към Огнената вселена?
5. Вълшебството на Ох ще бъде ли достатъчно, за да заключи портала към Огнената Вселена?

Получаваш още толкова точки вълшебна сила, колкото отговора си записал в дневника на приключението.

2_21_Прочети

Кой владее тайното оръжие РаП? Какво се случва, ако оставиш друг да мисли, друг да действа и решава вместо теб? Кой е Дъг? Ще заслужи ли доверието на Оги-екипа? Ще поведе ли змейското опълчение срещу Ламята? Ще научиш от „Оги и Дъг“.

3. Оги и Дъг

Съдържание

	Епизод №:
Тръгнахте да дирите змей.....	3-01
Суграшицата	3-02
Ави изчезва	3-03
Змей ли е?.....	3-04
Или пъстърва?	3-05
Из „Детска фолклорна енциклопедия“ ЗМЕЙ.....	3-06
Какво донесе Свраката?	3-07
РаПър и Окоето на Ламята	3-08
Маймунката Ефу не спори, а действа...3-09	
Новината.....	3-10
Вълшебството на Лунния лъч.....	3-11
Дали не сгрехихме?	3-12
Колеж за ръководни червеи?	3-13
Какво се случи с Вемура?.....	3-14
Птичата войска	3-15
Риба – прилики	3-16
Риба – разлики	3-17
Обучението на Дъг	3-18
Еньовден	3-19
Речник към „Оги и Дъг“.....	3-20
Азбучен указател към „Оги и Дъг“.....	3-21
Въпроси към „Оги и Дъг“.....	3-22
Библиография към „Оги и Дъг“.....	3-23
Дневник на приключението.....	3-24
Тайното оръжие РаП	3-25
Прочетѝ!.....	3-26

3_01_Тръгнахте да дирите змей

Решихте и тръгнахте да дирите змей. Вече сте високо в планината, но няма и следа от него. Мадмоазел Фу и Оги – огненото драконче са се пъхнали в лупата, а тя се е смалила и се е скрила в козината на кученцето Дан. Гарванчето Охи прехвърква от скала на скала. Изчаква приятелите си край малко водопадче.

Изведнъж голямо сребристо тяло подскача над водата. Остри зъби щракват на милиметри от крилцето на Охи. Долната челюст на нападателя е като

кука. Въпреки че Охи успява да подхвъркне, куката едва не го завлича в езерото.

– Ох-и! К-к-какво беше това?!

– Джаф! Пъстърва.

– Идват да си хвърлят хайвера. Плуват нагоре срещу течението на реките. – пояснява малката водна капка Ави.

Мадмоазел Фу учудено повдига вежди.

– З-з-змей! – трепери гарванчето.

– Джаф! Пъстърва!

– Змей!

– Пъстърва!

– Хей, почакайте! Нали сте приятели.

Разтревожената Ави капва право върху човката на гарванчето, готово да клъвне кученцето. Успява да предотврати схватката.

– Тя, Ламята, само това чака – да се изпокарате...

Мадмоазел Фу се измъква от лупата. Многозначително я поглежда.
Жестът ѝ ти напомня нещо... Но какво?! Не можеш да се сетиш...

3_02_Суграшицата

Представи си, че си Оги – огненото драконче, макар и да изглеждаш като малко зеленооко момче.

Зоркият ти поглед улавя и най-лекото помръдване в езерните дълбини, прониква през скалата, владена в езерото.

Аха! Ето го. Врагът се спотайва зад нея. Стрелва се напред. Просветват острите му зъби. Тетивата е изпъната. Стрелата ти го очаква. Чудовището размахва опашка. Разлетяват се капки-искри. Засиява златист ореол около зъбатата глава. Подпалва стрелата ти. Отклонява я.

Запращаш копието право в сиянието. То припламва и изчезва, но чудовището е невредимо. Плъосва в езерото. Пламтящи кръгове се разпростират около мястото, където се е гмурнало.

Далечна гръмотевица тътне страховито, а ехото повтаря тътена. Планината изглежда все по-страшна и сурова. Плисва дъжд – студен и силен.

Суграшицата³⁴ те обсипва с ледени зрънца. Приятелите ти зъзнат – мокри до кости. Оръжията ти ще ги сгреят ли?...

Прегръщаш Дан и Охи. Скриваш лупата – мадмоазел Фу. Плаче ти се от безсилие и гняв... О, не! Това не е сълза, а малката капка Ави – сгушила се е в ъгълчето на окото ти. Загръщаш приятелите си. Сърцето ти бие с все сила. Но дори и в образа на момченцето Оги – ти пак си огнено драконче. Скоро успяваш да ги сгрееш. А и дъждът вече е спрял. Пекна слънце. Ширна се бездънното рилско небе.

– Ох-и! – перпели гарванчето, измъква се от пазвата ти, оправя си перцата. – Казах ви аз – това е змей. Около скалата не капна нито капка дъжд.

– Джаф! Никакъв змей не е! – измъква се и кученцето Дан от топлата ти прегръдка. – Вятърът отвя облака! В планината е така. Тук има силно въздушно течение. Заобикаля скалата. Топлият въздух отнесе дъжда.

– Благодаря ти, Оги! – малката капчица Ави сияе, прилича на подскачаща дъга. Дали е от слънцето или от сиянието на Огненото драконче?

Мадмоазел Фу отново е приела човешки образ. Спретната, чиста, нито едно косъмче не се е разместило в строгата ѝ прическа.

– Все пак, Оги, надявам се че си разбрал – добрите намерения трудно се съчетават с оръжията, които раняват и убиват...

Леле..., колко прилича на майка ти или на учителката ти, когато те мъмрят, че пак си се бил с някого... Но е права, нали?

3_03_Ави изчезва

– За да използваме тайното оръжие трябва да разгледаме добре чудовището.

– Джаф! Оги, то не се спира нито за миг.

– Ох-и! Изчезна!

– Кой?

– Ави. Избледня. Стопи се. Вижте! Точно тук. – Гарванчето подхвъркна и кацна на голямата скала, забила нос в езерото.

Дан и Охи едновременно са открили нещо. Едва не се търкулват надолу. Надничат, за да разгледат по-добре рисунката върху скалата.

³⁴ В речника към „Оги и Дъг“ е обяснено значението на тази дума.

Мадмоазел Фу се е превърнала пак на лупа. Смело е нагазила в ледената вода.

Оги прелита над нея. Драконовите криле проблясват с всички цветове на дъгата. Пъстроцветната светлина преминава през лупата – мадмоазел Фу. И чудото става. Рисунката засиява, уголемява се. Чудовището, застинало в скок, е пред вас – изваяно върху скалата, която проговаря:

– Ави го нарисува...

– Джаф! Кога?

– Кой си ти, ох-и?

– Ска̀ла или Скала̀. Както ви се харесва... Но... учтивите гарванчета първо поздравяват, после питат... Кога? Точен въпрос. Младият детектив е надушил следата... Ави го нарисува – светкавично – тъй, както само водата умее да вае и запомня... Успя – точно преди Чудовището да я плени.

– Жива и здрава ли е? – тревожи се мадмоазел Фу.

– О, да! Но ще бъде вън от играта още доста дълго време...

3_04_Змей ли е?

Край езерото запъхтяна спира малката круша Оли:

– Къде е змеят?

– Джаф, няма никакъв змей!

– Ох-и! Има! Неуязвим е за нашите копия и стрели.

– В долината...

– Джаф! Вие там долу..

– Видяхме! Чухме! Гърмя, трещя, святка се. Змейовете се биеха, прогониха Ламята.

– Джаф, най-обикновена буря.

– Ох-и! Змей!

– Яви се като вихрушка... – стеснителното червено омайниче Ели най-сетне е набрало кураж да се включи в спора.

– Джаф! Не беше вихрушка. Нито змей.

– Спаси гората и долината от градушката. Доведе дъжда. Напои земята. – горещи се Оли.

– Предпази ме от суграшицата. – допълва омайничето Ели.

- Джаф! Опази те скалата. Виж, надвиснала е над теб.
- Первазът е малък – не би могъл да ме запази...
- Хо-о-оп!- скакалецът Скокльо се приземява върху скалната козирка
- точно над цветето. – Достатъчно. Цяла стартова площадка!

Ала този път шегата му никого не размива. Спорът се разгорещява.

– Ох-и! Около скалата на Змея не падна нито капка дъжд!³⁵ Неуязвим е за нашите копия и стрели.

– Джаф! Защото вятърът отвя дъждовните облаци. Въздушното течение ги повлече към другия край на езерото, към водопада. То заобикаля отдалеч Скалата.

– Възможно е... Има и добри змейове... – Вятърът донесе гласа на Вемура – най-мъдрото дърво в долината.

Заговори ли тя, тихият ѝ глас достига от върховете на планината, до най-отдалечените кътчета в низината, та чак до брега на морето. Мъдра е Вековната Мура. Много е живяла. Много е видяла. Много е препатила. Помни дори времето, когато змей е бил стопанин на езерото и долината.

– Змей-сайбия? За който ни разказваше, когато бяхме малки? – пита старата круша – Мама Йоли и се усмихва, а щерката ѝ Оли нетърпеливо я прекъсва:

- Какво значи „сайбия“?
- Стопанин – отговаря Скалата – „сайбия“ е турска дума.
- Джаф! Какъв ти стопанин?! Едва не ни умори от студ. – изръмжава Дан.
- Добрите змейове се грижели да има дъжд – тих и спокоен – да напои земята, да съживи гората. – обяснява мама Йоли.
- Да не би суграшицата да е „тих и спокоен, напоителен, дъжд“? – Скок иронизира Скалата. Подскача и тупва до голямо ледено зърно. – Едва не ме размаза – вижте, още не се е стопило.
- Змейовете-стопани пазели своето землище от бури, градушки и от своите крадливи събратя....
- Своето?! – Старият гарван Ох, таткото на Охи, вторачва пронизителния си поглед в Скалата.

От този поглед се смразяват и най-щурите палавници в гората. А появи ли се ледено-стоманената нотка в гласа му – всичко живо замлъква. Но не и Скалата.

³⁵ Едва сега ли забеляза, че там не капна нито капка дъжд? Печелиш 2 точки наблюдателност. Ако вече си забелязал това, добави си не 2, а 10 точки наблюдателност и по 10 точки познание и съобразителност.

– Да. – отговаря тя невъзмутимо.

– Искаш да дадем родната си гора на някакъв си змей, дошъл, кой знае откъде.

В гласа на гарвана-вълшебник сякаш плуват ледени планини – айсберги...

– Гората не е само ваша... – обажда се и Вемура – Живеем заедно.

Помагаме си. Вие – птиците – ни пазите от гъсениците. Ние – дърветата – сме дом за вас.

– Защо да не приютим и опитомим един млад змей?! От него може да излезе добър змей-сайбия...

Мама Йоли е вечен оптимист. И най-голямото чудовище е готова да приласкае. И Оли е като майка си – винаги търси доброто. Ето и сега – сочи рисунката на Ави.

– Вижте очите му – съвсем като човешки са!³⁶

– Тъжни и уплашени. – тихото гласче на червеното омайниче Ели накара всички да се замислят...

3_05_ Или пъстърва?

До вечерта вече всички в гората и долината само за това спореха: Змей ли е или пъстърва новият обитател на езерото.

Ти пак си се превъплътил в образа на Оги? Е, добре, действай! Разсей заблудата.

– Това е зрителна измама. – казва Оги и се превръща в зеленооко момченце.

– Ох-и! Змей!

– Джаф! Пъстърва!

Мадмоазел Фу насмешливо ви поглежда през лупата – сякаш сте забавни буболечета. Отнякъде изскача пъргавата малка круша и тупва точно до лупата .

– Здравсти. Битка ли ще има?

– Джаф! Здравей, Оли. Спорим. Аха. Май ще се разхвърчи перушина...

– Ох-и! Козина!

– Чувате се чак до края на гората. Вече всички разбраха...

– За змея?

³⁶ Ако вече си отбелязал в своя дневник на приключението, че е възможно, непознатото същество от езерото да е дете, получаваш една точка добронамереност.

– За пъстървата?

„Май ще се сбият.“ – мисли си Оли и бърза да ги успокои:

– Помните ли любимата фраза на мама Йоли?

– Ох-и! От книжката за Малкия принц?

– Джаф! „Трябва да търсиш със сърцето си.“

– Ох-и! „Най-важното е невидимо за очите.“

– Да. Съсредоточете се! Затворете очи! – командва малката круша.

– Ох-и! Змеят...

– Джаф! Къде е ? – Кученцето Дан стреснато отваря очи. Души наоколо.

– Ох-и! Не го виждам, но чувствам, че е изплашен. – Гарванчето каца до Дан.

– Самотен и тъжен. – добавя мадмоазел Фу.

– И въобще не е чудовище! – не издържа Оли, изстрелва бързо своето мнение – Не е нито истинска риба, нито истинско вълшебно същество.

– Джаф! Какво е тогава?

Изад близкия камък се чу тихо, срамежливо гласче:

– Дете. Омагьосано.

Всички стреснато се втренчиха в малкото червено омайниче, а то поаленя още повече. Притеснено е, но явно знае, какво говори.

– Здравей, Ели! Чу ли всичко?

– Да. Видях, как Ави изчезна.

– Джаф! Седнали сте да окайвате Чудовището, че било тъжно и самотно. – Ами Ави?! За нея помислихте ли? – сърдито изръмжава Дан.

– Ави е добре. Само е ядосана, че не можем да я видим. – тихо рече Ели

– Но къде е тя? – крушката Оли присяда на брега край езерото.

Оги разтревожено я поглежда. Омайничето става още по-алено от притеснение.

– Не зная, къде е Ави. Чувствам, че се мести заедно с Охи.

– Заедно с мен? – чуди се гарванчето и спира току до водата.

– Охи, Оли, махнете се оттам! Да не искате и вас да отвлече Чудовището. – тревожи се Оги.

Ели пак затваря очи. Крушата се отдалечава от брега. Гарванчето безшумно подхвърква и каца точно зад червеното омайниче.

– Сега Ави е на една човка разстояние. Зад мен. – казва Ели и отваря очи.

– Джаф! Внимавай, Охи! Да не стъпчеш Ави!

– Няма страшно. Тя е някъде над него. – успокои го Ели.

– Джаф! Рибата я е омагьосала.

– Ох-и! Змеят!

– Стига! Ако ще спорите, поне го правете както трябва. – Оли истински се е ядосала. – Потърсете приликите и разликите!

Но за да се справиш с тази задача, трябва да си припомниш, какво знаеш за змея. Ето, какво пише във фолклорната енциклопедия:

3_06_ ЗМЕЙ_ „Детска фолклорна енциклопедия“

Как изглежда?

Огромна змия с човешка глава. Тялото ѝ блести като огън. Разпери ли люспестите си криле, размаха ли опашка – искри хвърчат. Щом кацне – гръм се чува.

Понякога е получовек – полузмия: с голяма глава, с криле под мишниците, люспесто тяло и змийска опашка. Съвсем рядко може да се появи със смесените черти на човек и риба.

Как се появява на тоя свят?

От недоубита стара змия, грабната от вихрушка и издигната в небето. Деца, останали сирачета преди да се родят, се превръщат в змейове.

С какво се храни?

С билки, трева и роса.

С бял хляб от най-чисти и едри зърна. Прясно мляко най-обича и гъсто вино, което се носи в кърпа – вино, направено от най-зряло и черно грозде.

Според фолклора³⁷, какво прави?

Води дъждовните облаци в образа на пиле. Зададе ли се отнякъде облаче – змеят го дебне – лежи ничком и само духът му ходи по облаците. Град ли свие, дъжд ли завали – около него мястото е сухо.

Само ако змеят бъде наранен – там пада пороен дъжд.

Змеят е повелител на светкавиците и гръмотевиците. Мята ги срещу Ламята и крадливите си събратя.

Когато змейското око започне да действа, къщите се тресат и керемидите падат.

³⁷ Виж значението на тая дума в речника – към „Оги и Дъг“.

Когато се изправи – опашката му е в Долната земя, тялото на Земята, а главата в Горната земя. Змеят здраво свързва тези три тайнствени, всесилни и възшебни за човека светове.

Кой може да победи Змея?

Повика ли ги Свети Илия, змейовете се успиват и отиват на небето. Смели мъже с дебели тояги и железни ръжени ръгат тъмнината – да утрепят змея.

Билкарки с билкова отвара поливат портите, с желязо ги залостват стопаните – дано да спрат змея.

Змеят може ли да бъде добър?

Да, с тези, които обича.

Прадедите ни вярвали, че всяка страна си има свой змей – „сайбия“ – т.е. „стопанин“ и господар, който пази плодородието от зли хали, от крадливи свои събрата, от градушки и бедствия.

Ето как Дан и Скалата записаха наблюденията на Оги-екипа за приликите и разликите между тайнствения обитател на езерото и фолклорния образ на змея:

Прилики:

Тяло на риба. Човешки очи. Човешки чувства. Неуязвим за хладно оръжие. Около мястото, където се скри, земята остана суха. Огнени кръгове се появиха във водата, когато се гмурна.

Разлики:

Главата му не е човешка. Не мята светкавици. Не предвожда дъжда. Скри се от бурята.

3_07_Какво донесе Свраката?

– Змеят си е змей ... Трябва да бъдем нащрек. – рече Ох и кацна край поточето.

Прелетя Свраката. Гузно се оглеждаше, но не го видя. Клоните на елхата бяха добро прикритие.

– Каква ли беля пак е забъркала... – въздъхна Гарванът-възшебник. „На змей вярва да нямаш...“ – мислеше си Скокльо. Скакалецът тихичко подскочи, скри се зад Скалата. Прескочи водопадчето и тупна върху

големия плосък камък наред поточето. Там шарена сянка го пазеше от ярките слънчеви лъчи. Ветреца подухваше и люлееше клоните на елхичката, която го скриваше от любопитните погледи. Но той виждаше и чуваше всичко.

Тъкмо се настани върху топлия камък и...Цоп! Нещо потъна в плитчината – край камъка. Скокльо надникна, като внимаваше да не го види Свраката. Тя търсеше нещо в поточето. Явно – не го намери. Гневно изтрака с човка и отлетя.

– Ох... Тази Сврака пак е домъкнала нещо лъскаво...

Старият вълшебник Ох кацна върху камъка до скакалеца. Наведе човка и извади от потока мъничко огледално човече. Щом го остави върху камъка, то започна да се кандилка.

Бутнеш ли го – накланя се чак до земята. Докосва я и сякаш набрало нови сили се килва в обратна посока... Огледалното човече се въртеше в кръг и се покланяше ли, покланяше... Напред-назад, напред-назад. И си тананикаше: „РаП, РаП, РаП!“

Неусетно скакалецът заподскача заедно с него. Върху огледалното човече затанцуваха образите на много скакалечета, много елхи, много поточета.

Ох предпазливо се отдалечи. Прикри се зад един голям камък. Внимателно наблюдаваше танца на огледалните отражения. На Скокльо му беше много забавно. Но изведнъж забеляза нещо странно... Уж своя образ виждаше в огледалата, а всяко отражение се различаваше от него и от другите танцуващи скакалечета. Скокльо се закова на място.

– Ей, огледален пумпал, спри!

Но човечето не спираше. Танцуваше ли танцуваше. А заедно с него танцуваха и странните отразени елхи, поточета, скакалечета. Скокльо забеляза, че отражението на гарвана Ох сякаш се размива и изчезва.

Няма време за мислене. Превъплътيل си се в образа на скакалеца. Решаваш да захлушиш огледалното човече с огромно листо подбел³⁸, скачайки върху него.

Гарванът Ох насмешливо клати глава.

Ти се бориш с огледалното човече, но то е пъргаво и тежи повече от теб.

Продължава да се кандилка под листото и да си тананика весело:

– РаП, РаП, РаП!

– И какво си мислиш, че правиш?

– Спасявам те.

³⁸ Подбелът е билка против кашлица с големи листа, която расте близо до поточетата в планината.

– Мило, но безсмислено. Това е РаПър – играчка.

– Но огледалният ти образ започваше да изчезва. Като Ави, когато кацна върху окото на Ламята.³⁹

Старият вълшебник те поглежда с уважение.

– Хм...да си бдителен никога не е излишно.

Браво! Наблюдателен си, Скокльо. Забеляза новото вълшебство на огледалното човече: РаПър показва бъдещите действия на всеки, който застане пред него и се отрази в огледалната му повърхност.

Заслужи по 100 точки наблюдателност и вълшебство.

Ще получиш още по 100 точки мисловни умения и сила, ако отговориш на въпроса:

Какви са приликите и разликите между вълшебството на РаПър и магическата сила, скрита в Окото на Ламята?

3_08_РаПър и Окото на Ламята

ПРИЛИКИ:

Р А З Л И К И :

Физически части

РаПър

Окото на Ламята

1. Какво се случва? Изчезва образ	Огледален образ	Променя се образът, възприет от героя.
2. Къде се случва? Край поточето в света на Оги-екипа.	В огледалото.	В мислите и чувствата на героите.
3. Кога се случва? Вълшебството се задейства при контакт на героя с вълшебния предмет.	Когато героят решава, какво да прави, докато образът му се отразява в огледалото.	Когато Ави танцува върху окото на Ламята.
4. Какво причинява? Разкрива важни, съкровени неща.	Намеренията, действията на героя в близко бъдеще.	Страховете на героите.

Умствени части

РаПър

Окото на Ламята

1. Защо се случва? Героят сам задейства вълшебството.	С намеренията или с предстоящите си действия.	Със страховете си.
--	---	--------------------

³⁹ Виж „Оги и Ламята“.

2. Как да се предотврати? Да помисли, да реши, да противодейства.	Да не се отразява в РаПър.	Да надмогне страховете си.
3. Как да се предпазим? Като го опознаем и разберем, как действа.	Да се постави преграда между героя и огледалното човече.	Да опознае и овладее, да победи страховете си.
4. Как да го използваме? Да изправим врага си пред него.	Да поставим РаПър пред врага, за да узнаем, какво крои.	Да разкрием страховете на врага и да го сблъскаме с тях.
5. Ще ти помогне ли в игрите? Да. Ако го използваме правилно в необходимия момент.	Ако застанем така, че да виждаме образа на врага, но ние да не се отразяваме в огледалото.	Ако изненадаме врага и обърнем вълшебството срещу него – ако го накараме да повярва, че най-големите му страхове са оживели.

3_09_Маймунката Ефу не спори, а действа

Изведнъж споровете замряха. Всички притаиха дъх. Втренчиха се в малката маймунка Ефу. Тя се бе промъкнала до края на скалата, където се криеше непознатото същество.

Ефу свали раницата си. Постави върху скалата красива, пъстро тъкана кърпа, върху нея – погача, китка с росни билки, купичка. Разнесе се ухание на прясно издоено мляко и мащерка.

– Вземи, хапни си. – рече Ефу, прибра раницата и си тръгна.

Купичката мигом се изпразни. Погачата започна да се смалява. Росата засия и изчезна заедно с билките.

– Нали ви казах – змей е! – гарванчето Охи подхвъркна и кацна на полянката от жълти и червени омайничета.

– Хареса росата, която събрахме. Прие да бъде наш змей-сайбия. – от радост омайничето Ели поаленя.

– Вече няма да падат градушки. Няма да има суша. – подскача Оли.

– Няма да се страхуваме от бурите. Имаме си змей-стопанин. – с облекчение въздъхва Вемура – мъдрото вековно дърво.

– Имаме си вече змей! Наш! Роден! – Свраката летеше и крещеше с все сила. Цялата долина ехтеше. – Змей-сайбия!

– Ия! Ия! – кикотеше се Ехото.

– Знаем вече. – равнодушно отвърщаха животните, заети с грижите си:

Да построят домовете си;

Да отгледат дечищата си;

Да съберат храна за зимата;

С една дума – да оцелеят.

– Змей-сайбия! Расте не с дни, а с часове! – врецеше Свраката.

– Как няма да расте! Цялата долина го храни. – Изскочи отнякъде скакалецът Скок.

По стръмнината маймунката Ефу едва тътреше тежък гюм. След нея Дан носеше цяла камара горещи погачи. Остави ги край езерото. Те мигом изчезнаха. Гюмът се изпразни.

– Ох-и! Змеят расте... Все повече и повече мляко пие...

– Джаф! Мама Йоли меси и пече по цяла нощ. Изпогорих си лапичките... Ако погачите не са горещи...

– Ще се сърди, разбира се. Змей е това. Щом ни пази, ще го храним.

Малката круша Оли ядосано разтрива кръста си. Явно я боли, но не се оплаква. Нали и тя от ранни зори събира капка по капка росата от цялата долина, за да напои змея.

– Откакто се е заселил в езерото, бурите ни заобикалят. Вали само тих, напоителен дъжд. – обажда се и Ели – червеното омайниче.

– Минали са само няколко дни... – многозначително се мръщи Ох, омагьосаният гарван-вълшебник.

3_10_Новината

– Научихте ли? – изперпели Свраката.

– Ли! Ли?- изкикоти се Ехото.

– Основан е колеж за ръководни червеи. Мъдрото вековно дърво ще ги обучава. За да векуват като царуват...

– Уват! Уват! – не мирясваше Ехото.

- Ох-и? Ръководни? Червеи?! И кого ще ръководят?
- Вас! Да събирате повече роса. Да печете по-големи погачи за Змея. Да му носите повече мляко.
- Апетитът идва с яденето... – Скакалецът Скокльо подскочи и кацна на едно листо.
- Това от опит ли го знаеш? – не на шега се ядоса Ели. Червеното омайниче поаления и гневно стрелна с очи скакалеца. – Ти и твоите побратими налитате на ята. И тогава – горко ни!
- Змеят поне ни пази от градушката. – уморено въздъхва мама Йоли.
- Ох-и! И е само един, а скакалците са много...
- Един, ама лапа колкото милион скакалечешки дружини.
- Тихо! Ще го разгневите! – прошепна Оли.

В същия миг всичко се разлюля.

- Когато змейското око започне да действа, земята се тресе и керемидите падат. – забоботи гласът на Скалата.

Паника обхвана долината.

3_11_ Вълшебството на Лунния лъч

Цяла нощ не спаха обитателите на долината. Щом земята се разтресеше, изскачаха от домовете си, бягаха надалече от големите дървета. Мадмоазел Фу и Огненото драконче се прислониха до Скалата.

Луната надникна иззад облаците – голяма и кръгла. Един лунен лъч премина през лупата и попадна върху Скалата. Тя мигом се превърна в компютърна Скала, която показва, откъде идват вълните, разлюлели земята. Скала проговори:

„Епицентърът⁴⁰ е на 500 километра на североизток. Потъват скалите около нефтеното находище. Изваден е прекалено много нефт. Опразненото място под земята сега се запълва от срутениите скали. Разлюлява земните пластове.“

Оги се огледа. Никой ли не чува думите на Скалата? Защо ли?

Лунният лъч погали Огненото драконче и ... когото Оги погледнеше в очите, чуваше мислите му:

⁴⁰ Епицентърът е мястото, където земетресението е най-силно, защото там се разместват земните пластове. Ако знаеш това, заслужаваш 5 точки познание. Запиши ги в своя дневник на приключението!

Мадмоазел Фу загрижено се взираше в него: „Пак ли цяла нощ будуваш?“ Мисълта на мама Йоли го погали: „Май че много се страхуваш?“ Вгледа се в тъжните, мъдри очи на вековната мура Вемура и чу: „Дните стават все по-къси...“

„Змеят гневно ли се въси?“ – питаше се омайничето Ели.

„Действа змейското око...“ – мислеше си Оли.

„Тътен. Ако пак се разтресе? Змеят ще ни отнесе!“ – трепереше Ефу.

„Не е туй змей, а природното явление – страшното земетресение!“ – горещеше се скакалецът Скокльо.

Ако изпълняваш ролята на Огненото драконче, сега трябва да решиш, ще каже ли Оги на приятелите си за вълшебството, дарено му от Лунния лъч.

3_12_ Дали не сгрехихме?...

– Докога ще храните чудовището от езерото? – провикна се скакалецът Скок и подскочи предизвикателно пред извитата като кука муцуна, която се подаваше от водата.

Малката круша Оли, маймунката Ефу и гарванчето Охи се нахвърлиха с бодливи думички срещу Скок. Прогониха непокорния скакалец. Умилостивиха змея.

Сега кученцето Дан мъкнеше двойно по-големи и много по-горещи погачи. Маймунката Ефу тътреше със сетни сили гюмове два пъти по-тежки от нея самата. Малката круша Оли съвсем пожълтя от умора. Да се събира росата капка по капка съвсем не е лесно...

А Ели червенееше от срам, като си спомнеше, как прогониха Скокльо. Мислеше си: „А дали той не беше прав... Дали ние не сгрехихме, като провъзгласихме пришествие за стопанин на планината?“

Питаш: Какво се случи с мъдрото вековно дърво Вемура? Какво стана с колежа за ръководни червеи?

3_13_ Колеж за ръководни червеи...???

Те едрееха и хитрееха. Вемура всеотдайно се грижеше за тях.

– Най-важно е да не забравяте никога, че трябва да се грижите за тези, които ръководите!

– И да изгризете тези, които си позволяват да ви поучават.

Изхихика най-едрият червей и отхапа порядъчно парче от кората на вековното дърво.

Вемура се сгърчи от болка, но все още вярваше, че някое от тези нещастни създания ще разпери криле и ще полети... Ала те само пълзяха, гризяха и дебелееха...

Дните отминаваха. Кората на вековното дърво беше проядена на толкова много места, че заприлича на решето.

Гъсеници напиха листата на дърветата. Обещаваха на гората, че ще има нови – пъстроцветни, летящи листа. Ала от всяко обещание се пръкваха пълчища от още по-ящни гъсеници.

Гората умираше. Въздухът не достигаше. Изворите пресъхваха. Децата на горските обитатели робуваха през девет земи в десета, за да купят вода и въздух за родителите си.

Търтеи дебеловрати пристигнаха. Издигнаха нектартеки. Продаваха вълшебен пращец. Без него горските обитатели вече не можеха. Заради него – убиваха. Смъркаха все повече и повече... Искаха поне за миг, той да им върне уханието на цветя и горски билки...

Оги с ужас наблюдаваше всичко и не вярваше на очите си. Чу тихия стон на вековното дърво:

„Ние сами отхранваме чудовищата... Каним ги да ни поробят... Сами слагаме в ръцете им юздите⁴¹, дори ги молим да ни пришпорват...“

3_14_Какво се случи с мъдрото вековно дърво Вемура?

Вековната мура мълчаливо понасяше обидите и болката. Колежът за ръководни червеи се разпростря от корена до върховете ѝ. Кората на Вемура бе проядена и суха – като прахан.

Една нощ, в средата на лятото, се разрази внезапна буря. Изви се вихрушка. Блесна и тресна в един и същи миг. Светкавица порази вековното дърво. От сърцевината му избухна буен пламък. Обхвана колежа за ръководни червеи. Скоро само пепел остана от тях.

Огънят бързо се разпространи. Нямаше листа, нямаше вода, въздухът бе сух и пращен. Сякаш за миг – гората изчезна. После пороен дъжд плисна, изми лицето на планината, напои земята.

⁴¹ Значението на думата виж в речника към „Оги и Дъг“.

Ала много, много години, минаха, докато нови гори израснат, нови потоци запечат по планинските склонове, нови поляни разцъфнат. Земята бавно лекува раните си. Гората се възражда, за да съхрани живота и красотата на света, но за това са нужни много, много години...

Ако осъзнаваш, **колко опасно е да позволяваш друг да мисли, други да решават и да действат вместо теб**, получаваш дар – вълшебство, което е по силите само на най-великите магове: Можеш да върнеш времето назад. Преди пожара...

3_15_Птичата войска

Превъплътил си се в образа на гарванчето Охи? И вече си обходил девет земи, прелетял си над девет планини, прекосил си девет реки? Събрал си всички пойни птици? Ала не се чува птича песен...

Птичийт облак закрива слънцето. Ритмично почукват човките – все по-бързо и по-бързо, картечен откос сякаш унищожава гъсениците. Ето и тежката артилерия – пристигнали са кълвачите. Подгонили са дървесните червеи.

А търтеите? Те първи търтиха да бягат. Но не стигнаха далече...

Тъкмо навреме се превъплъти в образа на Оги.

„Змеят-сайбия“ умее да се придвижва безшумно. Дебне Охи. Скакалецът Скок прави безумно смел скок – опитва се да спаси гарванчето. Каца право в окото на Змея, вкопчава се с все сила, но напразно... Челюстта като кука вече е захапала Охи.

– Оги, не се помайвай! Действай!

Ти политаш. Вихрено обгръщаш приятелите си. Змея оковаваш в огнена сфера. Докосне ли стените ѝ – подскача... Сякаш танцува нестинарски танц върху жаравата на крилете ти, ласкаво обгърнали Охи и Скок.

– Ох-и! Благодаря!

От окото на гарванчето капва бисерна капка. Плаче ли Охи? Не. Това е Ави.

– Ави, откъде се взе?! – подскача скакалецът край нея.

– През цялото време бях тук – над Охи, но не можех да ви помогна. Вие дори не ме чувахте...

– Да. Магията беше силна...Щом заслепи и мен...– въздъхва Вемура.

– Магията не е змейска. – както винаги омайничето Ели първо чувства магическите вихри – Ламята...

– Ламята, как не! – сърдито грачи Ох – гарванът-вълшебник.

– Ние сами сме си виновни. – поклаща голите си клони мама Йоли.

– Искахме друг да мисли, друг да действа вместо нас. – тъжно допълва малката круша Оли.

– Джаф! Решихме, че Змеят ще се грижи за гората и планината вместо нас.

– Ние сами го създадохме. – подрипва скакалецът Скок. – Кой знае дали това Нещо въобще е змей...

– Какво ли е това същество? – мъдрува маймунката Ефу.

– Джаф! Прилича на пъстърва... – ръмжи Дани.

– Дете е. – упорито твърди омайничето Ели.

– Да, дете е. – потвърждава Ави. – Докато бях омагьосана от Ламята чувах мислите му. Чувствата му ме заливаха – като вълни.

– Казах ви: тъжно и самотно е... – въздъхва Омайничето.

– Джаф, Ели, Ави, това не са неговите мисли и чувства, а магията на Ламята. – отсича Дан.

– Ох-и! Тъжно и самотно било! Щеше да загине Вемура заради него. А и цялата гора! – възмущава се гарванчето.

– От векове събирам ум и разум, а повярвах в “ръководните” червеи. – Вемура тъжно наведе проядените си клони.

– Ние му носехме все повече и повече храна... – каза маймунката Ефу, сгуши се в клоните на мама Йоли и прегърна прежълтялата от умора Оли.

Старият вълшебник разтърси черните си пера и изграчи:

– Ох, май сами сме си виновни...

– Мислех, че искате точно това... – изскърца някакъв непознат глас.

– Я, то проговори! Джаф! Ти риба ли си?

– Не знам, какво съм... Откакто се помня, все плувам. И съм все сам. Всички бягат от мен...

– Но откъде дойде?

– Не знам. Скочих над големия водопад.

– Нищо ли не си спомняш за родителите си?

– Нищо.

- Горкото... – въздъхна Червеното омайниче.
- Добро сърце имаш, Ели. Наистина съм тъжен и уплашен...
- Тук си на сигурно място. Не се страхувай. Виж, Оги, колко е смел. Преди да се роди е летял из Вселената.
- Приличаме си... Той в яйце, запратено в космоса. Аз в хайвер, залостен в невидима клетка... И двамата сме сираци – още преди да се родим. Майка никога не ни е прегръщала, татко никога не ни е целувал...
- Да не познаваш майчина и бащина ласка... – наистина е страшно и тъжно... – Ави не знаеше, как да утеши новия си приятел.
- Невидима клетка? – учуди се Скалата.
- Да. Изскочих от хайвера... Отвсякъде невидими прегради обграждаха водата...
- Джаф! Хайвер! Риба е! Казах ли ви?! Пъстърва!

Виж, какви прилики с риба открива кученцето Дани:

3_16_Риба – прилики:

Тяло на риба
 Плува, гмурка се
 Живее в чисти и прохладни води
 Може да плува срещу течението.
 Може да подскача високо над водата, дори и над водопада.

- Диша с хриле. – обади се и малката водна капка Ави. – Има 20 хрилни тичинки на първата хрилна дъга.
- Ох-и? Точно 20? Как ги преброи, Ави?
- Гмурнах се – през хрилете.
- Много си смела! – възхити се Червеното омайниче Ели.
- Коя пъстърва има 20 хрилни тичинки на първата хрилна дъга? – нетърпеливо подскочи малката круша Оли.
- Джаф, американската дъгова пъстърва.
- Ох-и! Никоя пъстърва няма толкова остри зъби, нито челюст като кука...

– Салмо гайрднери иридеус – една от най-древните разновидности на американската дъгова пъстърва. Изчезнала е преди 150 години. Точно такива зъби е имала и такава челюст – като кука.

– Ох-и! Скалата била цяла компютърна енциклопедия!

– Скалата! Гарванче, името ми се произнася с ударение върху първата буква „А“!

– Приятно е да се общува със знаещи... – Но щом видът е изчезнал преди 150 години, как се е появил отново? – Запита Мадмоазел Фу и изискано се поклонил на Скалата.

– Създаден е в лабораторни условия. В магнитно поле поставили хайвер. Събудили генетичната⁴² му памет. Така се появили риби, които първо помислили за акули. После разбрали, че са древна разновидност на дъговата пъстърва. По-свирепи и по-устойчиви на болести, на замърсяването и затоплянето на водите.

– Ох-и! Създали чудовище?! – възмути се гарванчето.

– Тези генетични експерименти били забранени след това. – Скалата въздъхна. – Поне така казват...

– Джаф, как се е озовала тук тази пъстърво-акула?

– Ох-и! Може би Ламята я е домъкнала ...

– Пъстърво-акула, моля ви се ще ме нарича. Аз чудовище ли съм?

– Джаф! Не, но си малко страшничък... с тия остри зъби и челюст като кука...

– Забравихте за разликите. – напомни мама Йоли.

Гарванчето Охи започна да ги изброява:

3_17_Риба – разлики

Челюстта му е различна.

Неуязвим е за хладно оръжие.

Вълшебни сияния витаят около него.

Около него земята остана суха по време на бурята.

Има човешки очи и човешки чувства

⁴² В клетките, от които са изградени живите същества – растенията, животните и хората – има гени, които определят, как те ще изглеждат, с какво ще се хранят, от кои болести ще боледуват. Там се съхраняват и данни за това, как живите организми са се променяли през вековете. Сега учените ги изследват и дори вече могат да ги променят и създават нови видове. Това може да бъде полезно, но и много опасно...

- Говорите за него, като че ли той не е тук. – Ави е разгневена.
- Але-хоп! – Скакалецът Скокльо се преметна през глава и тупна точно върху челюстта-кука. – Ами ако обърнем наопаки плановете на Ламята? Ако направим пъстърво-акулата наш приятел...?
- Ох, стига с твоите щуротии! – сърди се старият вълшебник и разперва черни криле.
- Сериозно! Помислете! Ако го направим предводител на змейското опълчение... Ще сразим Ламята.
- Готов съм на всичко, за да ви помогна... – изскърца гласът. – Научете ме, променете ме, омагьосайте ме!
- Но тогава ти ще станеш нещо различно, а не пъстърва. – тревожи се Оги.
- А ти, не прие ли образа на момченцето Оги, за да спасиш приятелите си.
- Обратното – те ме преобразиха, за да ме спасят от Ламята.
- И без това вече не мога да се върна... За дъговите пъстърви аз съм още по-ужасно страшилище, отколкото за вас....
- Ох, не може да се върне времето...
- „Времето е в нас и ние сме във времето...“⁴³ – е казал един мъдър и смел българин. – Избоботи Скалата, но никой не разбра, какво искаше да ги посъветва.

Дали е по-добре да си това, което си?

Или да станеш това, което искаш да бъдеш?

А може би да приемеш съдбата си – да се превърнеш в това, което е нужно, за да спасиш приятелите си?

И тъй, самотното дете – не познало родителска ласка, пожела да се учи, да им бъде приятел и да стане добър змей. Реши да стане предводител на змейското опълчение.

Дали успя? Разбира се! Че как иначе?!

3_18_Обучението на Дъг

Змейчето растеше не с дни, а с часове и още по-бързо се учеше. Нарекоха го Дъг. Скоро всички го обикнаха. Че как да не харесваш едно толкова сърдечно и любознателно змейче?!

⁴³ Тази мисъл е на Васил Левски – Апостол на Априлското въстание.

Обграждаха го с любов и всеотдайни грижи. Вемура му разказваше за дърветата, Ели – за цветята, мама Йоли – за билките. Ефу го учеше да скача и тича, Ави – да се пързая по водопада. Мускулите му заякнаха. Дъг беше много умен. Попиваше мъдростта и силата на Скалата, вълшебствата на стария гарван Ох, неуморния, търсец дух на скакалеца Скокльо.

Славата на новия стопанин на планината се разнесе през девет земи в десета. Долетяха млади змейове – силите си с него да премерят. Отведе ги Дъг до най-високите планински върхове, до най-дълбоките пропасти. Там да се сражават, на горските обитатели да не навредят. Гърмяха, трещяха, три дни и три нощи мятаха мълнии – не успяха да го победят.

Признаха Дъг за предводител на змейското опълчение. Срещу кого ли? Срещу Ламята, разбира се. От памтивека се знае, че змейовете с Ламята враждуват. Своите землища от пороите и градушките бранят. С Ламята битка на живот и смърт водят.

Щом разбраха, че Ламята преследва Оги и мадмоазел Фу, заклеха се – до последна капка кръв да воюват, но от Ламята да ги опазят.

3_19_Еньовден

В една безлунна нощ в началото на лятото, навръх Еньовден, се зададе Ламята. Като върви – тресе земята, ечи долината. Ехото повтаря този ек, умножава го. Сякаш не една Ламя, а хиляди газят земята, унищожават реколтата.

Главите ѝ – кучешки, с големи остри зъби. Краката ѝ – с яки нокти.

Опашките ѝ – на колело завити, накрая – сраснал рог.

В тъмното само люспите ѝ блестят – златни и огнено-червени. Девет глави, девет опашки. Във всяка глава по девет езика измамни думи нашепват:

– Дъг... На змей ли се преструваш? Ами ако ролята прилепне като втора кожа за теб? Ако завинаги си останеш змей? Ами ако си нужен на пъстървите повече отколкото на горските дрипльовци?... Ами ако...

– Приятелите ми имат нужда от мен.

– Всеки помага първо на семейството си, на своя род... После мисли за другите.

– Тук е моето семейство. Нийде никого си нямам... Не зная кой съм.

– Не искаш ли да научиш?

– Ах ти, лъжлив ламски език! Няма да ме спреш! Няма да ме омагьосаш!

– Ха, ха, ха! Съмненията ще покълнат, ще вържат отровни плодове. Ще те гризат отвътре, тъй както „ръководните“ червеи изгризаха Вемура...

– Проклета Ламя!

Светкавици раздраха тъмнината. Оглушителни гръмотевици отекнаха из планинските клисури. Дъг поведе змейското опълчение.

Ламята се развъртя. Задуха силен вятър, изскубна из корен млад бор. Запокити го срещу мама Йоли, но тя устоя. Вековното дърво Вемура дори не се залюля от гневния вихър.

Маймунката Ефу мятеше ледени камъни върху деветте глави на Ламята. Омайничетата, начело с Ели, приготвиха приспивно биле. Капчиците, предвождани от Ави, пъргаво го сипваха върху ламските езици.

Птиците, напътствани от Ох – стария вълшебник и сина му Охи, изричаха заклинания, с които да предпазят змейското опълчение. Дан скачаше и с мъртва хватка впиваше зъби в опашката на Ламята. Скалата заклещваше зъбите на Ламята, чупеше ги един по един. Страшен тътен отекваше чак до морския бряг. Оли беше събрала отровни плодове и билки и ловко ги мятеше в гърлата на деветте ламски глави.

Змейското опълчение обкръжи Ламята, изтласка я към пропастта. Миг преди да се срине, тя изпусна малко ключе. Само Скок забеляза това. Пъргаво подскочи, грабна го и се скри зад Скалата.

Със страшен грохот Ламята се затъркаля сред лавина от камъни и пепел. Ех че радост настана! Но защо ли Оги изглеждаше тъжен? Защо ли Дъг смутено го поглеждаше? Защо ли Скокльо не подскачаше пъргаво насамнатам, а кротко стоеше върху Скалата?

Ще разбереш от „Оги и Кълбовидните мълнии“.

3_20_Речник към „Оги и Дъг“

Електростатично поле – образува се между двата полюса на магнита.

Епицентър – Област върху повърхността на Земята, разположена над огнище на земетръс. Там земетресението е най-силно.

Мигрира – Придвижва се от мястото, където живее, до това – където се размножава.

Полова зрелост животните достигат в различно време. Това означава, че са достатъчно пораснали, за да се размножават. И не само да имат деца, но и да могат да ги опазят, да ги научат, как да си намират храна, да разпознават враговете си и да се бранят от тях.

Суграшица – Снеговалеж от замръзнали водни зрънца, по-дребни от градушката.

Фолклор – устно народно творчество: песни, приказки, митове и легенди, пословици, поговорки и др.; народният бит и обичаи.

Фолклорна енциклопедия – обяснява традициите, обичаите и вярванията на народа ни.

Хайвер – Яйца, от които се излюпват малките рибки.

Юзда – приспособление от ремъци. Закрепва се за метално парче, поставено в устата на коня. С юздите ездачът го управлява.

3-21_ Азбучен указател към „Оги и Дъг“

Епизод №

Библиография	3-23
Вълшебствата на Лунния лъч	3-11
Вълшебството на РаПър	3-08
Дъгова пъстърва	3-15, 16 и 17
Електростатично поле	3-20
Еньовден.....	3-19
Епицентър	3-13 – препратка (бележка под черта № 37) и 3-20
Змей	3-04 и 06
Ключето на Ламята.....	3-19
(Виж и в „Оги и кълбовидните мълнии“... 4-04 ; 4-06 ; 4-12, 13, 25)	
Суграшицата.....	3-02
Фолклорна енциклопедия – „Змей“	3-06

3_22_ Въпроси, свързани с „Оги и Дъг“:

- Кой умее да се гмурка и мигновено да вижда, да запомня и рисува?

- Кога рисунката на Ави засиява и всички успяват да я разгледат? (По късно Ави обяснява, че неизвестното същество от езерото има 20 хрилни тичинки на първата хрилна дъга. – Хрилете са отвори през които преминава вода и доставя кислород на рибите – те така дишат.)
- Какви са двете вълшебства на Лунния лъч?
- Вълшебството на Ра Пър е...?
- „Колежът за ръководни червеи“ – какво научи от това приключение?

3_23_ Библиография към „Оги и Дъг“

КАРАПЕТКОВА, Мария. И М. Живков. Рибите в България. – София : Гей-Либрис, 2000. – 208 с.

- Речна – балканска пъстърва – с. 54.
- Дъгова – Американска пъстърва – с. 56.

СТАРЕВА, Лилия и др. Детска фолклорна енциклопедия : Т. 2. – София : Листа, 1998. – 144 с.

- Змей – 31-48 с.

3_24_ Дневник на приключението

Не забравяй – за всеки прочетен епизод получаваш по 1 точка вълшебна сила! Записвай на едно листче номера на всеки прочетен епизод. Накрая ще ги преброиш и ще видиш, колко точки сила си получил от прочетените епизоди.

Записвай отговорите си на отделен лист – така по-бързо ще можеш да ги свериш.

Спечелените или загубени точки записвай с плюс или минус в таблица.

3_25_ Тайното оръжие РаП

Тайното оръжие в „Оги и Дъг“ е **РаП** – **разлики – прилики**.

Много лесно и приятно е да го прилагаш. То ще ти помогне да организираш мисленето си.

РаП означава да сравняваш, да търсиш приликите и разликите между предметите и явленията.

Най-важна е дисциплината на мисленето. Докато търсиш приликите, трябва да мислиш само за тях. Каквито и интересни идеи да ти се пречат –

ще трябва да почакаат – докато не приключиш с лова на прилики, после – на разлики.

Използвай две отделни страници в дневника. За да не се разсейваш – записвай от двете страни на един и същ лист. Така няма да виждаш приликите, докато търсиш разликите.

Ако играеш с приятели – разделете си задачите: Едната група да търси приликите, другата – разликите. После си разменете местата. Накрая сравнете отговорите.

Съсредоточи се! Не се разсейвай! Докато използваш РаП, развиваш и дисциплинираш мисленето си.

Можеш ли да изброиш, по какво Дъг прилича на риба? Ами на змей? А по какво се различава от рибите? Ами от змейовете?

После виж, как малката круша Оли изпълняват тази задача. Не надничай! Играй честно! Ето как малката круша Оли е приложила РаП:

ЗМЕЙ

Прилики

Тяло на риба

Човешки очи

Човешки чувства

Неуязвим за хладно оръжие

Около мястото, където се скри, земята остана суха.

Огнени кръгове се появиха във водата, когато се гмурна.

Разлики

Главата му не е човешка

Не мята светкавици

Не предвожда дъжда

Скри се от бурята.

РИБА

Прилики

1. Тяло на риба

2. Плува

3. Гмурка се

Разлики

Челюстта е различна

Неуязвим е за хладно оръжие

Вълшебни сияния витаят около него
Около него земята остана суха
Има човешки очи
Човешки чувства

3_26_Прочетї!

Каква е тайната на странните кълбовидни мълнии? Какво се случва с малката водна капка в страната на Хримтурсите?
Защо Перун, Тангра и Зевс не могат да помогнат?
Кой е странният професор Холц Коф от Академия „Вермикайо“ – почетен рушвет-пиар в Ментърджи колидж, имиджмейкър на Нетфон?
Ще научиш от „**Оги и кълбовидните мълнии**“ и ще овладееш инструмента за мислене НИ-СИ – налична информация, скрита информация.

4. „Оги и кълбовидните мълнии“

Съдържание

	Епизод №
Страхуват се	4-01
Неканени гости	4-02
Свраката разужнава.....	4-03
Оги търси ключето.....	4-04
Съмнения	4-05
Изпитание.....	4-06
Сънят на Ели	4-07
Вест	4-08
Перун се завръща.....	4-09
Пророчеството на норните	4-10
В къпинака и малинака.....	4-11
Ото се втурна презглава.....	4-12
Какво бе забелязал Тангра.....	4-13
Инфоглед.....	4-14
Кълбовидна мълния	4-15
Храбрата Оли	4-16
Я, виж ти!.....	4-17
Магията на сферите	4-18
Оги и Бялата сфера.....	4-19
Изворът на мъдростта	4-20

Какво научи Ави.....	4-21
След Ави в звездната бездна	4-22
Нетфоните	4-23
Да обърнеш заклинанието	4-24
Кой, кого?	4-25
Скандинавска митология.....	4-26
Речник към „Оги и кълбовидните мълнии“	4-27
Библиография към „Оги и кълбовидните мълнии“	4-28
Отговор на въпросите от „Оги и Дъг“.....	4-29
Опитай се да отговориш.....	4-30
Отговори на въпросите към „Оги и Кълбовидните мълнии“	4-31
Вълшебният инфоглед отговаря.....	4-32
Азбучен указател към „Оги и кълбовидните мълнии“	4-33
Тайното оръжие „И“	4-34
Прочети!	4-35

4_01_Страхуват се...

– Ламята май е права... Моето семейство са пъстървите. А аз дори не ги познавам... Дали имат нужда от мен? – въздъхна натъженият Дъг – В горното езеро има млади пъстърви. Ще отида при тях.

– Да дойда ли с теб?

– Ела. Оги, приятелите ни се страхуват от нас.

– Дъг, ти растеш. Страшничък си – но само за враговете... Точно това ни помогна в битката с Ламята.

– Твоето умение да четеш мисли също ни спасява много пъти, но сега ги плаши... Изоставиха ни, а уж сме приятели.

– Дъг, опитай се да ги разбереш. Страхуват се не от мен, а от лошите си мисли. Нужно им е време, за да се научат да ги прогонват. Срамуват се от тях. Затова ме отбягват – за да не ме разочароват. Аз пък се опитвам да овладеея вълшебството – да чета чуждите мисли само когато сме в опасност.

– Да вървим. – Дъг се гмурна. Прескочи водопадчето и заплува из езерото.

– Как ще стигнеш до Горното езеро? – недоумяваше Оги.

– Под хълма има пещера. Подземен поток свързва езерата. Ще те изпреваря, дори и да полетиш. – Дъг плесна с опашната си перка и изчезна зад Скалата, която дремеше на припек.

Ели, червеното омайниче, се беше скрило сред камъните и се преструваше, че спи. Гарванчето Охи и кученцето Дан се мяркаха в далечината, сред къпинака и малинака. Оли и Ави не се виждаха наоколо.

Оги се озърна. Чувстваше страха на приятелите си и нежеланието им да е близо до тях. Въздъхна и тихо се отдалечи от поляната. Пое по стръмната пътека към върха – реши засега да не се показва в образа на огнено драконче. Не разбираше, защо да не използва дара на Лунния лъч⁴⁴. Мислеше си: „**Обичам приятелите си. Уважавам желанията им. Но нима винаги трябва да правя това, което искат те?...**“

4_02_Неканени гости

Скоро Оги стигна до езерото на младите пъстърви. Завари Дъг самотен и тъжен.

– Изпокриха се. И те се страхуват. Май трябва да отида в океана, при акулите...

Дъг отчаяно погледна Оги, но преди той да успее да му отговори, иззад храсталака изскочи някакво гърчаво същество със слушалки на ушите и микрофон пред устата. То забърбори:

– Можеш да станеш голяма риба, но ти трябва имиджмейкър⁴⁵.

– На жмичка ли ще играем? Пу! Ти жумиш! – извика Оги.

Уж не беше много силен гласът на Оги, но гърчавото същество отлетя на няколко метра. Преди да цопне в езерото, Дъг му се притече на помощ.

– Благодаря. Приятелят ти май не си знае силата...

– Извинявай. Удари ли се?

– Не. Дъг, ти ми спаси живота. Затова ще ти помогна. Ще направя тъй, че всички да те харесват. Да ти се възхищават. Да те боготворят. Ти ще бъдеш Мистър Дъг!

– С тази челюст-кука и с тия остри зъби?

– Тъкмо. Щом искаш да си голяма риба, трябва ти много остри зъби. А тая челюст е просто великолепна! Отдалече предупреждава, че с теб шегата не бива...

– Аз обичам шегите, но...

⁴⁴ Какъв бе дарът на Лунния лъч? Припомни си „Оги и Дъг“.

⁴⁵ Виж в речника на „Оги и Кълбовидните мълнии“

– Ще можеш да се шегуваш и да правиш каквото си искаш. Ще натрупаш голямо богатство. Ще бъдеш единственият дистрибутор на Нетфон в океана.

– Прекрас-с-сна идея! Океанът е огромен пазар-мечта за търговеца.

От храстите изскочи гъвкава дама с модерни дрехи, които блестяха, като че бяха избродирани с мънички огледалца. Гърчавото същество ѝ се поклони ниско, почти до земята.

– Това е прочутата певица Ла Миа. Няма друга като нея. Може да пее на девет гласа. А аз съм ХоГ. – мазно рече гърчавото създание и подаде визитката⁴⁶ си. На нея пишеше:

„Професор Холц Копф от Академия „Вермикайо“

Почетен рушвет-пиар в Ментърджиколидж

Имиджмейкър на Нетфон“

– Какво е дистрибутор? – притеснено попита Дъг.

– Най-главният търговец. Ако станеш дистрибутор – само ти – единствен във вашия край ще имаш право да продаваш нетфони.

– Какво значи думата „нетфон“? – тихичко запитва Оги – страхуваше се, силният му глас да не отвее пак ХоГ.

– Това е нетфон. – ХоГ показва малка кутийка. – Вътре има телефон, компютър, фотоапарат, камера. Можеш да се свържеш с всекиго, навсякъде.

– А какво значи думата „имиджмейкър“? – Дъг учудено надникна във визитната картичка.

– ХоГ е имиджмейкър. Той ще ти с-с-създаде такъв образ, че всички да те харесват. – изсъска Ла Миа.

– Ти художник ли си? Ще ме нарисуваш ли?

– Не! - Хог се сгърчи от досада. – Аз съм специалист по рекламата. Мога да накарам хората да харесат всичко и всекиго.

– Дори и да е грозен? – изуми се Дъг.

– Независимо дали е добър или лош?! – възмути се Оги.

– С-с-само най-силните могат да си позволят да наемат ХоГ.

– Услугите ми са скъпи...

⁴⁶ Визитката или визитната картичка съдържа: име, адрес, телефон, интернет адрес на фирма или на човек, който работи с много непознати хора.

Престорената скромност на ХоГ учуди Оги, но той не се замисли много над това. Нетърпеливият Дъг вече питаше за цената.

– Нищо, нищо няма да ти струва. Нали си ми приятел! Спаси ми живота. – мазно, мазно занарежда ХоГ.

– Е, ако толкова много ис-с-скате да ни се отблагодарите – потърс-с-сете златното ми ключе. Загубих го някъде тук.

Оги и Дъг тръгнаха да дирят ключето на Ла Миа. А ХоГ се разхождаше и снимаше ли, снимаше...

А Ла Миа? Тя се припичаше край езерото и си говореше с младите пъстърви. За какво ли?

4_03_Свраката разузнава

Свраката летя край езерото на младите пъстърви. Ослушва се, подскача насам-натам край Ла Миа. Чу я да съска:

– Това ез-з-зеро вече не ви трябва. Грабвайте парите! Те с-с-са вашия джакпот. Те с-с-са ключа ви за с-с-света на богатите и с-с-силните!

После Свраката намери Дан. Тихичко му каза нещо. Той се шмугна в храсталака.

„Брей, трудно нещо било да се пази тайна!“ – мислеше си Свраката, но успя да спази обещанието си – изчака Дан да се завърне.

– Джаф! Вярно е това, което си научила: Пъстървите са продали езерото си.

– Страхувам се от алчността им. – прошепна Ели.

– Та те продават родното си езеро! Но къде ще снасят хайвера си? – възмути се Оли.

– **Дъще, който загуби корените си, който продаде Родината си, немил-недраг ще се скита.** – тъжно сведе клони мама Йоли. – **Радост и покой никъде не ще намери...**

– Купили са си нетфони. Много важни са станали. – изкрюка нетърпеливо Свраката. – Ще ходят на околосветско пътешествие. С много пари.

– Джаф, намерих визитната картичка на този, дето продава нетфони.

Скалата прочете визитката и се засмя:

– „Холц“ значи дървесина, „копф“ – глава. Буквално преведено – „дървена глава“. На немски език „холцкопф“ означава „дървен философ“ – човек, който много приказва, преструва се, че всичко знае.

– Чух го да казва: приятелите ми ме наричат ХоГ – от „ХолцГот“. – изкряка Свраката.

– „Гот“ означава „господ“, „бог“.

– Ха, тоя да не се мисли за бог на дърветата? – възмути се Оли.

– Дървен господ за такива като него⁴⁷! – ядоса се мама Йоли.

– „Професор от академия Вермикайо“. – прочете Скалата и се разтресе от смях – На италиански думата „вермикайо“ означава „гъмжило от червей“. Този „професор“ да не е червей?

– Джаф! Знаех си аз! Не му е чиста работата на това гърчаво същество. А и тая лъскава Ла Миа...

– Ла Миа ли каза? – подскочи скакалецът Скокльо – „И“ плюс „А“ става „Я“.

– Ламята е купила езерото на младите пъстърви?! – ужаси се Червеното омайниче Ели.

– Да. Джаф! Щяла да продава „жива вода“.

– Оги е в опасност! Трябва да го предупредим! – Маймунката пъргаво се запромъква през храстите.

– Ох-и! Идвам и аз! – гарванчето прелетя над пропастта, към непристъпните канари – там, където маймунката Ефу не можеше да мине.

4_04_Оги търси ключето

Оги тръгна да търси ключе, което да прилича на беглеца. Спусна се към летовището в подножието на планината. Превърна се на зеленооко момченце. Приблужи се към стрелбището в увеселителния парк.

– Мечето! Искам мечето!

– Утре мама ще ти купи по-хубаво.

– Не! Сега! Това мече! Искам го!

– Мама не може да стреля.

Хлапето се разрева гръмогласно. Хората започнаха да се обръщат. Майката се притесни.

– Извинете, може ли аз да стрелям вместо вас? – учтиво запита Оги.

⁴⁷ „Дървен господ“! – народен израз, който означава, че някой заслужава да го напердашат.

Жената плати. Оги стреля два пъти. Мечето подскочи и тупна в ръчичките на малчугана.

– Улучи! И двата пъти! – детето заподскача от радост.

Мъжът от стрелбището подаде на Оги верижка с ключе, което много приличаше на беглеца. Оги взе ключето, а верижката постави на вратлето на мечето. Сбогува се с майката и детето и се скри сред тълпата летовници. Какво ли е намислил Оги?

4_05_Съмнения

„Странен е този ХоГ. Още по-странна е Ла Миа.“ Мислиш си и решаващ да се превъплътиш в образа на зеленоокото момченце Оги.

Дали да използваш дара на Лунния лъч? Колебаеш се. Обеща, че няма да четеш мислите на приятелите си. Но Дъг дори се радва, когато го разбираш без думи. Поглежда те. Исква да ти каже нещо. Съсредоточаваш се. Възприемаш не само мислите, но и чувствата му. Ясно. Решил е да рискува, но не вярва на Хог. Страхува се от Ла Миа. Е, има защо. Около нея витае могъща магическа защита. Дори не можеш да се доближиш до мислите ѝ. Вече знаеш – срещу теб се изправя някой, който има какво да крие.

Внимателно изучаващ магическите потоци около ХоГ и Ла Миа. Опитваш се да ги завихриш по същия начин около теб и Дъг. Получи се! Че то не било чак толкова трудно...

4_06_Изпитание

Оги се промъкна до Дъг. Даде му ключето-близък, което спечели на стрелбището.

– Запитай новите си приятели, това украшение ли са изгубили?

– Оги, какво си намислил?

– Преди да се довериш някому, трябва да го изпиташ...

– Да не се обидят? – поколеба се Дъг.

– Остави ключето върху големия камък. Скрый се и гледай, какво ще се случи. Аз ще бъда наблизо.

– Идват. – Дъг се гмурна и отплува към подводната пещера. Оги се скри в гората. На поляната край езерото се появи гъвкавата дама и гърчавият ѝ спътник. Като видяха ключето, очите им алчно заблестяха.

– С-с-сръчно-мръчно-ж-ж-жлъчно, ш-ш-швак! Езерото глътвам, джвак! – Напразно тя повтаряше заклинанието и топеше ключето във водата. – Из-з-мамиха ме! Това не е моето ключе!

Е, разбра, какви са намеренията на гъвкавата дама. Време е вече да проучиш вълшебната сила на ключето-беглец. „Но къде ли е то?“ мислиш си, докато заедно с Дъг продължаваш да следиш неканените гости.

4_07_Сънят на Ели

– Да не си болен? – Скалата разтревожено погледна Скакалеца. – Скокльо, ти никога не си се засеждал толкова дълго на едно място.

– Аз... такава... Тихо! Ели заспа толкова късно...

– Ох-и! И май пак сънува пророчески сън.

– Трепери от страх. Как да я спасим от кошмара? – зачуди се малката капка Ави. – Скокльо, бързо ела!

– Ъ-ъ-ъ... Кракът ми се схвана. Не мога да помръдна.

– И това ми било приятел! – възмутената Ави капна върху цветчето на Ели.

Омайничето се събуди.

– Какво сънуваше?

– Оги беше много тъжен. Нищо не виждаше. Нищо не чуваше. Приближаваше огнената колесница на Бурята. Тя пришпорваше светкавиците. Трътлестите гръмотевици се тътреха след тях. В „Казаните“⁴⁸ вряха, клокочеха магиите на Хала-Халетия, върла проклетия.

– Страхотия! – разтрепера се малката капчица Ави, залюля се върху аленото цветче на Омайничето. – Ели, да не си орисница?!

– Пророчица, не орисница! Орисниците наричат и даряват новородените бебета с вълшебни умения. Пророчиците предсказват бъдещето. Ох-и! И какво се случи после?

Гарванчето кацна до цветето и се ококори изненадано, като чу отговора му:

– Появиха се две кълбовидни мълнии.

– Откъде? – скакалецът Скок забрави, че го „боли“ кракът и подскочи от нетърпение.

⁴⁸ „Казаните“ – котловина в Пирин планина, оградена от много високи върхове и непристъпни скали, по които растат еделвайси.

В цепнатината на скалата, точно под скакалеца, нещо проблесна.

– Не зная откъде дойдоха. – въздъхна Ели – Видях само, че едната беше по-черна от най-черната нощ, а другата сияеше с мека лунна светлина.

– Странно... Черна мълния... – Скалата дълбоко се замисли. – Няма данни. В митологията много богове поразяват враговете си със светкавици: древногръцкият Зевс, скандинавският Тор, славянският Перун...

– А пророчиците ги принасят в жертва... – рече някой с измамно тих и спокоен глас. – Изпращат ги при мен – всемогъщия Тангра.

Мургав мъж с дълга конска опашка на върха на главата леко скочи от коня си. Безшумно се приземи. Никой не успя да види, как ловко стреля. Стрелата се заби в земята – точно между лапичките на Дан. Кученцето бе изскочило и застанало пред омайничето.

– Храбро куче! – рече прабългарският бог Тангра и понечи да го погали.

Дан застрашително изръмжа:

– Джаф! Ели не е ничия жертва!

– Правилно! – небето с трясък се разтвори. – Ели е правнучка на моята любима Европа⁴⁹. Тя е под моята закрила!

– Забравяте, че тези планини са моя дом. Няма да позволя битки да го разрушат...

Снагата на Перун се извиси сред скалите и закри слънцето.

– Рушат! Битки! Къде? Там съм! – Развъртя железния си чук скандинавският бог Тор, облечен в животински кожи. – Уф, че е горещо в тази България!

– Именно – България! Носи името на моя народ!

– Но народът ти, Тангра, се стопа в славянското море. – проехтя гласът на Перун.

– Хайде! Да почваме битката!

Тор бърза да се развихри. Рижата му коса се развя.

– България е в Европа. Значи българите са мои поданици. – отсъди Зевс.

– Не сме ничии! – звънна гласчето на малката круша Оли.

⁴⁹ Виж мита за отвличането на Европа в книгата на Николай Кун „Старогръцки легенди и митове“.

– Ах, каква смела красавица! – Тор почеса рошавата си брада. – Истинска валкирия⁵⁰!

– Момчета, позабавлявахте се достатъчно. А сега помогнете на децата! Посъветвайте ги.

– Майко Вемура, щом ти си с тях, мъдростта на света...

Вековната мура изгледа тъй строго боговете гръмовержци, че гръм да ги беше ударил, по-малко щеше да ги стресне.

– Там е работата, че... – започна Зевс.

– Че нищо не знаем за кълбовидните мълнии. – завърши мисълта му припряният скандинавски бог Тор.

– Учените още не могат да обяснят това природно явление⁵¹. – обади се Скалата.

– А дали е само явление? – запита Вемура.

– Магия? Халата⁵² е стара познайница. Ще се опитам да разбера, какви ги е забъркала пак. – рече Перун и се сля с планината.

– Да видим, как пророчицата ще тълкува съня ти. – Зевс погали омайничето Ели и то засия. Гръмовержецът затръшна облачната порта на небесата и изчезна.

– Май ще трябва да преклоня глава пред Норните... – намръщи се Тор и полетя към небесната страна Асгард⁵³.

– А може би ключът от загадката е скрит някъде тук... – Тангра многозначително погледна Скакалеца. Метна се на коня си и скочи в звездната бездна.

4_08_Вест

Времето и разстоянието не притесняват боговете. Преди да мигнеш – ето ти го Зевс – пристига отново с гръм и трясък.

– Пророчицата предсказа: „Суша! Страшна суша! Суша небивала! Ако ключът ключалката си сам намери...“

⁵⁰ Виж „Скандинавска митология“.

⁵¹ Ако искаш да научиш повече – прочети епизода „Кълбовидна мълния“ от „Оги и Кълбовидните мълнии“.

⁵² Коя е Халата – виж в речника на „Оги и Кълбовидните мълнии“.

⁵³ Виж „Скандинавска митология“ от „Оги и Кълбовидните мълнии“.

– Джаф! Ясно е, че ще има голяма суша, след като изсичат и палят горите.

– Там, където ни унищожават, земята се превръща в пустиня. – тъжно сведе клони мама Йоли.

– После там царуват Жегата и Студът. – намръщи се Вековната мура Вемура.

– От тях дори ние – скалите се рушим, а почвата я отнасят пороите.

– Кой ме вика? – Пороят Ото надникна иззад един бухлат облак, заплашително надвиснал над езерото.

– Говорим за вълка, а той в кошарата... – промърмори старият гарван.

– Каква ти суша! Щом аз съм тук... – Ото изду бузи и се навъси. – Къде е? Къде е Сушата? Ще я насмета набързо!

– Кротувай, Ото! – смъмри го Скалата. – Знаеш, какви ги вършиш, като се развихриш, без да мислиш...

– А ти все много знаеш. Докато мъдрувате, някой може да намери ключето. Открие ли ключалката...

Осъзнал си: „Опасно е! Обидим ли Зевс, съмнявайки се в предсказанието, кой знае, какво ще се случи...“ Превъплъти се в образа на практичната малка круша Оли и тичай да спасяваш положението!

„Богове! Отговарят ти с още по-забъркани загадки!“ – ядосва се Ото, но само наум, защото навреме се сеща, че Зевс е прочут със страшния си гняв. Оли, бърза да благодари на госта. Малката круша е чела старогръцки митове, знае, че „Зевс е върховен бог. Свикнал е и богове и хора да му се подчиняват. А пороят Ото се усъмни в думите му... Но това не са негови думи! Пророчествата могат да се тълкуват различно.“ – мисли Оли, докато изпраща Зевс с почести и богати дарове.

4_09_Перун се завръща

Преди да въздъхнеш – ето и Перун се завръща – извисява се над върховете и боботи:

– Халата ще воюва с Калин Орела.

– Но той току-що се е излюпил?! – изумява се мама Йоли.

Е, няма що... Ще трябва да почакаш, докато орлето порасне или поне докато прочетеш „Оги и Халата“.

4_10 Пророчеството на норните

Ето ти го Тор – още по-рошав, още по-сърдит:

– Норни! Не може никой да им угоди, нито да ги разбере.

– Повтори, какво ти казаха! – Строгийт глас на Вемура кара Тор да се изопне като послушен ученик и да изрецитира:

– „Когато далечното стане близко, а близкото – далечно;

когато Времето се слее с Пространството;

когато доброто стане зло, а злото – добро;

тогава краят ще бъде начало, а началото – край.“

Предстои ти едно почти непосилно очакване – чак докато прочетеш – „Оги и Вселената“. Тогава ще узнаеш, какво означава тайнственото предсказание.

4_11 В къпинака и малинака

– Ключът на загадката е скрит някъде тук. Но къде? – недоумяваше малката круша Оли.

– Как не съм го надушил досега?!

Дан нетърпеливо размаха опашка. Втурна се към къпинака. Като истински следотърсач се промъкна в гъсталака и скоро пухкавата му козина се белееше редом с черните къпини.

Да не остане по-назад от приятеля си, гарванчето Охи се вреше из малинака. Скоро край червените малини се ветрееха черни перушини.

Покрай детективската задача приятелите се изподраха, но и добре си похапнаха. Изпоцапани и проскубани задрямаха на припек.

Събудиха се привечер. И сякаш не бяха същите. Дан гневно ръмжеше и наричаше Охи с грозни думички. Дори се опита да го сръфа, моля ви се! Гарванчето го кълвеше и жестоко го обиждаше – сякаш никога не са били приятели, а заклетии врагове – от векове враждуващи на живот и смърт.

И Оли цял ден се скита из планината да дири ключето. Върна се с ожулени колене. Скараха се с мама Йоли. Ах как само се скараха! Тежки думи си надумаха. Добрата мама Йоли не приличаше на себе си. Свирепо размахваше клони. Здравата напердаши Оли и тя сърдито изфуча нанякъде. На всяка крачка страшни закани сипеше. Малката круша Оли премина край стария вълшебник и дори не го поздрави.

„Просто да не повярваш! Гняв? Неуважение? Жестокост? В нашата гора?!“
– чудеше се Ох, кацайки до Скалата.

4_12_ Ото се втурна презглава...

– Зная, къде е ключът...

– Май е по-добре... – притеснено се обажда Ели.

– Да си остане скрит! – Скокльо нетърпеливо довършва мисълта на Омайничето, но не се помръдва от мястото си.

Вече всички забелязват, че вечно-подскачащият Скакалец отдавна стои над пукнатината.

– Дай ключа! – навъсен, Пороят Ото духна и отвя Скокльо чак на другия край на езерото. Грабна ключето от пукнатината в скалата.

– Чакай, Ото! Голяма беля... – опитва се да го спре мама Йоли.

– „Все Чакай! Чакай!“ . На вас да остане, ще скръстите ръце и ще чакате да се сбъдне предсказанието.

– Прибързаните действия може по-рано да докарат Сушата... Ох, вие младите никого не слушате... – мърмори старият гарван.

– Ото, помисли преди да се втурнеш презглава. – Вековната мура Вемура също не успя да спре Пороя Ото.

Той изфуча и изчезна. Къде отиде ли? Какво направи?

За да разбереш, прочети „Оги и Сушата“. Сега получаваш още една възможност – за да проучиш вълшебствата на тайнственото ключе, се връщаш назад във времето – преди пороят Ото да грабне ключето.

4_13_ Какво бе забелязал Тангра?

– Скокльо, отмести се! – червеното омайниче Ели се наклони към скакалеца, но не успя да види, какво крие.

– Не мога... Боли ме кракът.

– Ти излъга. Чувствам. Нищо не те боли. Какво се опитваш да скриеш?

Взмутена, Ели протяга червеното си цветче, но все не успява да надникне. Ави пъргаво се плъзна покрай Скакалеца и нали си е водна капка – промъкна се в цепнатината.

– Ето защо Тангра те гледаше тъй многозначително. Ключето! Ето го! Откъде го взе?!

– Не съм го докосвал дори! Изтърва го Ламята, преди да падне в пропастта. Оттогава не смея да мръдна от тук. Жаден съм. Гладен съм.

– Аз ще го пазя. Ти си почини.

– Не, Ави! Не го пипай! Кой знае в какъв капан ще попаднеш пак... Спомни си Окото на Ламята⁵⁴!

– Е, не беше чак толкова страшно. Справихме се.

– С какво? – строго ги изгледа старият вълшебник и кацна близо до скакалеца.

– С Окото на Ламята.

– Май пак си търсите белята... – Ох видя ключето. – Така си и знаех!

– Да го изпробваме! – подскочи Скокльо.

– Ламите заключват изворите. Така пише във фолклорната енциклопедия. – обади се Скалата.

– Изпробвайте ключето с мен, нали съм водна капка.

– Ох, голяма беля сте, но май сте прави... Добре. Ще изпробваме ключето, но ще изпълнявате всичко, което ви заръчам.

Дан и Ави закимаха енергично. Познаваха добре стария вълшебник и знаеха, кога не бива да спорят с него. А и послушанието е малка цена за такова невероятно приключение.

– Ще направиш ли заклинание? – потрепера Ели.

– Най-силното заклинание е предпазливост и внимание. Вслушвайте се в себе си! Осъзнайте, какво чувствате! Осмисляйте това, което виждате и чувате!

Гарванът-вълшебник измъкна изпод крилото си огледалното човече РаПър⁵⁵.

– РаП, РаП, РаП! – затанцува то.

Скакалецът Скокльо повдигна ключето.

– Тегли ме към водата. Едва го удържам.

Червеното омайниче се любуваше на ключето.

– Толкова е изящно! – прошепна Ели.

⁵⁴ Припомни си „Оги и Ламята“ и „Оги и Дъг“. Ако не си ги чел още – от тях ще научиш, какво е вълшебството на Окото на Ламята.

⁵⁵ Припомни си вълшебството на РаПър от „Оги и Дъг“.

Маймунката Ефу почувства, че силите на скакалеца привършват и предвидливо застана между него и брега на езерото. Внимателно го притисна, за да не може да подскочи към водата.

Тогава ключето се обърна към Ави. Като омагьосана, тя се плъзна към него.

– Дръж ме, Оли! – извика капката.

Малката круша я прегърна, но беше ясно, че дълго няма да я удържи. Гарванчето и Скакалецът повдигнаха ключето. Пуснаха го в малка вълшебна кутийка. Ох захлопна капачето и го заключи с древно заклинание. Всички въздъхнаха с облекчение. Скакалецът се строполи изтощен на тревата. Треперещата водна капка Ави запази самообладание – успя да свести скакалеца Скокльо.

А РаПър танцуваше ли, танцуваше.

– РаП! РаП! РаП! – припяваше огледалното човече.

– Какво научихме за ключето? – запита кученцето.

– Прилича на обикновено ключе – размер, тегло, форма, цвят. Същият е и металът от който е направено... – започна да изброява малката круша Оли.

– Но мирише различно! Джаф!

– Ох-и! Има голяма вълшебна сила! – не се стърпя гарванчето.

– Не бързай, сине! – намеси се старият вълшебник. – Рано е да говорим за вълшебната му сила. Още нищо не знаем за нея.

– Но не е обикновено, а ламско ключе. – промълви тихо маймунката Ефу.

– Ох-и-хи-хи! Ама че го каза: „ламско“...

Водната капка Ави не обърна внимание на присмехулника. Бързаше да сравни наблюденията си с тези на скакалеца:

– Скокльо, ти каза, че ключето те е тикало към езерото. А пък мен ме дърпаше към себе си. Дан, а ти какво видя?

– Джаф! Наблюдавах огледалните образи върху РаПър: Скокльо потъна в езерото, а то изчезна сред черно небе с непознати съзвездия.

– Ами Ави, видя ли я там? – Вековната мура Вемура се приведе, за да чуе по-добре отговора на кученцето. Знаеше, че Дан е много наблюдателен.

– Не разбрах, какво ѝ се случи. Погълна я бездната. После я видях отново. Бе неподвижна. Пленена от остри, прозрачни върхове. Сияния – студени и страшни, но много красиви танцуваха около нея.

– Почувствах... Ави беше самотна и отчаяна... – Червеното омайниче Ели прегърна водната капка.

– Безнадеждност. Безкрайна. Ледена. – потръпна маймунката Ефу.

Обикновено бърбтива, сега Ави дума не продума. Сгуши се в прегръдката на Ели.

– Може би това е ключе към друга вселена... – тихо промърмори старият вълшебник, но всички го чува и очите им светнаха: „Какви ли невероятни приключения ги очакват?!“

– Кога ще използваме ключето? – както винаги Скок е най-нетърпелив.

Гарванът строго го изглежда:

– Когато съберем нужната информация, за да сме сигурни, че няма да ни навреди.

Кога ли ще се случи това? Запаси се с търпение! Може би ще успееш да задоволиш любопитството си в „Оги и Вулкана“.

– Джаф! Не е честно! Ави, все на теб се падат най-интересните приключения...

– И аз видях огледалните образи. Звездите над Ави бяха от нашата галактика. Само че от преди милиони години.

– Ска̀ла, това от компютърната мрежа ли го научи? – пошегува се Скакалецът.

– Не, Скокльо. Ние, скалите, имаме обща памет. Много по-мощна, много по-древна. Помним сътворяването на Слънчевата система и времето за което разказват древните митове.

Ако си мислиш:

“Не обичам да се изправям невъоръжен пред неизвестното.”

Въоръжи се с едно от най-мощните съвременни оръжия – **информацията!**⁵⁶

4_14_Инфоглед

С него ще търсиш нужната информация – дори и да е скрита сред ледено безмълвие или в огнени бездни.

Много е важно да си информиран! За какво ли? За всичко! Какво? Кога? Къде се случва? Кой? Кого? Защо? Как иска да промени или да подчини. Ето, видя ли! Вече потъваш в море от въпроси. Внимавай да не се

⁵⁶ Прочети епизодите: № 4-14 и № 4-34.

удавиш!... Кой е най-важният въпрос? Прецени, дали отговорът му ще ти помогне. Казват ли ти истината? Точна ли е информацията? И все пак – Какво е информацията?

Информацията е това, което възприемаш – виждаш, чуваш, усещаш, това, което осмисляш и разбираш. Тя ти помага да вземаш верни решения, да действаш, да постъпваш правилно.

Първо реши: Каква информация ми е нужна? Какво трябва да знам, за да спася приятелите си и да победя врага?

После се огледай. Припомни си това, което вече си прочел. Подреди наличната информация – това с което разполагаш.

Прецени, какво още ти е нужно. Каква информация трябва да си набавиш? Липсващата информация може да откриеш по различен начин: Като почувстваш, вкусиш, докоснеш, помиришеш – с една дума, като използваш всичките си сетива, за да възприемеш повече факти.

Щом определиш: **Какво** искаш да научиш?

Идва ред да решиш: **Къде** да търсиш необходимата информация?

Как да се сдобиеш с нея? – Да наблюдаваш? Да купиш информацията, която ти трябва? Да използваш справочните издания – енциклопедии, речници? Или търсачки в Интернет? Да попиташ приятелите си? Да експериментираш? Да предизвикаш някого да действа и така да научиш това, което искаш да знаеш? Да я получиш с вълшебство?

Как ще търсиш информация – ти решаваш.

Но първо – виж, какво е написано за кълбовидните мълнии:

4_15_ Кълбовидна мълния

Кога се появява? – При буря, облачно време и силен вятър. Често се образува редом с обикновените мълнии. Изскача от проводници с високо напрежение. Спуска се от облаците. Рядко се появява неочаквано във въздуха или „излиза“ от някой стълб, дърво или друг предмет.

Размер – от сантиметър до метър в диаметър.

Форма – сферична, дискообразна или крушовидна.

Цвят – бял, жълт, зелен. Често светлинното им излъчване е петнисто

Мощността на излъчването – е около 100 вата, тоест, свети като силна електрическа крушка.

Температура – външната ѝ повърхност вероятно е с температура близка до тази на въздуха, защото няма данни той да е по-топъл край нея. Вътрешната ѝ температура може би е над 300 градуса по Целзий⁵⁷.

Как се движи? – Обикновено със скорост от половин, до един метър в секунда.

Как въздейства върху хората? – Според оцелелите очевидци причинява страх, главоболие, халюцинации. Спира телевизионното излъчване. И радиопредаванията. Трансформаторите изгарят.

Колко живее? – От десет секунди, до една минута.

Как изчезва? – Малките кълбовидни мълнии обикновено изгарят или угасват, а големите се разпадат.

Каква енергия може да отдели? – Учените сравняват енергията отделена при взрив на 25 сантиметрова кълбовидна мълния с тази на мощна бомба.

Как да се предпазя от кълбовидна мълния? – Не се движи! Не размахвай ръце! Наблюдавай внимателно! Приближи ли се много – издишай въздух срещу нея.

Какво е кълбовидната мълния? – Все още няма експериментално доказана и общопризната хипотеза⁵⁸. Някои учени смятат, че кълбовидната мълния е изградена от силно нагорещени газове, придържани от много здрава и гъвкава обвивка, която запазва топлината. По различни начини се опитват да обяснят, как възникват кълбовидните мълнии и какво се случва вътре в тях, докато се движат, разпадат или взривяват. Общото за всички хипотези е, че образуването на кълбовидните мълнии се свързва с електричеството в атмосферата.

⁵⁷ Това е един от начините за измерване на температурата. Обикновено термометрите в Европа са по тази скала. Наречена е на името на нейния откривател. Ако искаш да научиш повече – напиши в някоя търсачка в Интернет търсещите думи: „Целзий – измерване на температура“.

⁵⁸ В речника към „Оги и кълбовидните мълнии“ е обяснено значението на думата „хипотеза“.

След като вече знаеш толкова много за истинските кълбовидните мълнии, разбираш, колко са опасни. Най-добре е в буреносно време да не си търсиш белята... Кълбовидните мълнии – дори и най-мъничките, могат да взривят цяла къща!

4_16_Храбрата Оли

Беше необичайно тихо. Дори шурците замлъкнаха. Злокобна тишина тегнеше над поляната. Появи се сияеща топка. Следваше я – черна.

„Диаметърът им е около 10 сантиметра.“ – помисли си Скалата. Спомни си, как преди няколко века кълбовидна мълния – много по-малка от тази – разцепи върха на планината.

Двете сфери полетяха към гората. Спуснаха се над водата край водопадчето.

„Носи ги въздушното течение. Право към крушата. Май се сбъдва сънят на Ели.“

На около метър над тревата сиянието зави плавно покрай дърветата. Движеше се в кръг. След него с меки, котешки стъпки се промъкваше тъмнината.

Въпреки че слънцето припичаше, хладен полъх скова Дани. Кълбовидните мълнии преминаха на една опашка разстояние. Козината му настръхна. Ави се вкопчи в него и засия.

Скакалецът крепеше червеното омайниче. То беше станало пепеляво от страх. Маймунката трепереше, скрита зад дънера на мама Йоли. Кълбовидните мълнии приближаваха.

– Не! – викът на Оли раздра тишината и се сля със стенанието на мама Йоли.

– Спри! Оли! Детето ми! – всяка клонка, всяко листо на старата круша се протягаше към Оли, но не успя да я достигне.

Малката круша изскочи точно пред кълбовидните мълнии. Те плавно я заобиколиха и продължиха да обикалят поляната. Сякаш търсеха нещо. Или някого.

Ако смяташ, че дебнат Оги – прочети „Магията на сферите“, но не пренебрегвай следващите епизоди.

Образът на могъщия Тор ти допада? Добре, превъплътил си се в образа на Тор? Мяташ се на коня и препускаш след Ави и черната сфера, която я отвлече... Но...

4_17_Я, виж ти!

*Приземяваш се в трънака. Ако не ти достига информация – набави си я!
Иначе често ще се търкаляш из бодливите храсти...*

*Чий е чукът Мьолнир? Надникни в съдържанието на „Оги и
Кълбовидните мълнии“. Потърси „Скандинавска митология“. Там ще
намериш отговора. Явно нещо си пропуснал, докато си чел за този
скандинавски бог. Припомни си подвизите му. Научи повече за него. Тогава
ще разбереш, каква важна информация си пренебрегнал.*

Вече не искаш кон⁵⁹? Защо? Запиши отговора си.

Готов ли си за следващото приключение?

4_18_Магията на сферите

Сферите отново приближаваха.

– Търсят Оги – прошепна Омайничето Ели. – Черната май дебне
Бялата.

– Страхувам се... Колкото повече обикалят наоколо, толкова по-
опасно става. – въздъхна Оли.

– Бялата трябва да се срещне с Оги. – Маймунката Ефу тръгна срещу
неканените гостенки, но Ели я спря.

– Джаф! Ами Черната? – изръмжа Дани.

– Да ги разделим! – Скакалецът Скокльо подскочи и се приземи върху
гърба на кученцето.

– Черната ме тегли към себе си. Привлича ме. – малката водна капка
Ави полетя след нея, но в последния миг успя да се вкопчи в ухото на
Дан.

– Ох-и! Мощна магия. – плесна с криле малкото гарванче.

– Скрийте се! – гракна старият вълшебник Ох и полетя между двете
сфери⁶⁰.

Доближи се до Бялата и... хоп! Превърна се в белобрад старец с
островърха шапка със звезди по нея. Размаха вълшебната си пръчица.
Бялата сфера проблесна и изчезна зад хълма. Черната се завъртя шеметно

⁵⁹ Ако обясниш добре, защо не ти е нужен кон – ако отговорът ти се основава на
знанията ти за скандинавските митове, можеш да заслужиш по 100 точки
любознателност, информация, вълшебство и сила. Повярвай, струва си да се поровиш
из книгите... Тези точки може да спасят живота ти.

⁶⁰ Сфера – това е терминът, с който учените назовават кълбото. Топката ти също има
кълбовидна или сферична форма.

около него. Вълшебникът започна да се смалява, смалява... Превърна се отново на гарван. Падна безсилен на земята.

– Джаф! Черна-неверна! Страхопъзла! Старци ще събаря... Що не дойдеш с мен да се пребориш?! Острите ми зъби да опиташ!

Кученцето подмамваше черната сфера към пещерата.

Щом я поде силното въздушно течение, Дан отскочи и заедно с Ефу затиснаха отвора с голям камък.

– Ави! Изчезна. И Скокльо го няма. – изплака червеното омайниче.

– Тук съм, Ели.

Скакалецът се измъкна от пукнатината пред Скалата.

– Когато вятърът пое Черната сфера, нещо ме запрата в пукнатината. Причерня ми пред очите. После се ударих и видях звезди посред бял ден...

– Ох-и! Изплашил си се.

– Всички се страхуваме, но трябва да спасим Ави... – малката круша тръгна към пещерата.

– Чакай, Оли! Ави не е в пещерата. – обади се Скалата. – За да я открием, първо трябва да помислим. Кажете, какво научихме за двете сфери?

– Джаф! Приличат на кълбовидни мълнии, но живеят много по-дълго. Променят скоростта си. Преодоляват въздушните течения.

– Ох-и! Магия! Носят бяла и черна магия!

– Дан се опита да надхитри Черната сфера и да я затвори в пещерата, но май тя точно това е искала...

Мама Йоли погали Оли. Искаше ѝ се да я притисне до себе си и никога, никога повече да не позволи на своето храбро момиче да рискува...

– Успяха да отвлекат Ави. – проплака Ели.

– Джаф! Никой не е отвличал Ави. Тя сама скочи. Не можах да я спра... Каза, че докато не ги предизвикаме, нищо няма да научим...

– Да ги предизвика? Че това да не са живи същества?! – ядосано избоботи Пороят Ото, след като се появи, както винаги, изневиделица.

– Дори да не са, разум ги насочва. Джаф!

– Ох-и! И то могъщ! Владее и бялата и черната магия...

– Съмнявам се, че един и същ разум насочва и двете... – замисли се старият вълшебник Ох.

Скалата погледна въпросително. Вековната мура Вемура мълчеше.

Ако се досещаш, къде е Ави, побързай да пристигнеш навреме! Прочети „Изворът на мъдростта“.

Ако чувстваш, че незабавно трябва да полетиш над хълма, да откриеш бялата сфера и да я отведеш при Оги, действай!

4_19_ Оги и Бялата сфера

Превъплътил си се в образа на Охи. Летиш пред сияйната сфера. Водиш я към върха на скалата, където Оги често посреща изгрева на слънцето.

– Ами ако не съм прав? – мислиш си, а сърцето ти се свива. – Ами ако Ламята я е изпратила?...

Гневно проблясване. Сякаш сферата възприема съмненията ти. Изпълва те светлина. Може би тя се опитва да те убеди, че няма да навреди на Оги. Точно когато първият слънчев лъч надникна иззад хоризонта, сияйната сфера достигна до Оги. Разшири се и го обгърна.

– Оги! Къде си? Ох-и?

– Тук.

Сиянието изчезна. Кълбовидната мълния вече я нямаше.

– Ох-и! Какво стана?

– Обгърна ме нежност, топлина и радост. Чувствах се защитен, обичан, закрилян.

– Като в гнездото – под крилата на мама и татко.

– Почувствах, че в мен се влива сила и...

– Ох-и! И какво?

– Не знам. Може би някога ще науча...

4_20_ Изворът на мъдростта

Припомни ли си скандинавските митове?

Превъплътил си се в образа на Тор – скандинавския бог, победител на ледените великани – хримтурси?

Мяташ се на желязната си колесница. Вълшебните козли, впрегнати в нея, препускат толкова бързо, че неусетно стигаш до ледения дворец на

великана Мимир. Извисяват се в небесата островърхи кули. Стотици дъги се вият около тях и се отразяват във водите на Извора на мъдростта⁶¹.

– Я, кой ми е дошъл на гости! – Мимир изскача внезапно пред теб. – Добре дошъл, Тор. Баща ти – Один – ми даде дясното си око за глътка вълшебна вода. А ти какво ще пожертваш? На теб и цяло ведро няма да ти стигне, за да поумнееш...

Усещаш, как по челото ти се стича пот. Плъзва се по косите ти. Влиза в ухото ти.

– Бре! И това ми било храбрец! Как си успял да победиш хримтурсите?! Щом от мен – стареца – се страхуваш... Успокой се! Тук никой с никого не воюва. Казвай! Защо си дошъл?

Не знаеш, какво да кажеш. Не можеш да нападнеш великана Мимир. Той пази Извора на мъдростта. Тук битки никога не са се водили. Лъжи никога не са изричани.

– Черна кълбовидна мълния?... – шепне някой в ухото ти.

Повтаряш въпроса.

– Не знам дали бе мълния. Прогоних черно кълбо с диаметър десетина сантиметра. Опита се да докосне водата на Извора.

– Черното кълбо опасно ли е?

– Не ми се вярва.

– Благодаря.

Мяташ се на железната си колесница. Вълшебните козли препускат с все сила към Асгард – страната на боговете, към родния ти дом. Щом се отдалечавате достатъчно, крясваш:

– Излез! Ави, излез от ухото ми! Разказвай! Какво ти стори Черната сфера?

4_21_Какво научи Ави?

– Ави, какво ти стори Черната сфера?

– Нищо.

– Нищо?!

– Летяхме из тъмнината. После – над извора. Аз скочих.

– Скочи в извора, дете извира от корените на Великия Ясен Игдрасил? Извора на мъдростта?⁶² – изуми се Тор.

⁶¹ Виж „Скандинавска митология“ в „Оги и Кълбовидните мълнии“.

⁶² Виж „Скандинавска митология“.

- Аха...изпод Дървото на Живота.
- Само това ли ще кажеш – „аха“?! Та ти сега трябва да си по-мъдра от норните и от могъщите вълшебници в кралство Утгард!
- „Знам, че нищо не знам...“
- Това и аз го знам, макар и да не съм мъдрец. – Тор ухапа рижата си брада, за да укроти гнева си. Помисли си: „Все пак това мъниче успя там, дето великаните и боговете не можаха...“
- Мисля, че Черната сфера искаше да видя:
- Как огромни ледени канари падат в пламъците.
Как огънят ги обгръща, съска, топи ги, изпарява водата.
Как облаци се вият в небесата.
Как парата ги втечнява.
Как водата замръзва в огромни ледени канари.
Как те се търкулват в огнената бездна.
- Ави! Ави! – Тор се задъха от възторг. – Ти си видяла Сътворението! Сътворението на света!
- Огънят и Водата... Винаги ще бъдем заедно. Ще се борим, ще се променяме. Ще поддържаме живота.

Ави е узнала нещо изключително важно. Запиши го. Ще ти потрябва в „Оги и Вселената“.

4_22_ След Ави в звездната бездна

Убеден си, че сиянието около Ави е свързано с бялата и черната сфера. Решил си да рискуваш и да се превъплътиш в образа на малката водна капка. Речено-сторено!

Летиш с шеметна скорост сред непрогледна тъмнина. Къде ли е попаднала Ави? Чувстваш тревогата ѝ, но още не си успял да се слееш с мислите ѝ .

Не разбираш: Какво става? Накъде летиш? Май си вътре в черната сфера. Страхът подличко се промъква в сърцето, в мислите ти: „Ами ако се блъсна в нещо? При тази скорост?!... В тая тъмнина... Пфу – и това ми било приключение!...“

Май си се провалил... Нищо не научи. Летиш все по-бързо и по-бързо. Започваш да се въртиш. Успяваш да осъзнаеш, че се движиш в посока – обратна на часовниковата стрелка.

Страхът се вкопчва в теб. Губиш контрол над умениято си да се превъплъщаваш. Миг преди да се озovesш обратно в стаята си – пред недочетената книга – зърваш звездно небе.

Тържествуваш? Въпреки че страхът те победи?! Въпреки че не успя напълно да се превъплътиш в образа на Ави? Въпреки че нищо не научи?...

Хм, нищо ли?... Звездното небе, което зърна ти беше познато? Виждал си такова разположение на звездите в книга по астрономия? Така е изглеждало звездното небе по времето, когато е сътворена Слънчевата система? Има такава хипотеза⁶³?

*О, чел си такива интересни неща?! Браво!
Какво научи за Бялата и Черната сфера? Осъзнаваш, че те не са обикновени кълбовидни мълнии. Запиши, по какво се отличават от тях.*

Ето, какво се случи с Ави и Тор, когато се завърнаха от страната на хримтурсите:

4_23_Нетфоните

Тор и Ави стояха на стръмния бряг до езерото. Гледаха и не вярваха на очите си:

Всяка млада пъстърва бе захапала своя нетфон. Не можеха нито да ядат, нито да плуват. Вкопчени в нетфоните, втренчили поглед в екраните, те приплясваха вяло с опашки. Не чуваха и не виждаха нищо около себе си.

Високо над сипея ХоГ пълзеше и дебнеше. Сгърчи се от усилие, но успя да бутне само едно малко камъче. То се търкули. ХоГ се ухили доволно и насочи камерата. Камъчето се блъсна в няколко по-малки. Те раздвижиха още няколко. Сипеят оживя. Загърмя, затрещя каменопадът. Скоро цели канари се сриваха в езерото. Една от тях затрупа Ави. Друга – блъсна Тор. Той размаха верния си чук Мьолнир. Опита се да спаси малката капка. Разби скалата, отмести камъните, но не можа да намери Ави.

А ХоГ – доволен – снимаше ли, снимаше...

Върху екраните на нетфоните се виждаше, как разгневеният Тор руши канарите, как напразно търси Ави.

Младите пъстърви се забавляваха.

⁶³ В речника на „Оги и кълбовидните мълнии“, ще намериш значението на думата „хипотеза“.

- Ах, какъв екшън!
- Вълнуващо реалити-шоу!
- Сега ще изскочи прекрасният мистър Дъг!
- Ще спаси красавицата!
- Американските дъгови пъстърви винаги побеждават!

ХоГ снимаше ли, снимаше... Тор го видя. Разбра, кой е предизвикал каменопада.

- Ти, жалък червей! Дори хримтурсите⁶⁴ имат повече достойнство!

В този миг от езерото изплува Дъг. Доближи се до брега. От перката му изящно скочи Ави.

Пъстървите пощуряха от радост. Пляскаха с опашки и викаха:

- Браво!
- Чудесно изпълнение!
- Прекрасно забавление!
- С-с-само с-с-с Нетфон!

Тържествуващата Ла Миа тикна в ръката на Тор един нетфон. Той загуби ума и дума при тая наглост. Докато се съвземе, ХоГ и Ла Миа изчезнаха.

- Дори и хримтурсите⁶⁵ не са толкова подли! ХоГ и Ла Миа нямат ли поне капчица достойнство?! Не знаят ли, какво е честен бой, с оръжие в ръка?!

– Тяхното оръжие е рекламата. – обади се Дъг. И ти – Тор, а и всички ние вече сме част от нея.

– Да ме превърнат в свое оръжие?! Позор! Аз, скандинавският войн не слугувам на жалки червей! Що за свят е вашият?! Май са прави норните: Залее ли алчността света на хората – приближава краят и на нашия Асгард...

В този миг нетфоните заработиха отново. На екраните се появиха Кученцето и Гарванчето. Пресегаха се към високите клонки с къпини и малини, надвиснали над урвата. Скараха се, кой да ги обере. Сбиха се. Търкулнаха се в трънаците. А Свраката дори не ги погледна. Излапа къпините и малините, заради които те се сбиха.

⁶⁴ Кой са хримтурсите? Виж „Скандинавска митология“ от „Оги и Кълбовидните мълнии“.

⁶⁵ Виж „Скандинавска митология“ от „Оги и Кълбовидните мълнии“, за да разбереш: Кой са хримтурсите? Какво могат норните? Къде се намира Асгард?

Обективът на камерата показва в едър план изподраното кученце и проскубаното гарванче. После – вкусните къпини, алените малини, които изчезват в човката на Свраката. Накрая – младите пъстърви – ухилени пред екраните на своите нетфони.

Прозвуча гласът на Ла Миа: „Нас-с-слаждавайте се! Надс-с-смивайте се! Забавлявайте се! С-с-само с Нетфон!“

На екрана се появи образът на Дъг. Той отвори голямата си зъбата уста, в която влетя скакалецът. Дъг щракна със зъби. Пъстървите захихикаха.

Проехтяха деветте гласа от деветте ламски глави: “Нетфон е с-с-сила! Нетфон ти дава богатс-с-ство и влас-с-ст! Ти ги зас-с-служаваш!”

– Горкият Скакалец!

– Ефу! Жив съм. Не плачи! – Скокльо подскочи и се приземи върху рамото на маймунката. – Дъг ме спаси. Ламята кресна с деветте си глави едновременно. Вятърът ме отвя в устата на Дъг. Той ме предпази от пясъчната вихрушка. Скри ме на другия бряг на езерото.

– Джаф! А пък ние с Охи се поскарахме.

– Ох-и! И се сборичкахме.

– Джаф! Но после се сдобрихме.

– Ох-и! И Свраката ни помогна – обра високите клонки. Поделихме си малините и къпините.

– Значи оня жалък червей е изопачил всичко! – възмути се Тор.

– ХоГ и Ла Миа искаха да посеят в душите ви ярост, злоба и жестокост. – обади се Старият гарван Ох. – Този видео-клип противоречи на всичко, което ценим в нашата гора...

– Джаф! Да си помагаме.

– Да не се надсмиваме над чуждото нещастие. – тихо рече Омайничето Ели.

– Плаши ме алчността им. – потръпна маймунката Ефу – Чувствам омразата на Ла Миа...

Дотърча и малката круша Оли:

– Мама Йоли каза, че можем да спасим младите пъстърви, като използваме рекламата.

– Ами тъй де! – засмя се Скакалецът. – С техните камъни – по техните глави!

- Джаф! Ще направим наш видео-клип!
- Ще им покажем колко са смешни! Ох-и! Хи-хи!
- Самохвалството на ХоГ и надменността на Ла Миа също може да ни послужат. – подсети ги Оли
- Аз ще отведа младите пъстърви в океана. Истинските опасности бързо ще ги излекуват. – Дъг плесна с опашка, но преди да се гмурне се сети за нещо много важно. – Оги реши да не ползва дара на Лунния лъч, за да запази приятелството ви...

„Огненото драконче още не е пораснало и не може само да се брани. А приятелите му – вместо да помогнат...“ мислиш си и много ти се иска да разбереш, какво ще направят те...

4_24_Да обърнеш заклинанието

*Овладя ли новото оръжие – „И“ – информацията?
Виж, как Оги и Ох го прилагат:*

Гарванът Ох, синът му – Охи и Оги – Огненото драконче дълго се ровиха из магическите книги. Ох откри едно забравено заклинание. То обръща магиите – праща ги с двойно по-голяма сила срещу този, който ги е направил. Огненото драконче научи бързо заклинанието, но...

- Страхувам се, да не нараня някого. – въздъхна Оги.
- Ох-и! Омагьосай мен!
- Джаф! Мен!
- Ох! И двамата ще участвате. Дан, защити мислите си от Охи!
Използвай магията на Ламята.

Още рекъл-неизрекъл заклинанието, Дан изненадано подскочи:

- Джаф! Съжаляваш, че не си храбър като мен? Но ти си много по-смел!
- Охи, обърни магията – изречи заклинанието! – заръча старият вълшебник.

Речено-сторено! Гарванчето учудено погледна Дан.

- Ох-и! Искаш да летиш като мен? Че какъв летец съм аз – подхвърквам от клон на клон...
- Действа! Заклинанието обърна посоката на магията! – Оги засия от радост. – Готови сме да посрещнем ХоГ и Ла Миа.

4_25_Кой, кого?

– Езерото е наше. Купихме го. И без ключето ще им взема водата. Змейовете си отидоха. Вече никой не може да ми се опълчи. – мърмореше Ламята.

– Обявих нереално висока цена за изкупуването на местната дървесина. – изпъчи се ХоГ – Из планината плъзнаха пълчища от голтаци. Тайно изсичат гората.

– Хитро. Изчезне ли гората – тук ще се възцарят жегата и студът. Ще ги съ-с-сипят. – снизходително го погледна Ла Миа.

Докато Ламята и Червеят крояха коварните си планове, Оги изрече заклинанието. ХоГ внезапно чу мислите на Ла Миа:

„Жалък червей! Опита се да ме измамиш. Ама не успя. Не знаеш, че мога да чета мислите ти. Купуваше за себе си дъскорезниците. Но те бяха вече мои. С „продавачите“ се повеселихме за твоя сметка. „Продадоха“ ти ги повторно – договорите, които подписа са невалидни. Поделихме си твоите пари. От реклама може и да разбираш, но от търговия – не! Деветте ми глави не можеш да надхитриш.“

Във всяка глава по девет ламски езика коварно нашепваха, злорадо съскаха. Но Ла Миа явно бе подценила самообладанието и хитростта на Червея. Той с нищо не показва, че чува мислите ѝ. Продължи да ѝ слугува – покорно и безропотно.

Ала скоро започнаха арести. Някой бе изпратил в полицията снимки, разобличаващи дървосекачите и търговците. Замлъкнаха машините в дъскорезниците. Бяха наложени огромни глоби заради незаконната сеч.

Арестуваните бяха осъдени да сядат млади фиданки, да се грижат за тях толкова години, на колкото са били отсечените дървета.

А какво направи Ламята?

Ламята си мислеше, че е непобедима. Та нали змейското опълчение си отиде.

– Сега лес-с-сно ще се с-с-справя с тях! – Сама се успокояваше тя, докато пълзеше край пропастта, в която я бяха хвърлили змейовете. – Змейовете и Пороят сега ги няма. – Ламята изпълзя на поляната. – Ис-с-скам си ключето!

Пред нея смело се изправи зеленоокото момченце Оги.

– Здравейте! Намерихме украшението ви. Ето, вземете го. – Оги ѝ подаде ключето-близнак от стрелбището. Изгубили сте го край езерото на младите пъстърви.

– И-с-с-скам си ключето! Моето ключе! Къде сте го с-с-скрили?!

Ламята се развъртя и с опашката си повали няколко млади дървета.

– Ние уважаваме гостите си, но ако те вредят на гората и планината...

– С-с-само се опитайте да ме изгоните и ще ос-с-станете без вода!

Езерото е мое!

Ламята замахна с тежката си лапа и ... аха да размаже зеленооокото момченце...

В този миг се появиха Бялата и Черната сфера. Врълетяха с бясна скорост. Докоснеше ли Бялата сфера някоя люспа, тя се нажежаваше до бяло. Приближеше ли Черната – люспата се вледеняваше и напукваше.

Долетя и вълшебният чук Мьолнир. С такава сила тресна Ламята, че бронята ѝ се разпиля, разсипа се като пясък по брега. Появи се и Тор.

– Изчезвай оттук и никога повече кракът ти да не е стъпил на тази земя! – провикна се Тор. – Ако ти е мил животът, забрави завинаги пътя към тая планина!

Съскайки и изгаряйки всичко по пътя си, Ламята пак се търкули в пропастта. „Позор! – мислеше си тя – Преди поне ме победиха по-достойни противници – змейовете. А сега – някакъв си варварин!...“

Какво направиха после кълбовидните мълнии? Е, май не са само мълнии... Какво са тогава? ... Може би някога ще научим, но... Засега нямаме достатъчно информация.

„Какво ли е това?“ – Лунният лъч надникна иззад облаците и видя, че всички спяха. Спеше и Огненото драконче – сгушило се в Бялата сфера. Спеше и сънуваше ласките на своите мама и татко. Не ги виждаше, но чувстваше, колко много го обичат.

Спеше и малката водна капка Ави – гушнала Черната сфера. Спеше и сънуваше необятни простори с много звезди.

А Бялата и Черната сфера се бяха преплели така, че спящите Оги и Ави образуваха странна рисунка, която напомняше китайския символ ИН – ЯН.

„Какво ли означава всичко това?“ – чудеше се Лунният лъч.

Ще разбереш, ако се запознаеш с поредицата за Огненото драконче:

„Оги и Ламята“
„Оги и Градушката“
„Оги и Дъг“
„Оги и Кълбовидните мълнии“
„Оги и Сушата“
„Оги и Халата“
„Оги и Ген“
„Оги, Лим По и Чудовището“
„Оги и Вулкана“
„Оги и Гейзера“
„Оги и Черната орда“
„Оги и Вселената“.

Очакват те още много приключения, страховити битки, истински предизвикателства за смелостта и мисловните ти умения...

4_26_ Скандинавска митология

На Скандинавския полуостров сега живеят шведите, финландците, норвежците. В техните митове има много общи богове и герои. „Старата и Новата Еда“ – източниците, в които са запазени тези митове са намерени в Исландия.

За най-любопытните читатели е тази кратка информация, подбрана от скандинавските митове.

Асгард – Първите скандинавски богове – Один, Вили и Ве – нарекли себе си „аси“, а страната си – Асгард. Построили я високо над Земята.

Бергелмир – Внук на исполина Имир – първото живо същество, според скандинавската митология. Имир бил силен и жесток. Боговете въстанали срещу него. Убили го. Кръвта му заляла света. Удавила децата му – великаните. Само един от внуците на Имир – Белгермир – успял да построи лодка и да се спаси заедно със съпругата си.

Валкирии – храбри девойки – войни. Помагат на най-смелите. Грижат се за героите, паднали в битка – отвеждат ги във Валхала.

Валхала – дворецът на Один с 540 стаи

Ван – могъщ добър дух. Ваните живеели далеч от хората и асите. Царството им се наричало Ванхейм. Намирало се на запад от Асгард. Ваните никога, никому не причинявали зло. Много време живели в мир. Когато от Йотунхейм дошли норните и златният век свършил, асите с все по-голяма завист гледали огромните богатства на съседите си. Завистта е лош съветник. Асите нападнали Ванхейм. Един метнал копието си и тъй извършил първото в света убийство заради злато. Сбъднало се предсказанието на норните – заради алчността и завистта си, боговете пролели кръв, затова рано или късно щяла да бъде пролята и тяхната...

Великият ясен Игдрасил – Дървото на Живота в скандинавската митология. Клоните му се разпростират над целия свят. Корените му се намират в три страни:

Нифелхейм – царството на мрака, мъглите и ледовете, откъдето извира **Хвелгермир**.

Йотунхейм – страната на великаните. Там е Изворът на Мъдростта, пазен от страшния великан Мимир.

Митгард – страната на хората. Там е изворът Урд. (Виж и „Урд“.)

Великият ясен Игдрасил е опората на света. Той е пътят свързващ небето, земята и подземния свят.

Верданди – средната от норните. Името ѝ означава „настояще“. Тоест – това, което се случва днес, сега. (Виж и „норни“.)

Имир – първото живо същество – прародител на богове, великани и хора. Родил се от искрите, излитащи от царството на огъня – Муспелхейм и разтопения лед в царството на мрака и вечните ледове – Нифелфейм. Възправил се исполинът – великият Имир – наред необятната бездна Хинунгагап. Имир бил силен и жесток. Първите богове – братята Один, Вили и Ве въстанали срещу него и го убили. От тялото му сътворили Света.

Йотунхейм – боговете Один, Вили и Ве създали на изток от Митгард страната Йотунхейм. Дали я на великана Бергелмир и на неговите потомци – хримтурсите – жестоки и коварни като леда и пламъка, от който се появил Имир – дядото на Белгермир. (Виж и: „Хинунгагап“, „Нифелхейм“, „Муспелхейм“, „Имир“)

Мимир – страшен великан, който пази Извора на Мъдростта в Йотунхейм. Веднъж младият бог Один го помолил да пие вода от него.

- Нищо даром не се дава. Особено умът! В замяна какво ще получа? – запитал великанът.

- Всичко, което пожелаеш. – отговорил Один. – За нищо не ми е жал, защото мъдростта е по-скъпа от всичко на света.
- Тогава... дай ми дясното си око!
- Съгласен съм. Умният с едно око вижда повече, отколкото глупавият с двете.

Така загубил Один окото си. Пил от Извора на Мъдростта – затова за него няма тайни нито в миналото, нито в настоящето, нито в бъдещето.

Мит – древно народно сказание за Сътворяването на Света, за природни явления, богове и герои.

Митология – обединява митовете на един и повече народи.

Митгард – тоест „Средна страна“. От тялото на Имир боговете създали Митгард – страната на хората. От ясен направили мъж, от елха – жена. Техните потомци населили Средната земя – Митгард.

Муспелхейм – царството на огъня.

Мьолнир – вълшебният чук на бог Тор. Може да разбие на пясък и най-големите и здрави скали. Винаги поражява целта, а после се завръща в ръката на стопанина си. Железният чук бил изработен от гномите – най-изкусните майстори от подземното царство. (Виж и „Тор“.)

Нифелхейм – царството на мъглите.

Норни – три вълшебници, които определят съдбата на света, на хората, на великаните и дори на боговете.

Едната – стара и сбръчкана – се казвала Урд – „минало“.

Другата – на средна възраст – била Верданди – „настояще“.

Третата – най-младата – наричали Скулд – „бъдеще“.

Норните дошли от Йотунхейм – страната на великаните. Заселили се в Митгард, край извора на Урд. Там е дворецът им.

Норните предрекли, че в сърцата на хората, великаните и боговете ще се промъкнат алчността и жестокостта. След много войни старият свят ще загине – предсказали те. Само тези, които нямат вина за убийства и клетвопрестъпления, само те ще останат живи, за да градят и стопанисват новия свят, който ще се роди от гибелта на стария.

Один – най-старият от скандинавските богове. Баща на всички аси. Най-мъдрият между тях, защото пил от вълшебния извор. (Виж и „Мимир“.)

На раменете му са кацнали два гарвана. В нозете му лежат два вълка. Те му разказват за всичко, което става на Земята. Денем гарваните я облитат. Нощем вълците я обхождат.

Осемкракият жребец на Один е най-бързият на света.

Наметнат със старо синьо наметало, с широкопола шапка – като беден странник Один се скита по света. Тежко и горко на онзи, който е забравил законите на гостоприемството и го прогони от прага си. Один не се нуждае от храна. Копието му винаги поражда целта и сее смърт сред враговете. Дворецът му – Валхала е най-големият и най-красивият в Асгард.

Скулд – най-младата от норните. Името ѝ означава „бъдеще“. (Виж и „норни“)

Тор – скандинавски бог на гръмотевиците. Могъщ червенобрад богатир. Син на Один и на богинята на Земята – Йорд. Бил огромен – толкова тежък, че кон не можел да го удържи. Затова вървял или се возел на желязна колесница, теглена от два вълшебни козела. Те били по-бързи от ветровете. По-пъргави дори от осемкракия кон на Один. Ако се наложи, Тор можел да ги изяде... после те пак оживявали, ако запази костите им. Тор носел вълшебен пояс, който удвоявал неговата и без това необикновена сила. На ръцете си носел железни ръкавици. Имал железен чук, изкован от гномите. Чукът се казвал Мьолнир. Разбивал на пясък най-големите и здрави скали. После сам се връщал при стопанина си. Тор бил повелител на бурите и гръмотевиците, закрилник на добрите стопани. Пазел нивите и домовете на хората и боговете от нападенията на великаните-хримтурси. Без неговата бдителност и сила те биха унищожили набързо цялата Земя.

Трудгелмир – шесто-глав великан – родил се от краката на исполина Имир – първото живо същество на света. Трудгелмир е първият великан-хримтурс.

Урд – Извор в Митгард – страната на хората. Край него се заселили норните. (Виж „норни“.) Привечер над водите му се издига гъста като мъгла медена роса, която поръсва цветята. Пчелите я събират и правят най-сладкия, вълшебния, мед. Който го вкуси – познава радостта от творчеството. Добива способността да пише прекрасни стихове и песни.

Хвелгермир – изворът, бликнал в Нифелхейм - царството на мъглите. Той дал началото на 12 мощни реки. Стремително се понесли те на юг, където падали в огромна бездна – Хинунгагап. Жестокият студ сковавал водите им. Превръщал ги в лед. Ала Хвелгермир не пресъхвал. Ледовете нараствали все повече и повече. Придвижвали се към Муспелхейм –

царството на огъня. Приближили се толкова, че започнали да се топят. Излитащите от Муспелхейм искри се смесили с разтопения лед и му вдъхнали живот. Тогава от бездната Хинунгагап се изправила исполинска фигура. Това бил Великанът Имир – първото живо същество на света. (Виж и „Имир“)

Хинунгагап – огромна бездна между царството на мъглите и царството на огъня.

Хримтурси – потомците на великана Трудгелмир. (Виж и „Трудгелмир“) Хримтурсите били жестоки и коварни като леда и пламъка, които ги създали.

4_27_Речник към „Оги и кълбовидните мълнии“

Видеоклип – Текст, образи, информация – обикновено записани в цифров вид, излъчвани по телевизията или интернет. Най често видео-клиповете се използват за реклама.

Европа – Красива девойка, в която се влюбил Зевс. Техните потомци населили континента, който носи нейното име. Има много книги, в които е преразказан митът за Европа. Най-интересните са включени в библиографията към „Оги и Кълбовидните мълнии“.

Зевс – върховният бог-гръмовержец в древногръцката митология.

Имиджмейкър – Човек, който се грижи за това – все повече и повече хора да харесват даден човек или фирма. Създава им нов, по-привлекателен образ.

Информацията е това, което възприемаш - виждаш, чуваш, усещаш, това, което осмисляш и разбираш. Тя ти помага да вземаш верни решения, да действаш, да постъпваш правилно.

Кълбовидна мълния – виж и епизод 4-15.

Перун – Бог на славяните. Повелител на гръмотевиците и светкавиците. Ако искате да се запознаете по-подробно със славянската митология, потърсете в интернет.

Пиар – човек, който служи на фирма или видна личност – осъществява връзките ѝ с обществеността.

Превъплътител си се – Това означава, че възприемаш, мислиш и действаш като някой от героите. Притежаваш неговите умения, способности и недостатъци. Изпълняваш неговата роля. Най-често актьорите се превъплъщават на сцената – изпълняват съответната роля. Докато четеш историите за „Огненото драконче“ често ще имаш възможност да решаваш и действаш вместо някой от героите – тоест, да се превъплъщаваш в неговия образ. И разбира се – да понасяш последиците – резултатите от своите действия. Така най-добре ще оцениш своите решения.

Пророчица – жена, която предсказва бъдещето. В древността хората вярвали на предсказанията. Владетелите се съветвали с прочути пророчици преди да започнат война или да сключат мир.

Реклама – Начин за представяне на стоки, фирми, политически партии и личности. Рекламата им помага да стават все по-известни и да печелят от това.

Рушвет – тази дума е турска. Означава „подкуп“. Пари, които някой получава незаконно – за да направи нещо, което и без това е длъжен да стори, защото е част от служебните му задължения.

Сфера – тяло, чиято повърхност се намира на еднакво разстояние от центъра му. Например, топката е сфера.

Тангра е върховният прабългарски бог.

Хала – Носи черни градоносни облаци. Води опустошителни дъждове, ветрове, вихрушки или причинява страшна суша. Краде урожая. Образът на Халата се среща в българската и славянската митология. Виж и фолклорната енциклопедия към „Оги и Халата“.

Хипотеза – Опит за научно обяснение на природно явление. Ако една хипотеза бъде доказана с факти и експерименти, тя се превръща в научна теория.

4_28_ Библиография към „Оги и кълбовидните мълнии“

ЙОРДАНОВА, Лозинка. Българска народна митология разказана за деца. – София : „ЕМАС“, 2000. – 256 с.

- Тангра – с. 215.

КУН, Николай. Старогръцки легенди и митове. – София : ПАН, 2005. – 270 с.

ЛЕГЕНДИ и митове. Събрани и преразказани за деца от Пламен Тотев и Светлана Янчева. – София : „Персей“, 2008. – 256 с.

- Зевс – с. 8-11.
- Олимп – с.12.
- Открадването на Европа – с. 48-49.
- Имир – леденият великан – с.141.
- Български и славянски легенди и митове с. 169-184.

ОГНЯНОВА, Елена. Традиционни празници в България. – София : ИК КОРАЛОВ И СИЕ, 2002. – 224 с.

- Гергьовден – с. 49 – 50.

РАГАШ, Клод-Катрин и Марсел Лаверде. Сътворението на света. – София : Издателство ХЕМУС – АШЕТ ЖЪОНЕС, 1994. – 48 с.

- Имир – леденият великан – с. 2 – 3.

СКАНДИНАВСКА митология. – София : Литера Прима, 1995. – 122 с.

СТАРЕВА, Лилия и др. Детска фолклорна енциклопедия. : Т. 1. – София : „Листа“, 1996. – 144 с.

- Гръмотевица и светкавица – с. 65 – 69.

4_29_Отговори на въпросите към „Оги и Дъг“

1. Ави е водна капка, а водата умее да запомня и вае мигновено.
2. Когато светлината премине през крилете на Огненото драконче, а после през лупата, попадайки върху рисунката на Ави, тя я увеличава. Рисунката засиява и вече се вижда не само външният образ на непознатото същество от езерото, но и схемата на хрилете му, дванадесетте хрилни тичинки на първата хрилна дъга – чрез тях кръвта му се обогатява с кислород. Тоест – така то диша.
3. Първото вълшебство на Лунния лъч е, че превръща Скалата в компютърна скала. Второто му вълшебство е, че дарява Оги с уменията да чете мислите на този, когото погледне.

4. Вълшебството на РаПър е, че откроява приликите и разликите между предметите и явленията. Танцувайки, огледалното човече показва намеренията на тези, които се отразяват в него.
5. На много висока цена героите от „Оги и Дъг“ научиха:

**„Никога да не позволяват друг да мисли,
друг да решава, друг да действа вместо тях.“**

Ако внимателно си прочел „Оги и кълбовидните мълнии“ притежаваш ценна информация. Тя може да ти донесе победа.

4_30_ Опитай се да отговориш:

1. Според стария гарван-вълшебник, кое е най-силното заклинание?
2. Кое е най-важното нещо, което Ави научи?
3. Кое е оръжието на ХоГ и Ла Миа?
4. Какво ще се случи с онзи, който загуби корените си? Припомни си думите на мама Йоли.
5. Забеляза ли, че всеки от екипите има свой подход към добиване на информацията? Охарактеризирай го накратко.

Запиши отговорите си в дневника на приключението. Не надничай! Играй честно! Първо отговори и тогава прочети:

4_31_ Отговори на въпросите към „Оги и кълбовидните мълнии“

След всеки отговор е написана цифра – това са точките информация, които си заслужил, ако си отговорил правилно.

1. Според стария гарван най-силното заклинание е предпазливост и внимание. – 1
2. Най-важното нещо, което научи Ави е: „Водата и Огънят винаги ще бъдат заедно – ще се борят, ще се променят. Винаги заедно ще създават и пазят живота.“ – 20
3. Оръжията на ХоГ и Ла Миа са:
 - Видео-клипът – 10
 - Рекламата – 20

4. „Който загуби корените си, който продаде Родината си – немилнедраг ще се скита. Радост и покой никъде не ще намери.“ – 20
5. Всеки от екипите има свой подход към добиването и използването на информацията:

Белите папионки – Скалата и Дан – издирват, събират информация

Черното перо – вълшебникът – старият гарван Ох и сина му – гарванчето Охи – съпоставят, тълкуват

Червеното ветрило – маймунката Ефу и червеното омайниче Ели – чувстват, предчувстват

Жълтите шапки – малката круша Оли и майка ѝ – крушовото дърво Йоли – прилагат, използват

Синеоките – Пороят Ото и водната капка –Ави – организират, действат

Зелените криле – Вековната мура Вемура и скакалеца Скок – създават нови идеи

Виж, как вълшебният инфоглед отговаря на петия въпрос – за добиването и ползването на информация.

Много е важно! За да побеждаваш винаги трябва да проверяваш, дали не те заблуждават. Ако информацията, която имаш не е вярна – решенията ти ще бъдат погрешни. Затова враговете ти може и да се опитат да ти пробутат невярна информация.

Дезинформация – така се нарича съзнателното изопачаване на фактите, до които има достъп противникът.

В „Оги и Сушата“ художничката се е пошегувала – нарисувала е погрешно един от героите. Разгледай внимателно илюстрациите. Откриеш ли дезинформацията – добави си по 100 точки наблюдателност и съобразителност.

Ако прочетеш книгата, ще научиш, кого спасява тази дезинформация.

Разгледай и рисунката с трапезата в „Оги и Дъг“. Пред странния обитател на езерото, върху трапезата са поставени две неща, които не би трябвало да са там. Кои са те? Припомни си, какво ядат змейовете, според информацията от фолклорната енциклопедия. Запиши отговорите си в дневника на приключението. Ще можеш да ги провериш в „Оги и Сушата“.

4_32_ Вълшебният инфоглед отговаря:

След всеки отговор има цифра – това са точките, които си заслужил, ако си вписал тази информация в своя дневник на приключението.

Може да четеш и без да изчисляваш завоюваните точки, но ако отговаряш на въпросите и изпълняваш поставените задачи, ще се научиш да мислиш по-добре...

1. Белите папионки – Скала и Дани винаги търсят фактите

Скалата разгада значението на имената и данните от визитката – така разобличи ХоГ и Ла Миа. – 1

Скалата видя образите върху огледалното човече РаПър и ги съпостави със спомена на скалите за звездното небе от времето, когато е създадена Слънчевата система. – 10

Дани разузна намеренията на младите пъстърви и научи, защо са продали езерото си. – 1

Дани забеляза, че сферите:

Променят скоростта си – 1

Могат да се движат срещу въздушните течения – 1

Съществуват много по-дълго време от от обикновените кълбовидни мълнии – 1

Сякаш търсят някого – 1

2. Черното перо – Старият вълшебник Ох и гарванчето Охи съпоставят фактите и ги тълкуват – правят изводи:

Че Бялата и Черната сфера носят мощна магия – 1

Че могъщ разум ги насочва – 1

Че Бялата сфера търси Оги и трябва да я отведат при него – 1

Че ХоГ и Ламята са искали с видео-клипа си да посетят ярост, злоба и жестокост – 10

Че видео-клипът противоречи на всичко, което ценят приятелите на Оги:

Да си помагат – 1

Да не се надсмиват над чуждото нещастие – 1

Да не се бият – 1

3. Червеното ветрило – Ели и Ефу разчитат на чувствата и предчувствията си.

Пророческият сън на червеното омайниче Ели предсказва появата на тайнствените сфери – 1

Маймунката Ефу усеща, че силите на скакалеца привършват. Помага му – магията на ключето да не го завлече в езерото – 1

По време на експеримента с ключето Ели разбира, че Ави е самотна и отчаяна – 1

Ефу възприема безкрайната, ледена безнадеждност на красивото, но страшно сияние, сред което би могла да попадне в плен Ави – 1

Ели допуска, че Черната сфера дебне Бялата – 1

Ефу осъзнава, че Бялата сфера трябва да се срещне с Оги – 1

Ели чувства омразата на Ламята и разбира, че Оги е в опасност – 1

Ефу се страхува, че алчността на младите пъстърви може да причини много беди на родния им край – 9

4. Жълтите шапки – Оли и мама Йоли са практични. Те първи откриват това, което може да бъде полезно, да помогне.

Оли търси умствените части на тайнственото ключе – 1

Обичта на майка и дъщеря ги кара да рискуват живота си една за друга.

Това дава възможност на горските обитатели да наблюдават сферите и да събират информация за тях – 1

Мама Йоли мисли, че Черната сфера иска да отвлече Ави – 1

Оли се тревожи за младите пъстърви, продали езерото си. Чуди се: “Къде ще отглеждат дечицата си?” – 1

Мама Йоли знае, че :”Който загуби корените си, който продаде Родината си, немил-недраг ще се скита. Радост и покой никъде не ще намери.” – 11

Мама Йоли предлага да използват Нетфоните, за да спасят младите пъстърви. Да обърнат оръжието на Ла Миа – рекламата – срещу нея – 1

5. Синеоките – пороят Ото и малката водна капка Ави обичат да организират, да експериментират, карат другите да действат и така добиват нужната информация.

Ото поема риска – позволява на ключето да го отвлече, за да разбере...

Какво? ...*Ще научиш, когато прочетеш “Оги и Сушата”.* – 1

Ави рискува – участва в експеримента с ключето – помага на гарвана Ох да го заключи във вълшебната кутийка. Разбира, че ключето има страшна сила – може да омагьоса Водата – да я плени сред безнадеждното сияние на ледените върхове. – 1

Ави смело полита заедно с Черната сфера и стига до Извора на мъдростта. - 1

Ави разбира, че Водата и Огънят винаги ще бъдат заедно – ще се променят, ще се борят, ще създават и пазят Живота. – 10

Ави разбира, че е видяла създаването на Слънчевата система. – 3

6. Зелените криле – Вемура и Скок винаги търсят новото, неочакваното.

Така успяват да достигнат до ценна информация и верни решения.

Мъдрото вековно дърво първо се запитва, дали тайнствените сфери са природно явление или проява на Разум и Вълшебство. – 10

Вемура знае, че там, където унищожават дърветата, се възцаряват Жегата и Студът. – 3

Скок пръв осъзна опасността, която носи ключето на Ламята. – 1

Скакалецът Скок предлага да разделят Бялата и Черната сфера. – 2

Максималният брой точки за информация, които би могъл да заслужиш сега е 96, но ако си получил 12 – това е отличен резултат. Запиши постижението си в дневника на приключението.

Кажи: Кой, кога е необикновено гневен и жесток?

Правилно:

Дан и Охи, когато се скарват и се сборичкват в малинака и къпинака.

Оли, когато се връща с ожулени колене и се скарва с мама Йоли.

Лесно бе да отговориш, защото това е налична, очевидна информация.

Опитай се да я съпоставиш с още един факт: Нещо е скрито в пукнатината... Сети се, нали? Ключето, разбира се!

Съпоставяйки фактите, можем да допуснем, че при появяването на Ламята в образа на Ла Миа, се е задействала една от магиите на ключето, която събужда гняв и жестокост.

Такъв вид магическо въздействие има...? Помисли!

Видео-клипът на ХоГ и Ла Миа, разбира се.

Това са два примера за скрита информация. Можеш да достигнеш до нея само ако размислиш.

Опитай се да отговориш сам на въпроса:

В първия епизод на „Оги и Кълбовидните мълнии“, какво пося Ламята в сърцата на нашите герои?

Сети ли се?

Страха и неверието към Оги.

Съмненията на Дъг – дали не е по-необходим на младите пъстърви.

Съмненията на Оги – дали има право да използва вълшебството – дар от Лунния лъч.

А сега си задай един въпрос, присъщ на Зелените криле:

Ами ако обърнем магията на Ламята срещу нея?

Какво ще стане ли? Ще разбереш от епизод „4-24 – Да обърнеш заклинанието“. Вече си го прочел? Добре.

Потърси в историите за Огненото драконче, още моменти, когато Огн-екипът успява да победи врага, принуждавайки го да изпита силата на собствените си оръжия. Запиши отговорите си в Дневника на приключението.

4_33_ Азбучен указател на „Оги и кълбовидните мълнии“

	Епизод №
Белите папионки.....	4-32
Бяла сфера	4-19
Жълтите шапки	4-32
Зелените криле	4-32
Извор на Мъдростта	4-20-21-22
Кълбовидна мълния	4-15
Мимир	4-20 и 26
Хримтурси	4-26
Червеното ветрило	4-32
Черна сфера	4-18-21-22
Черното перо	4-32

4_34_ Тайното оръжие – „И“- информация

НИ-СИ (Налична информация – скрита информация)

Е, най-сетне! Вече си мислех, че си забравил за тайното оръжие.

В „Оги и кълбовидните мълнии“ е инструментът за мислене „И“.

НИ-СИ: налична информация – скрита информация.

За какво ли? За всичко! Какво? Кога? Къде се случва? Кой? Кого? Защо?

Как иска да промени или да подчини.

Ето, видя ли! Вече потъваши в море от въпроси. Внимавай да не се удавиши!...

Кой е най-важният въпрос? Прецени, дали отговорът му ще ти помогне?

Казват ли ти истината? Точна ли е информацията?

И все пак – Какво е информацията?

Информацията е това, което възприемаш – виждаш, чуваш, усещаш, това, което осмисляш и разбираш. Тя ти помага да вземаш верни решения, да действаш, да постъпваш правилно.

НИ-СИ – този инструмент за мислене ни учи първо да си зададем въпроса: Каква информация ни е нужна? Какво трябва да знам, за да реша, как да спася приятелите си и да победея врага?

После се огледай. Припомни си това, което вече си прочел. Подреди наличната информация – това с което разполагаш.

Реша, какво още ти е нужно. Каква информация трябва да си набавиш?

Липсващата информация може да откриеш по различен начин: Като почувстваш, вкусиш, докоснеш, помиришеш – с една дума, като използваш всичките си сетива, за да възприемеш повече факти.

Кои са сетивата ти?

Зрение – дава ти образите и цветовете, които виждаш.

Слух – звуците, които чуваш.

Обоняние – миризмите, които усещаш.

Вкус – пази те, да не изядеш нещо, което ще ти навреди: горчиво ли е, люто ли е – внимавай! Солено, сладко – става ли за похапване?

Осезание е това, което чувстваш, докосвайки предметите: температура, форма, материал, от който са направени.

Освен нашите пет сетива, героите от Оги-екипа имат и други. Кои?

Припомни си епизодите, които си прочел и сам ще стигнеш до отговора на този въпрос. Сам ще издириш тази скрита информация.

Някои от сетивата на животните, например, са много по-силни от човешките:

Соколите и орлите летят много високо, но пак виждат тичащия из полето заек. Затова казваме “орлов поглед”.

Много преди да се заоблачи мравките усещат, че ще вали.

Всички животни стават неспокойни преди земетресение.

Скалите също крият безценна информация.

Колко ли още бихме могли да научим за сетивата на животните и за тайните на растенията...

Щом определиш:

Какво искаш да научиш?

Идва ред да решиш:

Къде да търсиш необходимата информация?

Как да се сдобиеш с нея?

- Да използваш справочните издания – речници, енциклопедии?
- Или търсачки в Интернет?
- Да попиташ приятелите си?
- Да експериментираш?
- Да предизвикаш някого да действа и така да научиш това, което искаш да знаеш?
- Да наблюдаваш?
- Да купиш информацията, която ти трябва?
- Да я получиш с вълшебство?

Когато искаш да се сдобиеш с информация, трябва да се съобразяваш със света, в който се намиращ в момента:

- Пророчици, орисници, норни предсказват бъдещето на боговете и героите от митологията.
- Вълшебници, магьосници от приказките гадаят и с помощта на кристално кълбо научават, какво замислят враговете им.
- Хората в реалния свят най-често изследват, експериментират, съпоставят фактите и правят изводи въз основа на тях.

Как ще търсиш информация – ти решаващ.

Но първо виж, какво е написано за кълбовидните мълнии в епизод 4-15. *Запиши в дневника на приключението, какво си научил за Бялата и Черната сфера.* От който и епизод да идваш, вече осъзнаваш, че те не са обикновени кълбовидни мълнии.

Запиши в дневника на приключението, по какво се отличават от тях. После се върни там, откъдето си прекъснал четенето, за да се въоръжиш с новото тайно оръжие.

4_35_Прочети!

Вихрушката ли е отвлякла Пороя Ото? Какво тайно вълшебство е скрито в нейната шапка? Кой иска да заграби подземните води? Защо бобрите строят диги край Божествения бряг? НЗЦ? Какво ли е това? И как ли ще помогне на Оги-екипа? Прочети „**Оги и Сушата**“, за да знаеш.

Написа: Маргарита Йорданова Дюлгерова

Нарисува: Невена Колева